

gemeente
Hardinxveld-Giessendam

Horecabeleid 2012-2016

Vastgesteld door de gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam, 26 april 2012
GemHG/Intern/7111
Zaaknr: HG 12027

Afdeling Beleid, Ontwikkeling en Ondersteuning (cluster Beleid en Ontwikkeling, cluster Maatschappelijke Zaken, Openbare orde en Veiligheid, cluster Vergunningen en Handhaving van de afdeling BurgerBalie) in samenwerking met horeca Hardinxveld-Giessendam, Kamer van Koophandel, Politie, GGD (waaronder Project Verzuip jij je toekomst?!) en Brandweer.

INHOUD

Horecabeleid Hardinxveld-Giessendam 2012-2016

Samenvatting	4-7
Hoofdstuk 1 Inleiding	8
1.1 Aanleiding: behoefte aan nieuw beleid voor horeca	8
1.2 Werkwijze: integrale opzet en brede consultatie	9
1.3 Status en procedure	9
Hoofdstuk 2 Wettelijke kader	10-11
Hoofdstuk 3 Missie: doel en vraagstelling	12-14
Hoofdstuk 4 Markt en marktontwikkelingen	15
4.1 Aanbodstructuur	15
4.2 Draagvlak en vraagstructuur	16-17
4.3 Conclusies marktverkenning en marktmogelijkheden	18
Hoofdstuk 5 Visie op de horeca	19
5.1 Hoofddlijnen visie horecabeleid	19-21
5.2 Sectorindeling en gebiedsvisie	21-22
5.3 Categorie-indeling horeca	22-23
5.4 Toepassing in nieuwe bestemmingsplannen Centrum	23-25
5.5 Uitbreiding van de horeca	25-26
5.6 Toegangs- en sluitingstijdenbeleid horeca	26-27
5.7 Terrassen	28-29
5.8 Mengformule horeca	30-31
5.9 Kookstudio's	32
5.10 Evenementen	32-34
Hoofdstuk 6 Tegengaan van negatieve effecten	35
6.1 Openbare ruimte en verkeer	35
6.2 Milieubeleid	36-38
6.3 Openbare Orde en veiligheid	38-40

6.4 Wet Bibob: ongewenste ondernemers, criminaliteit	40-41
6.5 Paracommercialisme Drank en Horecawet	41-43
6.6 Drank- en Horecaverordening	44-45
6.7 Ontheffingen artikel 35 Drank- en Horecawet	45-46
6.8 Drankketen	46-49
6.9 Rookverbod	49
6.10 Coffeeshops	50
6.11 Brandveiligheid	51
6.12 Speelautomaten	51-52
Hoofdstuk 7	53
7.1 Handhaving algemeen	53
7.2 Handhavingsprogramma en horecastappenplan	54-56
Hoofdstuk 8 Organisatie, Communicatie en Coördinatie	57
8.1 Organisatie horeca: aanspreekpunten 'stedelijk' en 'straat'niveau	57
8.2 Organisatie gemeente: één loket	57
8.3 Overleg tussen gemeente, horeca in een horecaplatform	57-58
Bijlagen	
Bijlage 1 Toelichting nut en noodzaak horecabeleid	
Bijlage 2 Wet en regelgeving	
Bijlage 3 Onderzoek horecastructuur 2010	
Bijlage 4 Concept Evenementenbeleid	
Bijlage 5 Beleidsuitgangspunten paracommercialisme	
Bijlage 6 Gemeentelijk handhavingsprogramma Drank- en Horecawetgeving (P.M)	
Bijlage 7 Horecastappenplan (P.M)	
Bijlage 8 Deelnemers werkgroepen	

Samenvatting

Doel en werkwijze (hoofdstuk 1)

In deze nota wordt horecabeleid geformuleerd voor de periode 2012-2016. Doel van dat beleid is:

- het samenvoegen van horecagerelateerde aspecten tot een beleid dat zowel aantrekkelijkheid, leefbaarheid als veiligheid van de horeca omvat;
- het geven van inzicht in het toekomstig beleid en de diverse regelingen over horeca;
- het bieden van een juridisch toetsingskader voor de beoordeling van vergunningaanvragen en verzoeken om af te wijken van het bestemmingsplan;
- het bieden van een kader voor de verdere uitwerking van beleidsonderdelen die betrekking hebben op de horeca;
- het doen van aanbevelingen voor de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie

Op basis van een door de gemeenteraad vastgestelde startnotitie is een interactief proces gevoerd met de verschillende doelgroepen, zoals (horeca)ondernemers, brandweer, GGD, politie en vertegenwoordigers van de verschillende in het horecabeleid betrokken gemeentelijke afdelingen.

Missie (hoofdstuk 3)

De missie voor de *commerciële horeca* is: een beperkte groei van horeca in combinatie met een vergroting van de diversiteit daarvan tegen de achtergrond van een aantrekkelijk klimaat voor zowel inwoners, toeristen als horecaondernemers, waar het woon- en leefgenot en de veiligheid gewaarborgd is en de belasting voor de omgeving en omwonenden tot een minimum beperkt blijft.

De missie voor de *paracommerciële horeca* is: het behoud en waar mogelijk het versterken van de diversiteit aan paracommerciële instellingen, waarbij binnen de grenzen van het wettelijke kader sprake is van een exploitatie die bijdraagt aan het welbevinden van de inwoners.

Marktverkenning en marktmogelijkheden (hoofdstuk 4)

- Hardinxveld-Giessendam heeft een gemiddeld aanbod aan (commerciële) horeca, waarvan het overgrote deel is gesitueerd in het centrum.
- In Boven-Hardinxveld is er ruimte voor de vestiging van een volwaardige horecafunctie (café/restaurant, in combinatie met de verhuur van zaalruimte voor de dorpshuisfunctie en verenigingsleven).
- De kwaliteit en aantrekkingskracht van het horeca-aanbod voor verschillende doelgroepen dient in stand te worden gehouden en waar mogelijk verbeterd. Kansrijk zijn met name winkelondersteunende horeca, horeca die ondersteunend is aan openbaar vervoervoorzieningen en nieuwe eigentijdse vormen van horeca.
- Er is gelet op de ligging van de gemeente langs de rivier en de Rijksweg A15 ruimte voor de vestiging van bovenlokale trekkers.
- De horeca in de woonwijken bestaat uit dagzaken en cafetaria's en heeft een "lokale" functie.

Visie horeca ruimtelijk-economisch (paragraaf 5.1 t/m 5.5)

- Voor (nieuwe) vestigingslocaties van horeca in Hardinxveld-Giessendam gelden de volgende algemene uitgangspunten:
 - de locatie moet met in achtneming van de gebiedskenmerken een meerwaarde bieden aan het totale voorzieningaanbod in Hardinxveld-Giessendam door een nadrukkelijk geïntegreerde ontwikkeling. Géén solitaire horeca maar een duidelijke relatie met andere horeca, bedrijven, winkels en/of toeristisch-recreatieve functies.
 - de locatie moet reële mogelijkheden voor horecaontwikkeling bieden en beleidsmatig moeten voorwaarden gecreëerd zijn die een 'eigentijdse' invulling door de markt toestaan
- Voor wat betreft de bestaande gebieden/locaties wordt gekozen voor:
 - *Centrumgebied*: (beperkt) ontwikkelen door versterking winkelondersteunend aanbod, kwaliteitsverbetering en nieuwe doelgroepen. Geen uitbreiding van het aantal cafés en zalenverhuur. Bij inpassende uitbreidingen dienen woonfuncties op de eerste verdieping zoveel mogelijk gerespecteerd te worden.
 - *Peulenplein*: consolideren bestaande situatie, kwaliteitsverbetering.
 - *Boven-Hardinxveld* (locatie Drijvershof): ontwikkelen door vestiging van een volwaardig horecabedrijf in het wijkcentrum met eventueel zalenverhuur, kwaliteitsverbetering en nieuwe doelgroepen. Dit bij voorkeur in combinatie met maatschappelijke functies.

- *Bedrijventerrein*: consolideren bestaande situatie. Afhankelijk van behoefte en situering kan gedacht worden aan een beperkte ontwikkeling in de vorm van bedrijfsondersteunende horeca (bijv. lunchroom/broodjeszaak of horeca die ondersteunend is het concept flexwerken).
 - *Woonwijken Neder-Hardinxveld-Giessendam*: beperkt ontwikkelen door lichte horeca te koppelen aan voorzieningen die in of in de directe nabijheid van een woonwijk aanwezig zijn of worden gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld een sporthal of een openbaar vervoervoorziening. Deze horeca staat zowel ten dienste van de betreffende voorziening als de woonwijk. Voor het overige wordt een kwaliteitsverbetering nagestreefd.
 - *Woonwijken Boven-Hardinxveld*: consolideren bestaande situatie, kwaliteitsverbetering.
 - *Gebieden langs hoofdinfrastructuur, te weten de rivier de Merwede, de Merwede-Lingelijn en de A15*: (beperkt) ontwikkelen van horeca die een ondersteunend is aan openbaar vervoervoorzieningen, watergerelateerd is of een bovenlokale werking heeft (langs de A15).
 - *Buitengebied*: nieuwvestiging van passende horecabedrijven in vrijkomende agrarische bebouwing of aan dijklinten die de verbinding vormen tussen de woonkernen en het buitengebied is onder voorwaarden mogelijk. Nieuwe horeca in het buitengebied wordt getoetst aan regelgeving inzake agrarische bedrijvigheid, ecologie e.d. Ook bij de uitoefening van een agrarisch bedrijf kan lichte horeca als economische drager toelaatbaar zijn.
- Intrekken van de Verordening tot beperking van het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in het centrumgebied van “Neder-Hardinxveld/Giessendam” en “De Buurt” te Boven-Hardinxveld. Dit op het moment dat voor de gebieden waarvoor de verordening geldt nieuwe bestemmingsplannen onherroepelijk zijn.
 - Ten aanzien van de nieuwvestiging van horeca in het centrum ruimtelijk het uitgangspunt hanteren zoals dat is neergelegd in het nieuwe bestemmingsplan Centrum en Wielwijk. Volwaardige horeca-inrichtingen - met uitzondering van die in de vorm van discotheek – mogen zich binnen de bestemming Centrum I vestigen op de begane grondlaag en de onder peil gelegen bouwdelen ter plaatse van de aanduiding “horeca”.
 - Horeca in de vorm van een dagzaak mag zich zondermeer vestigen binnen de bestemming Centrum I en Centrum II.
 - Ten behoeve van paracommerciële inrichtingen in de omschrijving van de bestemmingen “Maatschappelijk”, “Sport” en/of “Recreatie opnemen dat de gronden mede bestemd zijn voor horeca die direct en ondergeschikt een verband heeft met de maatschappelijke (sportieve/recreatieve) voorzieningen.

Visie horeca overig (paragraaf 5.6 t/m 5.10))

- Op basis van de evaluatie van de proef met vrije openingstijden voor een drietal commerciële horecabedrijven een beslissing nemen over de toepassing van vrije openingstijden. Bij de evaluatie zal ook betrokken worden voor welke categorie horecabedrijven eventuele vrije openingstijden zullen gelden. Bij de evaluatie rekening houden met de nieuwe verordenende bevoegdheden in de Drank- en Horecawet. In overleg met de horecaondernemers de wenselijkheid en eventuele invulling bepalen van een koppeling tussen toegangsleeftijd en tijdsruimte. En ook andersom, het koppelen van een tijdsruimte (bijvoorbeeld sluitingstijden) aan toegangsleeftijden.
- In het algemeen initiatieven ondersteunen die gericht zijn op een uitbreiding van het aantal zomerterrassen.
- Mengformules (horeca in een winkel) zijn toegestaan bij detailhandel, mits de horeca een onzelfstandige functie is en de horeca-activiteiten aanvullend zijn op de hoofdactiviteit.
- Kookstudio's worden aangemerkt als bedrijf. Per aanvraag wordt beoordeeld of een kookstudio zich op een bepaalde locatie kan vestigen.
- Bij het organiseren van evenementen door de plaatselijke horeca dient te worden voldaan aan het gemeentelijke evenementenbeleid.
- In de Algemene Plaatselijke Verordening de regeling voor incidentele en collectieve festiviteiten invoeren en daarbij het aantal incidentele festiviteiten per inrichting te beperken tot twee per jaar.

Tegengaan negatieve effecten (hoofdstuk 6)

Op diverse terreinen is aandacht nodig om mogelijk negatieve effecten van horeca tegen te gaan. Onderstaand zijn de verschillende beleidsuitgangspunten opgesomd:

- Bij de vestiging van horeca dient voldaan te worden aan de door de gemeente gehanteerde parkeernorm (ASVV of gemeentelijk verkeer- en vervoersplan). Bij flankerend beleid ten aanzien van de horeca op het gebied van openbaar vervoer, bereikbaarheid per fiets en eventuele

taxistandplaatsen, wordt rekening gehouden met de uitgangspunten van het gemeentelijke verkeer- en vervoersplan (par. 6.1).

- Waar nodig beschermen woonfunctie en 'verdringing' woonfunctie tegengaan. Ook in het centrum vormt het wonen een behoudenswaardige kwaliteit (par. 6.1).
- Voor de in het centrum geconcentreerde horeca ter vermindering van hogere geluidgrenzen geen gebruik maken van de mogelijkheid om in de APV een horecaconcentratiegebied aan te wijzen (par.6.2).
- Voor een indicatie van de mate van hinder veroorzaakt door horeca-activiteiten gebruikmaken van de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie "bedrijven en milieuzonering" (par. 6.2)
- Per horecabedrijf zal worden bekeken wat de sluitingstijd van het terras zal zijn, doch niet later dan 23.00 uur. Dit tijdstip zal bij exploitatievergunning plichtige inrichtingen worden opgenomen in de exploitatievergunning. Indien nodig stelt de burgemeester op grond van artikel 2:29 APV door middel van een voorschrift een sluitingstijd voor een terras van een horecabedrijf vast. Op het terras mag geen muziek ten gehore worden gebracht dan wel vanuit de horeca-inrichting hoorbaar zijn. De horeca-exploitant dient alles te doen en na te laten wat redelijkerwijs geveerd kan worden om hinder en overlast veroorzaakt door op het terras aanwezige bezoekers te voorkomen (par.6.2.)
- Actualiseren van het convenant Veilig Uitgaan uit 2004, waarbij rekening wordt gehouden met actuele ontwikkelingen op het gebied van alcoholpreventie (jeugd) en de openingstijden van horecainrichtingen (par.6.3)
- Continueren van de participatie in het opstellen van een regionaal alcoholmatigingsbeleid jeugd en alcohol (par. 6.3).
- Aanpassen van het vergunningenbestand op moment van inwerkingtreding nieuwe Drank- en Horecawet en registratie daarvan in geautomatiseerd systeem (par. 6.3).
- Uit het oogpunt van een duurzaam veilig uitgaan vooralsnog de komende jaren het cameratoezicht handhaven. Dit in verband met het vrijgeven van de sluitingstijden en het in toenemende mate uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid van de horecaondernemer (par.6.3).
- Ten aanzien van de integriteitsbeoordeling van aanvragen die betrekking hebben op de horeca, zoals exploitatievergunningen voor horeca- en seksinrichtingen en Wabo-vergunningen, aanhaken bij de in voorbereiding zijnde regionale BIBOB-beleidslijn (par. 6.4)
- Bij de vergunningverlening aan alle instellingen van sociaal-culturele, sportieve, recreatieve en levensbeschouwelijke aard worden voorwaarden opgelegd ter voorkoming van oneerlijke mededinging. De gemeentelijke beleidsuitgangspunten worden verwerkt en/of aangevuld in een krachtens de nieuwe Drank- en Horecawet vast te stellen verordening (par. 6.5).
- De schenktijden van zwakalcoholische dranken van de paracommerciële inrichting in overleg met de uitbater daarvan afstemmen op de aard van de rechtspersoon. De schenktijden vastleggen in de gemeentelijke verordening indien de nieuwe Drank- en Horecawet daartoe formeel verplicht (6.6)
- De Drank- en horecaverordening 1993 in te trekken. In een nieuwe Drank- en horecaverordening voorschriften opnemen over (par. 6.6):
 - beperkingen ten aanzien van paracommerciële instellingen.
 - leeftijdsgrens voor bezoekers van evenementen en gebeurtenissen, die (nog) niet geschikt worden geacht voor jeugdigen beneden een bepaalde leeftijd.
 - het tijdelijk verbieden of beperken van de verstrekking van alcoholhoudende drank.
 - beperken van de verstrekking van sterke drank.
- Bij de behandeling van aanvragen om een ontheffing op grond van artikel 35 Drank- en Horecawet de in paragraaf 6.7 uitgangspunten voor de toetsing en vergunningsvoorschriften hanteren (par.6.7)
- Het signaleren en monitoren van drankketen en het consequent handhaven van wet- en regelgeving, gericht op het inperken van de negatieve aspecten van de keten (overmatig alcoholgebruik door jongeren en verblijf in onveilige ruimte) (par. 6.8)
- Het creëren van alternatieve vrijetijdsbestedingsmogelijkheden voor jongeren, al dan niet binnen de bestaande horeca-inrichtingen, mede door eigen initiatieven van de jeugd. (par. 6.8)
- Horecaondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor de naleving van het rookverbod. De gemeente is bereid om binnen de grenzen van de bouwregelgeving en de eisen van brandveiligheid mee te werken aan het creëren van een rookvrije ruimte (par. 6.9).

- De horecaondernemer is zelf verantwoordelijk voor het doen van meldingen en de naleving van de brandveiligheidseisen. Het brandveilig gebruik van een horeca gelegenheid dient te geschieden volgens het Gebruikbesluit en aanvullende voorwaarden vanuit de gebruiksvergunning, indien dit van toepassing. De brandweer adviseert en controleert ten behoeve van een brandveilige horeca (par.6.10).
- Gelet op het regionaal vastgestelde coffeeshopbeleid geen medewerking verlenen aan de vestiging van coffeeshops in de gemeente (par. 6.11).
- Erop toezien dat de plaatsing van speelautomaten in horeca-inrichtingen voldoet aan het wettelijke kader en de gestelde voorschriften. Aan de vergunning voor kansspelautomaten worden voorschriften verbonden die gericht zijn op het voorkomen van gokverslaving (par. 6.12)

Handhaving (hoofdstuk 7)

- Verankeren van handhaving drank- en horecawetgeving in gemeentelijke handhavingsprogramma en daarvoor voldoende capaciteit beschikbaar stellen.
- Toezicht op en handhaving van de voorwaarden is essentieel en vereist het reserveren van capaciteit. In het handhavingsprogramma dat betrekking heeft op de (nieuwe) Drank- en Horecawet zal de benodigde capaciteit inzichtelijk worden gemaakt.
- Het bestuurlijke sanctiebeleid baseren op het horecastappenplan. Tegen overtredingen die daarin niet zijn opgenomen optreden indien uit klachten blijkt dat sprake is van een structureel overlastpatroon en/of sprake is van een risico voor de veiligheid van bezoekers of de openbare orde.

Organisatie (hoofdstuk 8)

- Kiezen voor geautomatiseerde registratie van meldingen, controles en aanschrijvingen.
- De loketfunctie voor de horecaondernemer positioneren binnen de afdeling BurgerBalie.
- Onder regie van de burgemeester een horecaplatform instellen waarin alle categorieën horeca en bij de horeca betrokken instanties vertegenwoordigd zijn. Afhankelijk van het onderwerp dat op de agenda staat nemen overige portefeuillehouders deel aan het horecaoverleg.

Hoofdstuk 1 Inleiding

In de gemeente Hardinxveld-Giessendam is het aantrekkelijk wonen en werken. In die gemeente voelen inwoners, bezoekers en ondernemers zich thuis. Daarbij is een gevarieerd en goed functionerend voorzieningenaanbod nodig. In dat aanbod speelt de horeca een belangrijke rol.

Uitgangspunt van het nieuwe horecabeleid is dat het zo integraal mogelijk is opgesteld. Het nieuwe beleid moet helder, uitvoerbaar en handhaafbaar zijn.

Op basis van onderzoek en overleg met betrokken partijen wordt in deze nota horecabeleid geformuleerd voor de periode 2012-2015. Doel van dat beleid is:

- het samenvoegen van horecagerelateerde aspecten tot een beleid dat zowel aantrekkelijkheid, leefbaarheid als veiligheid van de horeca omvat;
- het geven van inzicht in het toekomstig gemeentelijk beleid en de diverse regelingen ten aanzien van de horeca;
- het bieden van een juridisch toetsingskader voor de beoordeling van vergunningaanvragen en verzoeken om af te wijken van het bestemmingsplan;
- het bieden van een kader voor de verdere uitwerking van beleidsonderdelen die betrekking hebben op de horeca;
- het doen van aanbevelingen voor de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie.

1.1 Aanleiding: behoefte aan nieuw beleid voor horeca

De gemeente Hardinxveld-Giessendam beschikt niet over een beleidsnota Horeca. Het beleid ten aanzien van horeca bestaat uit verschillende afzonderlijke initiatieven al dan niet vastgelegd in een verordening of een notitie. In de praktijk blijkt er steeds vaker behoefte aan een actualisatie van het horecabeleid, onder meer vanwege:

- het bepalen van een visie op horeca vanuit een ruimtelijk-economische benadering;
- het leggen van een koppeling tussen vestigingsbeleid en veiligheid;
- het actualiseren van verouderde verordeningen en een aanstaande wijziging van Drank- en horecawet (verwachte inwerkingtreding medio 2012);
- het ontbreken van een expliciet handhavingsbeleid;
- het leggen van een link met de beleidsvelden toerisme en recreatie;
- het ontbreken van een koppeling met het alcoholmatigingsbeleid in het huidige horecabeleid;
- de behoefte aan een juridisch toetsingskader;
- het implementeren van een regionaal BIBOB-beleid in de gemeente.

Een toelichting op bovengenoemde zaken is opgenomen als **bijlage 1** bij deze notitie.

1.2 Werkwijze: integrale opzet en brede consultatie

In 2010 is een startnotitie opgesteld voor de totstandkoming van een nieuw horecabeleid. De gemeenteraad heeft met deze startnotitie ingestemd op 27 januari 2011. Op basis van de startnotitie, een eerste marktverkenning en een aantal kernvragen zijn overleggen gevoerd met de verschillende doelgroepen, zoals (horeca)ondernemers, brandweer, GGD, politie en vertegenwoordigers van de verschillende in het horecabeleid betrokken gemeentelijke afdelingen. Dit overleg heeft op meerdere niveaus plaatsgevonden, onder andere in de werkgroep horeca, afzonderlijke discussiebijeenkomsten en ambtelijke overleggen.

In dat proces onderschreven alle partijen het belang van een goed functionerende gemeente waar het prettig wonen, werken en verblijven is, met voldoende horecagelegenheid voor de verschillende doelgroepen. Met betrekking tot het functioneren van de gemeente ten aanzien van de horeca is aangegeven dat belang wordt gehecht aan een vermindering van de administratieve lasten. Dit gekoppeld aan een consistent handhaven van beleid en regelgeving. De verkregen informatie is gebruikt voor het formuleren van de missie van het nieuwe beleid.

Bij het opstellen van het nieuwe beleid is zoveel als mogelijk rekening gehouden met de wensen en mogelijkheden van ondernemers, bewoners en andere bij de ontwikkeling van horeca en uitvoering en handhaving van horecabeleid betrokken partijen. Na een afweging van de belangen zijn de meeste zaken die naar voren zijn gebracht in het voorbereidingsproces, overgenomen in het beleid. De belangrijkste bevindingen en discussiepunten zijn tijdens het proces besproken door burgemeester en betrokken wethouders, en worden voorgelegd aan de gemeenteraad in de Ontmoeting van 15 december 2011. Rekening houdend met de diverse belangen wil de gemeente in het nu voorliggende nieuwe horecabeleid komen tot een duidelijker en eenvoudiger afweging, waardoor sneller tot de afhandeling van plannen en uitvoering/handhaving van het beleid kan worden overgegaan.

Om de doelstelling te realiseren wordt in deze beleidsnota uitwerking gegeven aan diverse zaken die het ruimtelijk, economisch en maatschappelijk functioneren van de horeca bevorderen en tegelijkertijd beogen mogelijke negatieve effecten op de omgeving verminderen.

In hoofdstuk 2 wordt op hoofdlijnen ingegaan op het van toepassing zijnde wettelijke kader. In hoofdstuk 3 wordt de hoofdrichting van het nieuw te formuleren beleid aangegeven. Hoofdstuk 4 bevat informatie over de marktverkenning en de marktontwikkeling. In hoofdstuk 5 wordt de hoofdrichting vertaald naar de diverse te onderscheiden beleidsvelden en gebieden. Hoofdstuk 6 gaat dieper in op de invalshoeken om de negatieve effecten van horeca tegen te gaan. Hoofdstuk 7 vertaalt een en ander naar toezicht en handhaving. En hoofdstuk 8 behandelt het onderdeel organisatie en communicatie, waarna hoofdstuk 9 afsluit met een overzicht van de beleidsuitgangspunten en te nemen maatregelen.

1.3 Status en procedure

Op basis van de startnotitie zijn de hoofdlijnen voor het horecabeleid besproken in het college en in Het Debat met de gemeenteraad. Op 20 en 27 januari 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met de hoofdlijnen van het horecabeleid. Deze hoofdlijnennotitie en besluit daarover zijn uitgangspunt voor dit beleidsplan.

In de fase van voorbereiding heeft begin 2011 overleg plaatsgevonden met bewoners en exploitanten, brandweer en politie en vertegenwoordigers van de verschillende in het horecabeleid betrokken gemeentelijke afdelingen (**bijlage 8**). Na de fase van overleg en voorbereiding is het conceptbeleidsplan aan het college en de gemeenteraad voorgelegd ter bespreking. Tijdens de bespreking in De Ontmoeting van 19 januari 2012 hebben belanghebbenden de mogelijkheid gehad om mee te discussiëren in een rechtstreekse ontmoeting met de raad.

Vervolgens is het concept beleid op grond van de gemeentelijke inspraakverordening gepubliceerd en ter inzage gelegd. De inspraakreacties zijn in een afzonderlijke notitie van een reactie voorzien, waarna de stukken ter bespreking zijn voorgelegd aan de gemeenteraad in Het Debat en Het Besluit van 26 april 2012. Tijdens de laatstbedoelde vergadering zal worden gedebatteerd over de eindversie van het horecabeleid met het doel te komen tot een vaststelling daarvan. De gemeente is zich ervan bewust dat bij de vaststelling van het beleid de belangen van exploitanten niet onevenredig mogen worden geschaad. Om dit te voorkomen zal - indien dit noodzakelijk blijkt - een overgangsregeling worden voorgesteld.

Hoofdstuk 2 Wettelijke kader

Tijdens de voorbereiding van het horecabeleid is door de betrokken partijen aangegeven dat er behoefte bestaat aan een definiëring van het begrip horeca en een verduidelijking van de verschillende typen/benamingen horeca. Onderstaand wordt hieraan invulling gegeven.

Voor de definitie van het begrip “horeca” bestaan verschillende aanknopingspunten.

Een definitie is in de eerste plaats van belang voor de vraag of een bedrijf op grond van enige wettelijke bepaling over een vergunning moet beschikken. Een belangrijke definitie is afkomstig uit de Drank- en Horecawet. Anders dan in het spraakgebruik wordt onder het horecabedrijf in de Drank- en Horecawet verstaan: “het - onder andere - bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse”. Deze omschrijving is van belang aangezien de Drank- en Horecawet en dus de vergunningplicht in beginsel alleen van toepassing is op horeca- en slijtersbedrijven, oftewel alleen op alcoholverstrekkende bedrijven

De definitie van de Algemene Plaatselijke Verordening is meer omvattend. Een horecabedrijf is zodanig omschreven dat ook de alcoholvrije bedrijven zoals cafetaria's en coffeeshops als vergunningplichtige horecabedrijven kunnen worden aangemerkt. De definitie luidt: “de voor publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijsen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt. In ieder geval vallen hieronder: hotels, restaurants, pensions, cafés, cafetaria's, snackbars, discotheken, buurthuis of clubhuis. Onder horecabedrijf wordt tevens verstaan een bij dit bedrijf behorend terras en andere aanhorigheden”.

Als algemene definitie van een horecabedrijf wordt in deze beleidsnotitie een verkorte variant aangehouden, namelijk **“een voor publiek toegankelijke inrichting die bedrijfsmatig logies verschaft en/of dranken en spijsen voor gebruik ter plaatse verstrekt”**.

Vervolgens worden ten aanzien van de horeca verschillende begrippen gebruikt om het type horecabedrijf aan te duiden. Onderstaand worden deze begrippen kort omschreven.

Natte horeca:

Met natte horeca wordt bedoeld: horecabedrijven waar alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse wordt verstrekt.

Droge horeca:

Met droge horeca wordt bedoeld: horecabedrijven waar geen alcoholhoudende drank wordt geschonken. Het betreft vooral cafetaria's, de meeste coffeeshops en andere gelegenheden waar spijsen of uitsluitend alcoholvrije dranken worden verstrekt voor gebruik ter plaatse.

Paracommercie

Met paracommercie in de horeca wordt bedoeld het door sociaal-culturele of sportief-recreatieve instellingen onder ongelijke voorwaarden in concurrentie treden met reguliere horecabedrijven. Het betreft hier dorpshuizen, buurthuizen, clubhuizen, verenigingsgebouwen, sportkantines en dergelijke. De ongelijkheid zit in ongelijke behandeling van zaken als de (omzet)belasting en bijvoorbeeld het werken met vrijwilligers.

De concurrentie uit zich in het in toenemende mate opereren als een regulier horecabedrijf door deze instellingen, waarbij te denken valt aan ruime openingstijden en het gelegenheid bieden voor bruiloften, recepties, jubilea en dergelijke.

Paracommerciële horeca

Hiermee worden bedoeld rechtspersonen, anders dan een NV of een BV, die een horecabedrijf uitoefenen en zich richten op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. Het betreft dus instellingen zoals dorps- en buurthuizen en bijvoorbeeld sportkantines.

Op bovengenoemde vormen van horeca is een veelheid aan (vaak complexe) wettelijke voorschriften van toepassing. Deze wettelijke voorschriften worden gesteld in het belang van de openbare orde en veiligheid, de ruimtelijke ordening en het milieu en op grond van overwegingen van sociaalhygiënische en sociaaleconomische aard. Het betreft wettelijke regelingen van zowel Rijk als gemeente. De uitvoering van deze wettelijke regelingen is neergelegd bij verschillende instanties. **Bijlage 2** bevat een opsomming van de relevante wetgeving.

Hoofdstuk 3 Missie: doel en vraagstelling

Voor het bepalen van de missie ten aanzien van horeca is in eerste instantie bezien welke uitgangspunten in verschillende beleidsdocumenten zijn bepaald.

Collegeprogramma

In het collegeprogramma 2010-2014 staan verschillende uitgangspunten die relevant zijn voor de insteek van het horecabeleid. Ten aanzien van het “ondernemen en bedrijvigheid” overweegt het college dat een dorp zonder bedrijven en winkels niet is voor te stellen en dat wat er is zo mogelijk behouden moet worden. Hierbij zet de gemeente zich in om de gemeentelijke administratieve lasten- en regelgeving te beperken. Op het gebied van openbare orde en veiligheid richt het college en de burgemeester als bestuursorgaan zich op het terugdringen van overlast in de samenleving, alcohol- en drugsmisbruik. In het hoofdstuk dat gaat over “sport, cultuur en recreatie” wordt vermeld dat particuliere investeringen in horecagelegenheid in de beide dorpskernen in beginsel positief tegemoet getreden. Hierbij gelden wel strikte randvoorwaarden, zoals openbare orde en veiligheid, evenals de belangen van de volksgezondheid en woonomgeving.

SWOT (mei 2011)

Ook de recent uitgevoerde sterkte-zwakte analyse (SWOT) bevat informatie die van belang is voor het formuleren van uitgangspunten voor het horecabeleid. Sterke kanten van de gemeente zijn een aantrekkelijke woon- en werkomgeving, de aanwezigheid van sportvoorzieningen en de grote sociale cohesie. Dit laatste tekent zich ook af in het rijke verenigingsleven in de gemeente. Als zwak punt wordt onder andere genoemd het beperkte aanbod van culturele voorzieningen en recreatie/uitgaansmogelijkheden. Hier liggen dus kansen voor ondernemers en de gemeente om dit aanbod te verbeteren.

Als een bedreiging voor de gemeente wordt de sociaal-maatschappelijke trend van vergrijzing genoemd. De stijging van het aandeel ouderen in de bevolking vraagt om meer voorzieningen voor ouderen. Op het terrein van de horeca kan met deze ontwikkeling rekening worden gehouden door qua type horeca, locatie en inrichting rekening te houden met de doelgroep ouderen.

Najaarsnota 2010

Het convenant “Veilig Uitgaan in Hardinxveld-Giessendam”, zoals dat in 2003 voor de horecavoorziening in de Damstraat is opgesteld, zal worden herzien op een dusdanige wijze dat het document breder van toepassing is op alle horeca.

Missie

Bovengenoemde documenten vormen tezamen met de oriënterende gesprekken die met verschillende doelgroepen zijn gevoerd, een basis voor het formuleren van een algemene missie ten aanzien van horeca.

De missie voor de commerciële horeca is: een beperkte groei van horeca in combinatie met een vergroting van de diversiteit daarvan tegen de achtergrond van een aantrekkelijk klimaat voor zowel inwoners, toeristen als horecaondernemers, waar het woon- en leefgenot en de veiligheid gewaarborgd is en de belasting voor de omgeving en omwonenden tot een minimum beperkt blijft.

Wanneer er sprake is van een ontwikkeling die bijdraagt aan een kwaliteitsverbetering van de horeca hangt af van veel verschillende factoren. Voorop staat dat ‘kwaliteit’ een subjectief begrip is. Het aanbod en de kwaliteit van horeca hangt erg af van de vraag in een bepaald gebied en de inpassing van de horeca bij de overige functie(s) van dat gebied.

Dit staat in principe los van de kwaliteit die in een horecaonderneming zelf wordt geboden en waar vanuit bestuurlijk niveau niet op kan worden gestuurd (tenzij de volksgezondheid in het geding is), maar waar marktwerking de bepalende factor is.

De beoogde kwaliteitsontwikkeling betekent dus dat niet op iedere locatie in de gemeente hetzelfde mogelijk is. Om de kwaliteitsontwikkeling van de horeca mogelijk te maken en tegelijkertijd te werken aan een verdere verbetering van veiligheid en leefbaarheid, is in dit horecabeleid een overzicht gegeven van de verschillende deelgebieden, waarbij rekening houdend met onderstaande sturingsvariabelen beleidsuitgangspunten zijn geformuleerd.

- vestigingslocatie en type horeca.
- mate van ruimtelijke spreiding.
- geluidsniveau.
- toegangs- en sluitingstijden.
- gebruiksoppervlakte.
- openbare orde en veiligheid.
- aanvullende voorzieningen.
- terrasbeleid en evenementenbeleid.

De missie voor de paracommerciële horeca is: het behoud en waar mogelijk het versterken van de diversiteit aan paracommerciële instellingen, waarbij binnen de grenzen van het wettelijke kader sprake is van een exploitatie die bijdraagt aan het welbevinden van de inwoners.

De missies vragen om een geïntegreerd horecabeleid waarbij samenhangend voorstellen worden gedaan ten aanzien van:

- ruimtelijk beleid:
Het bestemmingsplan is het belangrijkste instrument voor het regelen van de gewenste ruimtelijke structuur. Zo is in de gemeente Hardinxveld-Giessendam de werking van het bestemmingsplan voor de horeca nadrukkelijk gekoppeld aan een categorie-indeling en openingstijden voor bepaalde typen horecavestigingen. Een voorbeeld hiervan is het recente bestemmingsplan Centrum. Tevens wordt het bestemmingsplan een belangrijk sturingselement om te regelen waar horeca ruimtelijk dus niet gewenst is.
- economisch beleid:
Het economische beleid voor de horeca moet mogelijkheden bieden aan bestaande en nieuwe horecaondernemers om ook in de toekomst goed te functioneren. In algemene zin betekent dit dat de dynamische relatie winkels, horeca en ontspanning blijvende aandacht verdient. Verweving van deze functies en het vinden van nieuwe combinaties is belangrijk om (nieuwe) doelgroepen aan de gemeente te binden. De gemeente is bereid een faciliterende rol te vervullen en nodigt ondernemers en andere marktpartijen uit om hun ideeën daarvoor neer te leggen.

Paracommerciële horeca en mengformule winkels:

Omdat vanuit economisch perspectief het tegengaan van oneerlijke concurrentie gewenst is, is het van belang de lijn vast te leggen die gehanteerd wordt ten aanzien van drankverstreking in paracommerciële horecabedrijven, bijvoorbeeld in sportkantine, buurthuizen etc. De nieuwe Drank- en horecawet zal de gemeenten daartoe zelfs verplichten. Daarnaast doen zich vergelijkbare nieuwe vraagpunten voor, met name door de introductie van horeca als bedrijfs onderdeel van winkels. Deze zogenaamde mengformule vormt daarom eveneens een punt van aandacht (in hoofdstuk 5.8)

- milieubeleid:
In de milieuwetgeving staat het voorkomen van onaanvaardbare hinder (geluid, stank e.d.) van horeca op de (woon)omgeving centraal. Van toepassing zijn de Wet Milieubeheer en het Besluit omgevingsrecht. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid ziet toe op de naleving van de aan het besluit verbonden voorschriften en artikelen. Het Besluit omgevingsrecht doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van ondernemers en exploitanten om zich in te zetten voor het milieu. In het besluit zijn voor verschillende milieuaspecten voorschriften opgenomen: geluid, energie, afval, geur, lucht, veiligheid, energie- en waterbesparing etc.
- Welzijn/gezondheid:
Voor de horeca is ook het alcoholbeleid, het drugsbeleid (coffeeshops), het rookbeleid en het gokbeleid (kansspelautomaten) van belang. De zorg over het bovenmatig gebruik van alcohol onder jongeren staat zowel landelijk, regionaal als plaatselijk op de agenda. Ten aanzien van het rookbeleid in horeca hanteert het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een niet-rokenbeleid. De nieuwe Voedsel en Warenautoriteit houdt ten aanzien van dit beleid streng toezicht.

- Openbare orde en Veiligheid, Handhaving en Organisatie:

Veilig uitgaan is integraal onderdeel van het algehele veiligheidsbeleid in Hardinxveld-Giessendam. Burgemeester, politie en Openbaar Ministerie zijn hiervoor verantwoordelijk. Regelgeving met betrekking tot openbare orde en veiligheid gerelateerd aan de horeca is voor een groot deel gekoppeld aan de APV (exploitatievergunning, regeling openingstijden, overige zaken openbare orde en veiligheid).

De missie voor de commerciële horeca is: een beperkte groei van horeca in combinatie met een vergroting van de diversiteit daarvan tegen de achtergrond van een aantrekkelijk klimaat voor zowel inwoners, toeristen als horecaondernemers, waar het woon- en leefgenot gewaarborgd is en de belasting voor de omgeving en omwonenden tot een minimum beperkt blijft.

De missie voor de paracommerciële horeca is: het behoud en waar mogelijk het versterken van de diversiteit aan paracommerciële instellingen, waarbij binnen de grenzen van het wettelijke kader sprake is van een exploitatie die bijdraagt aan het welbevinden van de inwoners.

Hoofdstuk 4 Markt en marktontwikkelingen

Voor het kunnen doen van concrete voorstellen in het horecabeleid is het van belang een actueel beeld te krijgen van de positie en het perspectief van de horeca in Hardinxveld-Giessendam. Hieronder worden de belangrijkste kenmerken van aanbod en vraag op rij gezet. Hierbij is gebruik gemaakt van het bijgevoegde “Onderzoek horecastructuur 2010” (bijlage 3).

4.1 Aanbodstructuur

Volgens de meest recente informatie van het Bedrijfschap Horeca zijn er in 2010 in Hardinxveld-Giessendam ongeveer 16 commerciële horecabedrijven. Uit een eigen inventarisatie is gebleken dat er 27 commerciële horecabedrijven in de gemeente gevestigd zijn. Het betreft bedrijven in de drankensector, fastfoodsector en de restaurantsector. De groep van cateringbedrijven heeft géén openbare voor iedereen vrij toegankelijk vloeroppervlak en is daarom niet in de analyse betrokken.

Tabel 2.7 Horeca-aanbod Hardinxveld-Giessendam afgezet tegen gemiddelde van benchmark

sector		gemiddeld aanbod per 10.000 inwoners in benchmark	Verwacht aanbod Hardinxveld-Giessendam 17.550 inwoners o.b.v.	huidig aanbod in Hardinxveld-Giessendam (eigen inventarisatie)	verschil
bedrijven in drankensector	in	12,8	22,4	12	– 10,4
bedrijven in fastfoodsector	in	4,1	7,1	9	+ 1,9
bedrijven in restaurantsector	in	4,9	8,5	6	– 2,5
Totaal			38	27	

Het Bedrijfschap Horeca heeft de ontwikkeling van het aantal geregistreerde horecabedrijven in de gemeente Hardinxveld-Giessendam bijgehouden. Vanaf 1995 is er daling opgetreden die aanhoudt tot 2005. Vanaf dat jaar is het aantal geregistreerde horecabedrijven redelijk stabiel gebleven in alle sectoren.

Van het totaal aantal horecabedrijven is ca. 80 % gevestigd in het centrum van Neder-Hardinxveld-Giessendam, 20 % in de Boven-Hardinxveld.

Centrumgebied

In het centrum van Neder-Hardinxveld-Giessendam is sprake van functiemenging van onder meer woningen, detailhandel en kantoren. In een dergelijke omgeving is “lichte” horeca aanwezig (zie voor de categorie-indeling paragraaf 5.3). Deze horecavoorzieningen zijn op korte afstand van woningen toelaatbaar. De “middelzware” horecabedrijven zijn alleen toegestaan waar in het bestemmingsplan specifiek een aanduiding of bestemming “horeca” is opgenomen. Omdat het in alle gevallen gaat om een bestaande functie en er reeds rekening wordt gehouden met omliggende woningen, zijn deze horecavoorzieningen specifiek bestemd. Op deze manier blijven bestaande activiteiten gehandhaafd en wordt de toename van eventuele milieuhinder aan banden gelegd.

Peulenplein

Het Peulenplein fungeert als een buurtsteunpunt dat goed bereikbaar is vanuit de eigen wijk en beschikt over voldoende parkeerplaatsen. Op het Peulenplein bevindt zich een kleine supermarkt, die vooral bezoekers uit de eigen wijk trekt. Daarnaast maken ook een slijter, een slagerij, een kledingzaak, een kapper, een schoonheidssalon en een drietal horecazaken deel uit van het Peulenplein. Twee van de drie horecazaken, het chinees-indisch restaurant en het eetcafé passen binnen de vigerende bestemmingsplanregeling van het plan De Peulen 1992. Op de plaats waar het eethuis Mediterrané is gevestigd, geldt op grond van het vigerende bestemmingsplan geen horecabestemming.

Er wordt een revitalisering van het Peulenplein voorbereid. In het kader van deze revitalisering wordt afgewogen of, en zo ja, waar en in welke mate de horecazaken die rechtens het bestemmingsplan zijn toegestaan weer te terug te laten komen. Feitelijk is dan sprake van het consolideren in combinatie met een verbetering van de kwaliteit. Het Peulenplein ziet er namelijk wel verzorgd uit, maar heeft een enigszins gedateerde uitstraling.

Woonwijken Neder-Hardinxveld-Giessendam

Binnen de woonwijken komt alleen “lichte horeca” voor. Het gaat dan om een snackbar/cafetaria of een restaurant. De lichte horeca kan dan ten dienste staan van verschillende functies in de wijk. Concreet speelt dit bij de sporthal de Appelgaard. Een sportkantine in combinatie met een cafetaria voorziet dan niet alleen de gebruikers van de sporthal maar ook de bewoners van de omliggende woonwijk. Qua aantal parkeerplaatsen en ontsluiting is dan medegebruik aan de orde.

Een ander voorbeeld is een restaurant dat verbonden is aan een zorginstelling en zich richt op de leeftijdsgroep ouderen. Ook hierbij is sprake van een functiemenging.

Een belangrijke uitbreiding van het aantal woningen wordt voorbereid door de ontwikkeling van het bestemmingsplan De Blauwe Zoom. Binnen het plangebied is ook de bouw van een extra halte van de Merwede-Lingelijn opgenomen. Deze voorziening kan gecombineerd worden met een horecavoorziening die ondersteunend is aan de openbaar vervoervoorziening en bijkomend ten dienste kan staan aan de bewoners van de wijk.

Boven-Hardinxveld

In Boven-Hardinxveld is een beperkt aantal horecavoorzieningen aanwezig. De horecavoorzieningen bestaan vooral uit de lichte horeca, zoals een cafetaria. In deze kern is één café/bar aanwezig. Het voorzieningenniveau staat op zich onder druk. Er speelt wel een aantal ruimtelijke ontwikkelingen in Boven-Hardinxveld dat kan leiden tot een versterking van het horeca-aanbod. Het gaat hierbij om plannen voor de vestiging van een volwaardige horecafunctie in combinatie met een dorpshuisfunctie. Verder is een halte van de Merwede-Lingelijn in aanbouw. Deze voorziening kan gecombineerd worden met een horecavoorziening die een ondersteunend is aan de openbaar vervoervoorziening.

Bedrijventerrein

Op de bedrijventerreinen in de gemeente zijn geen zelfstandige horeca-inrichtingen gevestigd. De bedrijventerreinen kenmerken zich door percelen met een hoog bebouwingspercentage. Bovendien zijn op het terrein Langs de Merwede zwaardere milieucategorieën toegestaan. Op het bedrijventerrein de Langeveer, vallend binnen het bestemmingsplan Middengebied is wel een fitnesscentrum aanwezig met een bijbehorende kantine (paracommerciële horeca).

Naast de omvang en spreiding van het aanbod valt nog een aantal zaken op:

- Hardinxveld-Giessendam (met ca. 17.693 inwoners) is een middenmoter als het aanbod per 10.000 inwoners wordt vergeleken met het aanbod in Nederland totaal en het aanbod in andere Nederlandse plaatsen tot 25.000 inwoners.
- Het merendeel van de cafés/bars is in het centrum gevestigd.
- Exploitatiedatum: de cafés/bars betreffen doorgaans inrichtingen die al lang geleden gevestigd zijn. Op het gebied van restaurants en andere vormen van lichte horeca is het aandeel “jonge” bedrijven groter.
- Schaalvergroting: de gemiddelde bedrijven zijn klein.
- Terrassen: de horeca heeft doorgaans geen beschikking over een terras.
- Filialisering: er is qua horeca geen filialisering en ketenvorming in Hardinxveld-Giessendam.
- Veel horeca is gevestigd op de begane grond met magazijn in de kelder, achter in het pand of in de tuin. De bovenetages staan leeg of worden bewoond. In een enkel geval is er sprake van horeca in de kelder.
- Hardinxveld-Giessendam heeft geen hotelaanbod. Hardinxveld-Giessendam beschikt evenmin over verblijfsaccommodaties. Vergeleken met andere gemeenten blijft het aanbod voor overnachtingen in Hardinxveld-Giessendam dus achter.

4.2 Draagvlak en vraagstructuur

Hardinxveld-Giessendam is een gemeente met ambities op het gebied van wonen, werken, winkels en recreatie/toerisme. Elk van die functies kan een bijdrage leveren in het draagvlak en de vraag naar horeca.

Wonen

Hardinxveld-Giessendam telt ongeveer 17.693 inwoners. Wat betreft de samenstelling van de bevolking valt op, dat de voor de uitgaanshoreca belangrijke leeftijdsgroep 15 tot en met 25 jaar toeneemt. Dit is een gunstige ontwikkeling voor de uitgaanshoreca (cafés). De leeftijdsgroep 25 tot en met 50

jaar neemt af, wat een minder gunstige ontwikkeling is voor de daghoreca en restaurantsector. Daarentegen neemt de leeftijdsgroep van 50 jaar ouder toe, behoudens de categorie 55-60 die afneemt.

Werken

Hardinxveld-Giessendam biedt veel werkgelegenheid op de bedrijventerreinen, maar ook in het centrum door onder andere kantoren en winkels. De bedrijven op het bedrijventerrein beschikken in het algemeen over eigen horecafaciliteiten (kantine, contractcatering).

Het gebruik van Hardinxveld-Giessendamse horeca hangt naast de locatie en eventuele eigen catering ook sterk af van de mate van (inter)nationale contacten, de behoefte aan zakelijk overleg buiten de eigen zaak en de behoefte aan overnachtingen. In hoeverre het bestaande bedrijfsleven in Hardinxveld-Giessendam voldoende vraag genereert voor verblijfsaccommodatie is niet duidelijk. De praktijk wijst uit dat, vanwege het ontbreken van overnachtingsfaciliteiten, gasten in naburige gemeenten worden ondergebracht.

Winkels

Op basis van een in 2008 uitgevoerd distributieplanologisch onderzoek (DPO) beschikken de inwoners in Hardinxveld-Giessendam over ca. 14.700 m² aan winkelvloeroppervlak aan detailhandel, verdeeld over ongeveer 79 vestigingen. De detailhandelstructuur bestaat uit het centrum van Neder-Hardinxveld-Giessendam, een buurtsteunpunt het Peulenplein in Neder-Hardinxveld-Giessendam, verspreid detailhandelsaanbod in Neder-Hardinxveld-Giessendam en enig verspreid aanbod in Boven-Hardinxveld. Binnen Hardinxveld-Giessendam is het centrumgebied van Neder-Hardinxveld-Giessendam de belangrijkste detailhandelslocatie. Het DPO heeft uitgewezen dat er tot 2017 een uitbreidingsruimte is voor winkelruimte. Het centrumplan voorziet in een deel van deze uitbreidingsruimte en zorgt voor het behoud van de concurrentiepositie van Neder-Hardinxveld-Giessendam en meer aantrekkingskracht van het centrum. Het behouden en waar mogelijk versterken van die positie staat centraal in het gemeentelijk detailhandelsbeleid en het beleid voor het centrum.

Bepaalde vormen van horeca kunnen de bewinkeling versterken en profiteren tegelijkertijd van het winkelende publiek. Horeca fungeert dan als 'rustpunt' tijdens het winkelen en kan dan leiden tot een hogere gemiddelde besteding, in zowel winkels als in de horeca. In paragraaf 5.8 zullen uitgangspunten worden geformuleerd voor deze zogeheten mengformules.

Toerisme

Hardinxveld-Giessendam wordt in beperkte mate door dagtoeristen bezocht. De gemeente beschikt niet over grote stedelijke toeristische voorzieningen. De bezoeken betreffen met name het museum en de winkels en niet zozeer de aanwezigheid van de horeca zelf. Het dagtoerisme kan ook bestaan uit nautisch toerisme die de jachthaven en/of de passantenplaatsen aandoet. Ook wandel- en fietsroutes vormen aanleiding voor het aandoen van de gemeente. De horeca ondervindt een beperkt positief effect van het dagtoerisme, maar een groeipotentie is aanwezig.

Cultuur

Hardinxveld-Giessendam beschikt niet over een culturele uitgaansfunctie, met o.a. theaters en bioscopen. De gemeente beschikt over een museum (de Koperen Knop). Bij deze culturele functie hoort ondersteunende horeca.

Bijzondere doelgroepen

Ouderen

Hardinxveld-Giessendam kent een aantal verzorgings- en verpleeghuizen. Bij deze voorzieningen zijn horecafaciliteiten gevestigd, die zich voor een groot deel afstemmen op de wensen van de doelgroep senioren. Deze vormen een groeiende doelgroep en zijn vanuit dit perspectief ook interessant voor (nieuwe) horeca.

Verenigingsleven

De gemeente Hardinxveld-Giessendam kent een rijk verenigingsleven. Uit het overzicht van de zogenaamde paracommerciële horeca blijkt dat het gaat om een groot aantal sportkantines, sociaal-culturele en educatieve instellingen en instellingen van levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. Deze vorm van horeca wordt vanuit sociaal-maatschappelijk oogpunt waardevol geacht voor de gemeente. Behoud van de bestaande diversiteit aan paracommerciële horeca wordt nagestreefd.

4.3 Conclusies marktverkenning en marktmogelijkheden

Hardinxveld-Giessendam heeft een gemiddeld aanbod aan (commerciële) horeca, waarvan het overgrote deel is gesitueerd in het centrum. Het aanbod in het centrum betreft met name een uitgaansfunctie (café en restaurant) en een aanbod op het gebied van zalenverhuur. Het centrumaanbod is er voor de lokale bevolking en voor bezoekers van buiten. Het aanbod in wijken heeft vooral een lokale functie.

Het aantal horecabedrijven en het m² verkoopvloer-oppervlak is in de afgelopen jaren niet veel veranderd. In de drankensector nam het aantal bij het Bedrijfschap Horeca geregistreerde bedrijven iets toe, in de restaurantsector nam het aanbod wat af. In het centrum is op enkele locaties sprake van ontwikkeling en beperkte vernieuwing met name door vestigingsvragen ten behoeve van een winkelondersteunend aanbod met dagfunctie.

Uitgaande van de huidige situatie is het belangrijk in de komende jaren de kwaliteit en aantrekkingskracht van het horeca-aanbod voor verschillende doelgroepen (bewoners, bezoekers, uitgaanders) in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren. Kansrijk zijn met name winkelondersteunende horeca, horeca die een ondersteunend is aan openbaar vervoervoorzieningen en nieuwe vormen van horeca, voor zowel de lokale bevolking als voor een regionale aantrekkingskracht. Economisch gezien is er ook ruimte voor een uitbreiding van het horeca-aanbod, als dat aanbod bestaande doelgroepen voor de gemeente weet te behouden en nieuwe kan binden.

Interesse voor vestiging van winkelondersteunende horeca en nieuwe eigentijdse vormen van horeca richt zich in eerste instantie op het centrum. Horeca die ondersteunend is aan het openbaar vervoer oriënteert zich op de aanwezige spoorverbinding de Merwede-Lingelijn. In kleinschalige vorm kan horeca ook ondersteunend zijn aan veerverbindingen (voetveren).

Bovenlokale trekkers kunnen zich afhankelijk van de beoogde doelgroep ook op andere locaties vestigen. Hierbij kan gedacht worden aan een fastfood- of restaurantketen langs de A-15, horeca die een binding heeft met de waterrecreatie of een bed- and breakfastvoorziening.

Zoals gezegd hebben de horecavoorzieningen in de wijken met name een lokale functie. Dit vertaalt zich naar het type horecavoorziening. In de praktijk zijn in de wijken met name cafetaria's en andere dagzaken gevestigd. Ook kan het gaan om horeca die is gekoppeld aan maatschappelijke voorzieningen, zoals het verenigingsleven of ouderenzorg, of is het gekoppeld aan een sportvoorziening. Deze vormen van horeca zijn in het algemeen ondergeschikt en ondersteunend aan de maatschappelijke- of sportvoorziening. Dit blijkt uit de openingstijden van de horecavoorziening en de doelgroep waar men zich op richt. Op zich is het mogelijk dat bij een centraal in de wijk gelegen sportvoorziening de ondersteunende horeca gecombineerd wordt met een dagzaak ten behoeve van de bewoners van de wijk.

- *Hardinxveld-Giessendam heeft een gemiddeld aanbod aan (commerciële) horeca, waarvan het overgrote deel is gesitueerd in het centrum.*
- *In Boven-Hardinxveld is er ruimte voor de vestiging van een volwaardige horecafunctie (café/restaurant, in combinatie met de verhuur van zaalruimte voor de dorpshuisfunctie en verenigingsleven).*
- *De kwaliteit en aantrekkingskracht van het horeca-aanbod voor verschillende doelgroepen dient in stand te worden gehouden en waar mogelijk verbeterd. Kansrijk zijn met name winkelondersteunende horeca, horeca die ondersteunend is aan openbaar vervoervoorzieningen en nieuwe eigentijdse vormen van horeca.*
- *Er is gelet op de ligging van de gemeente langs de rivier en de A-15 ruimte voor de vestiging van bovenlokale trekkers*
- *De horeca in de woonwijken bestaat uit dagzaken en cafetaria's en heeft een "lokale" functie.*

Hoofdstuk 5 Visie op horeca

Voor een goede uitvoering van de missie is een nieuw beleidskader geformuleerd. Nadrukkelijk kiest de gemeente daarbij voor vereenvoudiging van de huidige regelgeving. Daarmee kan de horeca in Hardinxveld-Giessendam beter inspelen op hedendaagse trends en ontwikkelingen. Een kwalitatief goede en gezond functionerende horeca is immers van belang voor de economie, en helpt in het bestrijden van negatieve ontwikkelingen.

5.1 Hoofdpijnen visie horecabeleid

De gemeente vindt kwalitatief goede horeca van belang voor de economie maar ook de levendigheid van de gemeente. Het geven van ruimte voor ontwikkeling van de sector biedt ook kansen voor de vestiging van nieuwe formules in de gemeente. Vereenvoudiging van de regelgeving geeft de gemeente de mogelijkheid om sneller tot besluitvorming te komen en biedt de ondernemer betere mogelijkheden voor invulling van nieuwe concepten. Het tegengaan van negatieve effecten is daarbij van even groot belang. Bewoners moeten aantrekkelijk kunnen (blijven) wonen. Veiligheid en openbare orde moeten gewaarborgd blijven. Bij het bepalen van de ontwikkelingsmogelijkheden voor horeca is samenhang met zaken als leefbaarheid, monumentenzorg, beheer openbare ruimte en belangen van andere (economische) functies, evenementen, winkels, markten etc. van belang.

Centrum

In het centrum gaat het over de locatie en de typen van (nieuwe) horeca. Hierbij is tevens aan de orde de mate waarin horeca ondersteunend aan de detailhandelsfunctie zich kan ontwikkelen. De gemeente is van mening dat het centrum belangrijk is voor de verdere ontwikkeling van de horeca, en stelt tegelijkertijd dat het gemengde functiebeeld in het centrum een kracht is die behouden dient te blijven. Daarmee onderstreept de gemeente de doelstelling van het horecabeleid: "groei van de horeca en tegengaan van negatieve effecten". Gelet op het aantal cafés in het centrum wordt niet gestreefd naar een uitbreiding van deze vorm van horeca. Ditzelfde geldt voor zalencentra. In het centrum zijn twee inrichtingen aanwezig waar zaalruimte kan worden gehuurd.

Op basis van de conclusies van het distributieplanologisch onderzoek en de vragen die recentelijk aan de gemeente zijn gesteld over de vestiging van een lunchroom/broodjeszaak/ijssalon, staat de gemeente positief tegenover de vestiging van winkelondersteunende horeca.

Woonwijken

Buiten het centrum richt de vraag zich onder andere op de voorzieningen in de wijken en ook eventuele vestigingsmogelijkheden op bedrijventerreinen. Ten aanzien van de woonwijken is van belang te bepalen welke voorzieningen passend zijn en aan welk type horeca behoefte is. Zoals gezegd hebben de horecavoorzieningen in de wijken met name een lokale functie. In de wijken zijn met name cafetaria's en andere dagzaken gevestigd. Ook kan het gaan om paracommerciële horeca die is gekoppeld aan maatschappelijke voorzieningen, zoals het verenigingsleven of ouderenzorg, of is gekoppeld aan een sportvoorziening. Deze vormen van horeca zijn in het algemeen ondergeschikt en ondersteunend aan de maatschappelijke- of sportvoorziening. Dit blijkt uit de openingstijden van de horecavoorziening en de doelgroep waar men zich op richt. Op zich is het mogelijk dat bij een centraal in de wijk gelegen sportvoorziening de ondersteunende horeca gecombineerd wordt met een dagzaak ten behoeve van de bewoners van de wijk. Een andere optie is dat bij een openbaar vervoervoorziening in of bij de woonwijk lichte horeca wordt gevestigd die tevens ten dienste staat van de wijkbewoners.

Bedrijventerrein

In relatie tot de ligging van de bedrijventerreinen, het type bedrijventerrein, de afstand tot reeds gevestigde horeca en potentiële vestigingsmogelijkheden in de nabijheid, is bekeken of een horecavestiging op een bedrijventerrein wenselijk is en zo ja, welk type horeca.

Op de bedrijventerreinen in de gemeente zijn momenteel geen zelfstandige horeca-inrichtingen gevestigd. De bedrijventerreinen kenmerken zich door percelen met een hoog bebouwingspercentage. Bovendien zijn op de terreinen Langs de Merwede zwaardere milieucategorieën toegestaan. Op het bedrijventerrein de Langeveer, vallend binnen het bestemmingsplan Middengebied is wel een fitnesscentrum aanwezig met een bijbehorende kantine (paracommerciële horeca). Qua horecavestiging kan ook gedacht worden aan een concept als Seats2Meet, waar flexwerken gecombineerd wordt met lichte horeca die ondersteunend is aan het gebruik van de bedrijfs-/kantoorruimte.

Qua vestigingsmogelijkheden op een bedrijventerrein komt het voor dat gemeenten vanwege de factor geluid en de verkeeraantrekkende werking de vestiging van een discotheek op een bedrijventerrein toestaan. In de situatie van Hardinxveld-Giessendam is het zo dat er sprake is van een hoog bebouwingspercentage en weinig ruimte voor herstructurering en de aanleg van veel parkeerplaatsen. Bovendien is de verkeersontsluiting – mede door de dijkstructuur – niet altijd gunstig voor een grote toename van het aantal verkeersbewegingen. De vestiging van een discotheek vraagt om een maatwerkoplossing, waarbij gedacht kan worden aan een locatie in een “overgangsgebied” met sport- en recreatievoorzieningen aan de rand van een woonkern. Een andere geschikte locatie zou een overgangsgebied kunnen zijn tussen het bedrijventerrein en de A15.

Boven-Hardinxveld

In hoofdstuk 4 is een beeld gevormd van de horecastructuur van de gemeente Hardinxveld-Giessendam ten aanzien van bedrijven in de drankensector, de fastfoodsector en de restaurantsector. Dorpshuizen zullen met name binnen deze sectoren activiteiten ontplooiën. Op basis van dit beeld kan de vraag worden beantwoord of horeca-activiteiten binnen dorpshuizen aanvaardbaar zijn. Voor beantwoording van deze vraag is een aantal conclusies uit voorgaande paragrafen van belang:

- Aanbieders in de dranken- en restaurantsector vertonen een goede spreiding binnen de gemeente: naar rato van inwonertal van de kernen en zonder "uitschieters";
- Uit benchmarkanalyse is naar voren gekomen dat het horeca-aanbod in de gemeente kleiner is dan het gemiddelde aanbod in vergelijkbare gemeenten, met name binnen de drankensector;
- Een toename van het aantal horeca-aanbieders leidt tot de situatie: "markt in evenwicht";

Er ligt gelet op de verdeling van de horecafuncties over de kernen Neder-Hardinxveld-Giessendam en Boven-Hardinxveld en de gebiedstypering in Boven-Hardinxveld ruimte voor de vestiging van een volwaardige horecafunctie (café/restaurant, in combinatie met de verhuur van zaalruimte voor de dorpshuisfunctie en verenigingsleven).

In de gemeente Hardinxveld-Giessendam is één dorpshuis gevestigd, namelijk in Boven-Hardinxveld-Giessendam. Op basis van het voorgaande is de conclusie dat dit dorpshuis horeca-activiteiten kan ontplooiën zonder dat dit leidt tot verstoring van de markt. Het opnemen van het dorpshuis binnen de huidige horecastructuur draagt bij aan een situatie "markt in evenwicht".

Buitengebied

Het buitengebied van gemeenten is in zijn algemeenheid de laatste jaren volop in beweging. Het buitengebied is niet meer exclusief domein van natuur en agrarische functies. Steeds meer functies kunnen hun plek vinden in het buitengebied, ook om zo de toeristisch recreatieve functie ervan te versterken. Vaak betreft het hier ook horecafuncties als Bed & Breakfast, rustpunten voor dagrecreanten waar koffie en thee geschonken wordt, proeflokalen van eigen geproduceerde producten enz. Dit geldt ook voor de dijklinten vanuit de woonkernen doorlopen in het buitengebied vertakken. Afhankelijk van de bebouwingsdichtheid kunnen ook daar toeristisch recreatieve ontwikkelingen plaatsvinden, zoals Bed & Breakfast.

Voor het buitengebied is het (provinciale) beleid ten aanzien van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen één van de belangrijkste uitgangspunten voor het al dan niet toestaan van andere functies. Per locatie zal moeten worden beoordeeld of voldaan kan worden aan de (provinciale) randvoorwaarden voor de vestiging van horeca. Op zich wordt de ontwikkeling van nieuwe activiteiten in het buitengebied in vrijkomende agrarische bebouwing door de gemeente als waardevol gezien als er sprake is van een aantrekkende werking op dagrecreanten van het landelijk gebied. Hierbij valt onder andere te denken aan boerderijkamers, bed and breakfast. Uiteraard is nieuwvestiging in het buitengebied niet overal toegestaan. De ontwikkeling moet passen binnen de landschappelijk beoogde beeldkwaliteit en natuurbestemmingen dienen gerespecteerd te worden. Ook vindt een reguliere toets op milieu- en verkeersaspecten plaats.

Binnen de uitoefening van een agrarische bedrijf zelf kan kleinschalige horeca een economische drager vormen. Een voorbeeld is de verkoop van streekeigen en ambachtelijke producten. Verder kan kleinschalige horeca in het “buitengebied” ondersteunend zijn aan recreatie en toerisme in de gemeente. Hierbij moet gedacht worden aan de ligging langs fietsroutes of horeca die agrarische nevenactiviteiten als bijv. workshops en boerengolf ondersteunt.

Terugdringen negatieve effecten

De gemeente onderkent dat de nagestreefde groei niet alleen positieve effecten heeft, maar nadrukkelijk ook geassocieerd wordt met diverse negatieve effecten en vormen van (over)last. Het terugdringen van de negatieve effecten van horeca is noodzakelijk op diverse terreinen, onder andere in relatie tot:

- wonen: waar nodig beschermen woonfunctie en het tegengaan van ‘verdringing’ van de woonfunctie.
- economie: het tegengaan van een exploitatie van horeca door ongewenste ondernemers in relatie tot criminele activiteiten (toepassing Wet Bibob).
- ruimtelijke ordening en verkeer: aandacht voor bezoekersstromen, verkeer/parkeren.
- milieu: niet alleen op het gebied van geluidhinder maar ook voorkoming van stankoverlast etc.
- openbare orde, volksgezondheid en veiligheid: voorkoming van overlast en uitgaansgeweld tegengaan van drankmisbruik, naleving sociale hygiëne, voorkomen ongewild faciliteren criminele activiteiten (BIBOB).

In het beleid moeten de oplossingen en diverse resulterende acties/maatregelen zoveel mogelijk in samenhang worden ontwikkeld (geïntegreerd beleid). Daarmee wordt ook duidelijker wat er gehandhaafd moet gaan worden en hoe dat dan moet gebeuren.

In de discussies over ‘de beperkte groei van de horeca en tegengaan van ongewenste effecten’ speelt een aantal zaken telkens opnieuw een rol: wat zijn de in Hardinxveld-Giessendam gewenste vormen van horeca, op welke locaties kan die gewenste horeca zich wel of niet ontwikkelen etc. In de volgende paragraaf wordt als eerste op deze punten ingegaan omdat in combinatie met de actualisering van de gemeentelijke bestemmingsplannen juist op deze punten een samenhangend beleid mogelijk is.

5.2 Sectorindeling en gebiedsvisie

De horeca is na de detailhandel een belangrijke publiekverzorgende functie en mede bepalend voor de leefbaarheid van Hardinxveld-Giessendam. Het belang van deze functie voor de aantrekkingskracht van het centrum wordt onderschreven en zal in de afweging van belangen op daarvoor geëigende locaties worden ondersteund.

In het kader van een brede oriëntatie van de horeca, is het van belang om als ruimtelijk economische richtingwijzer voor het horecabeleid gebieden/zones aan te wijzen waar bestaande en nieuwe marktpartijen voldoende ‘ruimte’ krijgen om een (ver)nieuw(end) op (nieuwe) doelgroepen gericht horeca-aanbod te introduceren. Bij de aanwijzing van de gebieden zijn in ruimtelijk opzicht de eigenschappen van een bepaald gebied van belang.

Het horecabeleid dient dan ook op gebiedsgerichte manier te worden geformuleerd. Daarvoor wordt binnen de gemeente bekeken wat de eigenschappen van een gebied zijn, of en hoe het horeca-aanbod bijdraagt aan het woon-, leef- en verblijfsklimaat in dat gebied en op welke manieren daar op kan worden gestuurd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de beleidsdoelstellingen ‘**(beperkt) ontwikkelen**’, ‘**consolideren**’ en ‘**verminderen**’.

In de ontwikkelingsector is enige groei van nieuwe bedrijven en uitbreiding van bestaande zaken mogelijk. In consolidatiegebieden is geen groei gewenst qua aantal bedrijven en wordt ook een uitbreiding van bestaande zaken niet nagestreefd. De doelstelling “vermindering” zal alleen aan de orde zijn als er sprake is van een ongewenste situatie die vraagt om een ingrijpen door gemeente of ander toezichthoudend orgaan.

Toelaatbaarheid per gebiedtype

De horecavoorzieningen zijn verdeeld over Beneden-Hardinxveld-Giessendam en Boven-Hardinxveld. Steeds is echter sprake van een andere gebiedscontext. Deze context bepaalt welke soort horeca-activiteiten in een gebied algemeen toelaatbaar zijn. In een gebied waar reeds veel hinderlijke activiteiten plaatsvinden is sprake van een lagere hindergevoeligheid. In dit soort gebieden worden andere typen horecabedrijven toelaatbaar geacht. In gebieden waar voornamelijk woningen zijn gevestigd, wordt alleen horeca toelaatbaar geacht die in zeer geringe mate hinder kan veroorzaken. Bij de toelaatbaarheid per gebied wordt ook aandacht besteed aan de ontsluitingsstructuur. Horecavoorzieningen met een grote verkeersaantrekkende werking zijn slechts toelaatbaar in gebieden met goede ontsluitingsstructuur

Voor (nieuwe) vestigingslocaties van horeca in Hardinxveld-Giessendam gelden de volgende uitgangspunten:

- de locatie moet met in achtneming van de gebiedskenmerken een meerwaarde bieden aan het totale voorzieningaanbod in Hardinxveld-Giessendam door een nadrukkelijk geïntegreerde ontwikkeling. Met uitzondering van een mogelijke vestiging van een discotheek, géén solitaire horeca maar een duidelijke relatie met andere horeca, bedrijven, winkels en/of toeristisch-recreatieve functies.
- de locatie moet reële mogelijkheden voor horecaontwikkeling bieden en beleidsmatig moeten voorwaarden gecreëerd zijn die een 'eigentijdse' invulling door de markt toestaan.

Voor wat betreft de bestaande gebieden/locaties wordt gekozen voor:

- *Centrumgebied: (beperkt) ontwikkelen door versterking winkelondersteunend aanbod (eventueel met terras), kwaliteitsverbetering en nieuwe doelgroepen. Geen uitbreiding van het aantal cafés en zalenverhuur.*
- *Peulenplein: consolideren bestaande situatie, kwaliteitsverbetering.*
- *Boven-Hardinxveld (locatie Drijvershof) ontwikkelen door vestiging van een volwaardig horecabedrijf in het wijkcentrum met eventueel zalenverhuur, kwaliteitsverbetering en nieuwe doelgroepen. Dit bij voorkeur in combinatie met maatschappelijke functies*
- *Bedrijventerrein: consolideren bestaande situatie. Afhankelijk van behoefte en situering kan geacht worden aan een beperkte ontwikkeling in de vorm van bedrijfsondersteunende horeca (bijv. lunchroom/broodjeszaak of horeca die ondersteunend is aan concepten op het gebied van flexwerken)*
- *Woonwijken Neder-Hardinxveld-Giessendam: beperkt ontwikkelen door lichte horeca te koppelen aan voorzieningen die in of in de directe nabijheid van een woonwijk aanwezig zijn of worden gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld een sporthal of een openbaar vervoervoorziening. Deze horeca staat zowel ten dienste van de betreffende voorziening als de woonwijk. Voor het overige wordt een kwaliteitsverbetering nagestreefd.*
- *Woonwijken Boven-Hardinxveld: consolideren bestaande situatie, kwaliteitsverbetering.*
- *Gebieden langs hoofdinfrastructuur, te weten de Beneden Merwede, de Merwede-Lingelijn en de A-15: (beperkt) ontwikkelen van horeca die een ondersteunend is aan openbaar vervoervoorzieningen, watergerelateerd is of een bovenlokale werking heeft (langs de A-15).*
- *Buitengebied: nieuwvestiging van passende horecabedrijven in vrijkomende agrarische bebouwing of aan dijklinten die de verbinding vormen tussen de woonkernen en het buitengebied is onder de voorwaarden mogelijk. Nieuwe horeca in het buitengebied wordt getoetst aan regelgeving inzake agrarische bedrijvigheid, ecologie e.d.. Ook bij de uitoefening van een agrarische bedrijf kan lichte horeca als economische drager toelaatbaar zijn.*

5.3 Categorie-indeling horeca

De typering van de horeca wordt sinds jaren vastgelegd in gemeentelijke bestemmingsplannen. Met het oog de verplichte digitalisering van de gemeentelijke bestemmingsplannen wordt gebruik gemaakt van een uniforme typering:

horecabedrijf:

een bedrijf dat of instelling die in zijn algemeenheid is gericht op het verstrekken van nachtverblijf, op het ter plaatse nuttigen van voedsel en dranken en/of op het exploiteren van zaalaccommodatie, een en ander al dan niet in combinatie. In deze regels worden onder horecabedrijf uitsluitend de volgende specifieke vormen daarvan begrepen:

1. *"lichte horeca":*

het gaat om bedrijven die in beginsel alleen overdag en 's avonds geopend zijn, hoofdzakelijk gericht zijn op de verstrekking van etenswaren en maaltijden en daardoor geen "uitgaanshinder" voor omwonenden veroorzaken. Desondanks heeft het niet de voorkeur om deze bedrijven te vestigen in een woonwijk om andere vormen van hinder, zoals bijvoorbeeld parkeer- en verkeershinder, te voorkomen. In gemengde gebieden en weinig gevoelige gebieden kan mede in relatie tot de verkeersontsluiting een nadere afweging plaats te vinden. Deze nadere afweging is ook aan de orde als het gaat om bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking, zoals bij ketenrestaurants of fastfoodketens.

Qua exploitatie kan bij het genoemde type bedrijven sprake zijn van aan een detailhandelsfunctie verwante horeca die in de praktijk nauwelijks van de eigenlijke detailhandel kan worden onderscheiden zoals ijssalons, cafetaria's, snackbars en dergelijke. Met name in een centrumgebied kan het in verband met ruimtelijk-functionele aspecten gewenst zijn dit type horeca te vestigen.

dagzaak: een bedrijf, dat qua openingstijden vergelijkbaar is met detailhandelsvestigingen, althans geen latere sluitingstijd dan 22.00 uur heeft, en dat is gericht op het ter plaatse rechtstreeks aan de gebruiker verstrekken van niet-alcoholische dranken alsmede de verkoop van al dan niet ter plaatse bereide, kleine etenswaren, waarbij het accent ligt op de verkoop van niet-alcoholische dranken, zoals een dagcafé, lunchroom, koffiehuis of theehuis en ijssalon;

restaurant: een bedrijf gericht op het voor gebruik ter plaatse verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren alsmede het verstrekken van alcoholische dranken; het accent ligt op het ter plaatse nuttigen van ter plaatse bereide etenswaren;

cafetaria/snackbar: een bedrijf gericht op het verstrekken aan de gebruiker van, en het al dan niet ter plaatse gebruiken van al dan niet ter plaatse bereide, kleine etenswaren; het accent ligt op de verkoop van al dan niet ter plaatse bereide, kleine etenswaren;

afhaalcentrum: een bedrijf gericht op het verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren; het accent ligt op de verkoop van ter plaatse bereide etenswaren;

2. *"middelzware horeca":*

bedrijven die normaal gesproken ook 's nachts geopend zijn en die daardoor aanzienlijke hinder voor omwonenden kunnen veroorzaken: cafés, bars, biljartcentra, zalenverhuur, hotels en dergelijke. Deze bedrijven zijn over het algemeen alleen toelaatbaar in weinig gevoelige gebieden, zoals gebieden met primair een functie voor detailhandel en voorzieningen.

hotel: een bedrijf, dat in hoofdzaak bestaat uit het verstrekken van nachtverblijf en waarbij het verstrekken van voedsel en dranken (daaraan) ondergeschikt is;

cafés, bars, avond- en nachtgelegenheid: een bedrijf, dat in hoofdzaak bestaat uit het verstrekken van dranken voor gebruik ter plaatse en waarvan het sluitingsuur later dan 22.00 uur ligt;

zalencentrum: een bedrijf gericht op het verhuren van zalen ten behoeve van congressen, seminars, bruiloften en partijen of daarmee gelijk te stellen activiteiten.

3. *"zware horeca":*

bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts geopend moeten zijn en die tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en daardoor grote hinder voor de omgeving met zich mee kunnen brengen, zoals verkeersaantrekkende werking, daarmee gepaard gaande hinder op straat en parkeeroverlast. Het gaat dan om onder andere dancings, discotheken en partycentra. Deze bedrijven zijn alleen toelaatbaar in specifiek voor dergelijke bedrijven aangewezen gebieden.

discotheek: een bedrijf, dat in hoofdzaak bestaat uit het verstrekken van dranken voor gebruik ter plaatse en/of het gelegenheid bieden voor dansen en waarvan het sluitingsuur later dan 22.00 uur ligt.

In de bovenstaande typering is rekening gehouden met de in het algemeen te verwachten effecten op het woon- en leefklimaat. Deze indeling maakt een gebiedsgerichte invulling mogelijk. Per plangebied kan door middel van een bestemmingslegging en de inhoud van planregels differentiatie plaatsvinden naar oppervlakte en type horecabedrijf.

De indeling is op zich een bruikbaar hulpmiddel om hinder door horeca-activiteiten in te schatten. Het kan echter in de praktijk voorkomen dat een bepaald horecabedrijf minder hinder veroorzaakt dan in de indeling is verondersteld. Dit als gevolg van bijvoorbeeld een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een aangepaste werkwijze (bijvoorbeeld geen openstelling noodzakelijk in de nachturen) of bijzondere voorzieningen. In een dergelijke situatie kan van de regels van een bestemmingsplan worden afgeweken.

Om af te wijken van de regel, moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met de bedrijven die ter plaatse zijn toegestaan. Deze beoordeling dient met name te worden getoetst aan het aspect geluidshinder.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde horeca-activiteiten zich aandienen die niet zijn genoemd bij de typen horecabedrijf in het bestemmingsplan. Wanneer deze bedrijven wat betreft milieubelasting gelijk kunnen worden gesteld met volgens de bestemmingsregeling toegestane horecabedrijven, kan voor de vestiging van deze bedrijven eveneens een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan worden verleend.

Beleid.

- *Bovenstaande categorie-indeling gebruiken voor een gebiedsgerichte invulling door middel van een keuze uit de horecatypen bij de bestemmingslegging. Daarbij de planregels afstemmen op de gemaakte keuze.*

5.4 Toepassing in nieuwe bestemmingsplannen Centrum

Het centrum van Hardinxveld-Giessendam is een omgeving waar de horeca zich in haar uiteenlopende verschijningsvormen kan en mag ontwikkelen. Maar de ruimte die het centrum voor de verschillende horeca-activiteiten biedt, is afhankelijk van de overige functies en activiteiten die in het centrum plaatsvinden. Rekening houdend met die andere functies is in de vigerende bestemmingsplannen voor het centrum (Centrum en deels Wielwijk) gekozen voor beheersing van de omvang van de horecafunctie in relatie tot de aard van de horeca en de vestigingsplaats.

Dit beleid is mede ingegeven door de Verordening tot beperking van het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in het centrumgebied van "Neder-Hardinxveld/Giessendam" en "De Buurt" te Boven-Hardinxveld. Deze verordening is vastgesteld door de gemeenteraad op 19 december 1990. De verordening is gebaseerd op de oude Drank- en Horecawet. Doel van deze verordening is om ter bescherming van de openbare orde en veiligheid, een rustig woongenot en het voorkomen van een overconcentratie aan horecabedrijven in bepaalde delen van de gemeente regels te stellen met betrekking tot de vestiging van horecabedrijven.

De verordening bevat een verbod om tegen betaling alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse in een horeca-inrichting in het centrumgebied van Neder-Hardinxveld/Giessendam (Damstraat, Molenstraat, Peulenstraat, Den Bogerd, Klein Diepje en het gedeelte Buitendams, gelegen tussen de kruising met de Thorbeckestraat-Weideveld en de kruising Peulenstraat-Molenstraat) en "De Buurt" te Boven-Hardinxveld (Rivierdijk tussen de kruising met de Kon. Wilhelminalaan en de Rembrandtstraat). Het college van burgemeester en wethouders kan op verzoek ontheffing van dit verbod verlenen. De wettelijke grondslag waarop de verordening destijds is gebaseerd, bestaat niet meer waardoor de verordening in procedureel opzicht geen rechtskracht meer heeft.

Voor een deel van het centrum van Hardinxveld-Giessendam is in het afgelopen jaar een nieuw bestemmingsplan opgesteld (bestemmingsplan Centrum). Voor het deel van het centrumgebied dat valt in het bestemmingsplan Wielwijk is eveneens een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. De nieuwe bestemmingsplannen zijn tevens een vertaling van de ruimtelijke keuzes die ten aanzien van verschillende vormen van horeca zijn gemaakt. Het bestemmingsplan biedt het kader waarin de wenselijke groei van de horeca gereguleerd wordt en de belangen van de overige functies in het centrum ook gewaarborgd worden.

Uitgangspunt van de bestemmingsplannen voor het centrum is dat alle typen horecabedrijven met uitzondering van een discotheek zich binnen de bestemming Centrum I en Centrum II uitsluitend mogen vestigen ter plaatse van de functieaanduiding "horeca". Dagzaken mogen zich in afwijking hiervan ook op andere plaatsen vestigen binnen de bestemming Centrum I en Centrum II. Dit type horecabedrijf heeft namelijk qua uitstraling en openingstijden dezelfde uitstraling als die van een winkel. Op deze manier maakt het bestemmingsplan naar (potentiële) ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden van het centrum duidelijk dat binnen bepaalde regels flexibiliteit aanwezig is om in te spelen op de gesignaleerde marktontwikkeling dat er ruimte is voor winkelondersteunende horeca.

Op het moment dat de bestemmingsplannen die betrekking hebben op het centrumgebied onherroepelijk zijn geworden, is de hierboven genoemde verordening tot het verstrekken van alcoholhoudende drank worden ook inhoudelijk overbodig geworden. Het doel van de verordening was hoofdzakelijk namelijk het ruimtelijk reguleren van het horecabedrijven waar alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse wordt verstrekt. In dit belang wordt dan voorzien door de eerdergenoemde bestemmingsplannen.

Met betrekking tot paracommerciële horeca wordt het volgende opgemerkt. In planologisch opzicht is paracommerciële horeca gekoppeld aan de bestemming "Maatschappelijk", "Sport" en/of "Recreatie". Paracommerciële inrichtingen richten zich immers op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. In de planregels die behoren bij genoemde bestemmingen dient in de bestemmingsomschrijving geregeld te worden dat horeca die direct en ondergeschikt een verband heeft met de maatschappelijke (sportieve/recreatieve) voorzieningen, toelaatbaar zijn.

Voorstel:

- *Intrekken van de Verordening tot beperking van het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in het centrumgebied van "Neder-Hardinxveld/Giessendam" en "De Buurt" te Boven-Hardinxveld op het moment dat voor de gebieden waarvoor de verordening geldt nieuwe bestemmingsplannen onherroepelijk zijn;*
- *Ten aanzien van de nieuwvestiging van horeca in het centrum ruimtelijk het uitgangspunt hanteren zoals dat is neergelegd in het nieuwe bestemmingsplan Centrum en Wielwijk. Volwaardige horeca-inrichtingen - met uitzondering van die in de vorm van discotheek – mogen zich binnen de bestemming Centrum I vestigen op de begane grondlaag en de onder peil gelegen bouwdelen ter plaatse van de aanduiding "horeca".*
- *Horeca in de vorm van een dagzaak mag zich zondermeer vestigen binnen de bestemming Centrum I en Centrum II.*
- *Ten behoeve van paracommerciële inrichtingen in de omschrijving van de bestemmingen "Maatschappelijk", "Sport" en/of "Recreatie" opnemen dat de gronden mede bestemd zijn voor horeca die direct en ondergeschikt een verband heeft met de maatschappelijke (sportieve/recreatieve) voorzieningen.*

5.5. Uitbreiding van de horeca

In kwantitatieve zin vindt groei plaats door vestiging van nieuwe bedrijven en uitbreiding van bestaande bedrijven. In beide gevallen dient dit te gebeuren binnen de daartoe in de vorige paragrafen geformuleerde uitgangspunten.

Nieuwvestiging

Nieuwvestiging van horeca is alleen mogelijk binnen de ontwikkelingssectoren op een beperkt aantal locaties. Zie voor een verdere toelichting paragraaf 5.2.

Inpandige uitbreiding

Voor een goede kwalitatieve ontwikkeling van de horeca in Hardinxveld-Giessendam is de mogelijkheid voor modernisering van bestaande zaken gewenst. In een aantal gevallen kan daarbij

een (beperkte) uitbreiding van de zaak noodzakelijk zijn. In de ontwikkelingssector zal onder voorwaarden ruimte moeten zijn voor modernisering en kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven, door mogelijkheden te bieden om zich horizontaal (buurpanden) uit te breiden. De mogelijkheden hiertoe zullen uiteraard gebiedsgewijs maar ook pandsgewijs verschillend zijn. Een verticale uitbreiding naar een bovenverdieping wordt als uitgangspunt niet beoogd. Toestaan van uitbreiding naar de verdiepingen betekent in potentie namelijk een verlies van de woonfunctie, omdat panden in het centrum in principe een woonbestemming hebben op de verdiepingen. Om die reden is kruislingse uitbreiding naar andere verdiepingen dan boven het horecabedrijf niet toegestaan.

De functie horeca kan zich op de begane grond uitbreiden indien deze aantoonbaar binnen de geluidsnormering blijft die geldt voor de aanwezige woonfuncties. De bewijslast hiervoor ligt bij de ondernemer. Een en ander moet uiteraard voldoen aan de geldende regelgeving op het gebied van brandveiligheid, geluidseisen, regelgeving monumenten etc. Tevens is de eis gesteld van toetsing door welstand waar het gaat om de uitstraling naar buiten welke moet passen binnen de kaders van de gemeentelijke welstandsnota. Tenslotte is de eis van toepassing dat bij inpandige uitbreiding eventueel bovenliggende woningen een aparte opgang hebben.

Beleid

- *Nieuwvestiging van horeca alleen mogelijk binnen de uitgangspunten die zijn geformuleerd in paragraaf 5.2*
- *Bij inpandige uitbreidingen dienen woonfuncties op de eerste verdieping zoveel mogelijk gerespecteerd te worden.*

5.6. Toegangs- en sluitingstijdenbeleid horeca

De regulering van de sluitingstijden is een belangrijke factor voor de openbare orde en veiligheid, met name in het uitgaansgebied, maar ook op andere lokaties waar horeca is gevestigd. De verschillende betrokken partijen bekijken de problematiek vanuit de eigen invalshoek en argumentatie. De politie wil de negatieve effecten voor de openbare orde en veiligheid van het late uitgaan zoveel mogelijk beperken. De ondernemers willen enerzijds lang open blijven, maar geen onrendabele uren maken. De bewoners in het centrum en aanlooproutes willen niet te laat nog overlast op straat hebben. Ook het aspect van alcoholmatiging met name bij de jeugd weegt mee bij het bepalen van sluitingstijden.

De APV kende tot voor kort een vaste sluitingstijd op maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 06.00 uur, en op zaterdag en zondag tussen 02.00 uur en 06.00 uur, waarbij de burgemeester aan horecabedrijven een ontheffing sluitingsuur kon verlenen om na 01.00 uur geopend zijn. Het hanteren van sluitingstijden hing samen met het beleid dat de gemeente hanteert ten aanzien van de openbare orde en veiligheid (Veilig Uitgaan in Hardinxveld-Giessendam). Met dit horecaconvenant zijn de sluitingstijden zoals vastgelegd in de APV toegepast. In 2009 is er, na overleg met de politie en een aantal horecaondernemers, sprake van het toepassen van glijdende vertrektijden met als doel de overlast in het uitgaansgebied Damstraat e.o. terug te dringen. Door het hanteren van deze aangepaste sluitingstijd werd voorkomen dat alle bezoekers in een keer “op straat” komen, waardoor een risico bestaat dat er meer dan bovenmatige overlast ontstaat. De controle op het correct hanteren van de glijdende vertrektijden is bij de politie neergelegd. Zowel de politie als de ondernemers waren te spreken over deze maatregel omdat aan de verwachting van de ingestelde maatregel, op een enkel incident na, is voldaan.

Nieuwe beleidslijn openingstijden

Binnen de regio A&V wordt verschillend omgegaan met het hanteren van sluitingstijden. Gorinchem hanteert bijvoorbeeld een sluitingstijdstip van 03.00 uur. In de gemeente Leerdam wordt na overleg met de politie en horecaondernemers feitelijk geen sluitingstijdstip meer gehanteerd. De gemeente Leerdam laat het sluiten van etablissementen over aan de ondernemers zelf. Door gebruik te maken van deze mogelijkheid is in de gemeente Leerdam bereikt dat het risico op overlast van vertrekkende bezoekers van de lokale horeca zich niet meer voordoet.

De gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam heeft in het kader van de herziening van de APV besloten om de sluitingstijden voor horecabedrijven vrij te geven, waardoor zelfregulering optreedt en het risico op overlast beperkt is. Het nieuwe beleid geeft de horecaondernemer ook de vrijheid om zelf zijn/haar openingstijden te hanteren al naar gelang er publiek aanwezig is. De horecaondernemers in het uitgaansgebied in Hardinxveld-Giessendam hebben aangegeven zich ook achter het vrijgeven van

het sluitingstijdstip te willen opstellen. Dit ook omdat zij verwachten dat daardoor de overlast verder zal afnemen. Bij wijze van proef is het vrijgeven van de openingstijden in de praktijk beperkt tot een drietal in het centrum gevestigde cafés. In samenspraak met de betreffende ondernemers zijn criteria vastgelegd aan de hand van de proef zal worden geëvalueerd. Bij de evaluatie zal ook betrokken worden voor welke categorie horecabedrijven eventuele vrije openingstijden zullen gelden.

Nieuwe Drank- en Horecawet en sluitingstijden

Het vaststellen van sluitingstijden voor de horeca is een lokale bevoegdheid. Praktijk is echter wel, dat er steeds later wordt uitgegaan. In de memorie van toelichting op het wetsontwerp wordt vermeld dat een onderzoek uit 2007 onder circa 1 000 stappers bracht aan het licht dat bijna de helft pas ná 01.00 uur gaat stappen en 8% zelfs na 02.00 uur. Het kabinet vindt het ondanks de lokale bevoegdheid in deze echter een goede zaak dat gemeenten op basis van eigen afwegingen er toe kunnen overgaan om jongeren vroeger op stap te doen laten gaan. Daarom wordt in het wetsvoorstel voor de nieuwe Drank- en Horecawet de gemeentelijke bevoegdheid om toegangslleeftijden voor de horeca vast te stellen uitgebreid. Gemeenten mogen die voortaan koppelen aan (sluitings)tijden. Binnen de huidige regelgeving kunnen gemeenten dat niet regelen.

De vigerende Drank- en Horecawet (artikel 20, vijfde lid) bepaalt dat het de horeca bij gemeentelijke verordening verboden kan worden de aanwezigheid toe te laten van jongeren beneden een bij de verordening te bepalen leeftijd, mits die leeftijd niet hoger is dan 21 jaar. De nieuwe wet biedt de gemeenteraad de volgende nieuwe bevoegdheden:

- Ten eerste wordt nu bepaald dat de verordening betrekking heeft op toegangslleeftijden en niet op aanwezigheidsleeftijden. Dat gekozen is voor toegangslleeftijden is omdat het voor horecabedrijven beduidend makkelijker is om iemand beneden een bepaalde leeftijd de toegang te ontfeggen, dan iemand uit de zaak te doen verwijderen. In de bepaling is nu ook het woord bezoekers opgenomen, om duidelijk te maken dat de beperking géén betrekking heeft op het personeel of inwonende kinderen van de horecaondernemer.
- Ten tweede is opgenomen dat de verordening betrekking kan hebben op terrassen, dus niet meer alleen op horecalokaliteiten.
- Ten derde kan de verordening voortaan alle horecalokaliteiten en terrassen omvatten. Dus niet meer slechts op horecalokaliteiten van een aangewezen aard.
- Ten vierde wordt voorgesteld de verordende bevoegdheid aan te vullen met de bevoegdheid te bepalen dat de leeftijd van degenen die in een horecalokaliteit of op een terras toegelaten willen worden, dient te worden vastgesteld aan de hand van een leeftijdsdocument.
- Ten vijfde wordt voorgesteld de gemeente de bevoegdheid te geven de toegangslleeftijd te koppelen aan een tijdsruimte. En ook andersom: om een tijdsruimte (bijvoorbeeld sluitingstijden) te koppelen aan toegangslleeftijden. De verwachting is dat gemeenten die het vroeg-opstap gaan door jongeren willen bevorderen hiervan gebruik zullen gaan maken. De bepaling is zo geformuleerd dat gemeenten verschillende opties hebben. Zo kunnen ze in een verordening vastleggen:
 - dat na tijdstip x alleen horecalokaliteiten en terrassen open mogen zijn met een vaste toegangslleeftijd van y jaar, maar ook:
 - dat na tijdstip x geen jongeren meer mogen worden toegelaten die jonger zijn dan y.

De gemeente krijgt met de gewijzigde Drank- en Horecawet dus meer mogelijkheden om op lokaal niveau in te springen op het alcoholbeleid, in het bijzonder te aanzien van het overmatige alcoholgebruik onder jongeren. Het is wenselijk om de wetsontwikkeling mee te wegen bij het de evaluatie van het besluit over het vrijgeven van de openingstijden. Vanuit het perspectief van het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren kan hierbij worden gedacht aan de maatregel om bij het vrijgeven van de openingstijden in een verordening vast te leggen dat vanaf een bepaalde tijd alleen jongeren van 18 jaar en ouder toegang hebben tot de horeca-inrichting.

Beleid

- *Op basis van de evaluatie van de proef met vrije openingstijden voor een drietal commerciële horecabedrijven een beslissing nemen over de toepassing van vrije openingstijden. Bij de evaluatie zal ook betrokken worden voor welke categorie horecabedrijven eventuele vrije openingstijden zullen gelden.*
- *Bij de evaluatie van het vrijgeven van de openingstijden rekening houden met de nieuwe verordenende bevoegdheden in de Drank- en Horecawet. In overleg met de horecaondernemers de wenselijkheid en eventuele invulling bepalen van een koppeling tussen toegangslleeftijd en tijdsruimte. En ook andersom, het koppelen van een tijdsruimte (bijvoorbeeld sluitingstijden) aan toegangslleeftijden.*

5.7 Terrassen en horecabeleid

In de Drank- en horecawet is expliciet bepaald dat een terras een onderdeel is van het horecabedrijf. Daarom moet een terras ook worden vermeld op de drank- en horecavergunning. Hoewel het terras is toegevoegd als onderdeel van een inrichting, zijn gemeenten ook onder de Drank- en horecawet bevoegd naar eigen inzicht een terrassenbeleid op te stellen of bepalingen over terrassen in de APV op te nemen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

- in pandige terrassen (binnenterrassen);
- terrassen in de openlucht op particuliere terrein (buitenterrassen);
- terrassen op de openbare weg.

Voor alle terrassen is een drank- en horecavergunning vereist. De gemeente moet de vergunning afgeven, indien de aanvrager aan de gestelde eisen voldoet:

- een terras krijgt slechts vergunning, indien het in de onmiddellijke nabijheid ligt van een horecalokaleiteit. Het terras moet bedienbaar zijn;
- ook voor buitenterrassen en terrassen in winkelcentra (binnenterrassen) geldt dat een vergunning slechts kan worden verleend, indien deze in de onmiddellijke nabijheid van een horecalokaleiteit zijn gelegen;
- voor terrassen op een openbare weg geldt dat alleen vergunning verstrekt mag worden waar dit door burgemeester en wethouders nadrukkelijk is toegestaan.

Terrassen zijn in het algemeen een belangrijk element voor het functioneren van veel horecabedrijven maar ook aantrekkelijk voor de bezoekers. Als zodanig dragen terrassen bij aan de uitstraling en levendigheid van de gemeente.

Terrassen hebben ook een economische functie, omdat zij de exploitatiemogelijkheden van horecabedrijven verruimen en daarmee het economisch rendement van de inrichting verhogen. Bij terrassenbeleid is aan de ene kant het economische belang voor de horeca zelf en de relatie met het functioneren van andere publieksfuncties (winkels, markt etc.) van belang. Aan de andere kant zal de afstemming van het terras op de inrichting van de openbare buitenruimte door de gemeente bekeken worden, ook in relatie tot reclame en de belangen inzake openbare orde en het woon- en leefklimaat. Conflicten met de omgeving dienen namelijk tot een minimum te worden beperkt. Deze kunnen met name optreden in de openbare ruimte. Hiermede dient ook rekening gehouden te worden bij de openingstijden van het terras.

Binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam bevinden zich slechts enkele terrassen, waarvan geen in het centrum. In het kader van de gemeentelijke visie staat de gemeente niet onwelwillend tegenover een uitbreiding van het aantal terrassen. Om dit te realiseren is een samenwerking nodig met ondernemers, bewoners, brandweer en andere betrokken partijen. Met name als het gaat om de plaatsing, omvang en materiaalgebruik, en de uitstraling van terrassen. Hiervoor zijn wel enkele algemene uitgangspunten gehanteerd die als kader voor een concrete uitwerking kunnen worden gehanteerd.

De gemeente is vanwege het ruimtebeslag en de uitstraling geen voorstander van bebouwde winterterrassen. De medewerking beperkt zich tot de plaatsing van de reguliere terrassen gedurende de zomer. Indien daaraan behoefte bestaat en de omgevingsfactoren dat toelaten kan bij uitzondering wel medewerking worden verleend aan een incidenteel tijdelijk winterterras.

Ten aanzien van eventuele aanvragen om medewerking te verlenen aan de aanleg van een terras bij een horeca- inrichting worden de volgende beleidsuitgangspunten voorgesteld:

- In het algemeen initiatieven ondersteunen die gericht zijn op een uitbreiding van het aantal zomerterrassen;
 - De eisen uit de Algemene Plaatselijke Verordening, de redelijke eisen van welstand en het bestemmingsplan zijn van toepassing op een terras. In de APV is geen afzonderlijke terrasvergunning opgenomen. Onder de noemer van de exploitatievergunning kunnen ook aan de exploitatie van het terras voorschriften worden gekoppeld
- Ten aanzien van het gebruik van gemeentegrond wordt een financiële vergoeding in rekening gebracht, gebaseerd op een privaatrechtelijke (huur)overeenkomst;
- Een exploitant/ondernemer dient het terras onmiddellijk te verwijderen als dat voor het uitvoeren van openbare werken noodzakelijk is.
- De exacte plaats, omvang en materiaalgebruik, en de uitstraling van terrassen bepalen in samenspraak met betrokken partijen (o.a. ondernemer, brandweer en politie, welstand, ondernemersvereniging.). Als algemene uitgangspunten gelden:
 - Een terras mag worden ingericht c.q. geëxploiteerd in de periode 1 april (of vanaf Pasen, voor zover dit eerder is dan 1 april) tot 31 oktober;
 - Het terras dient bij voorkeur direct aan te sluiten aan de inrichting waartoe het behoort. In ieder geval dient het terras in de onmiddellijke nabijheid van de horecainrichting te liggen
 - Bij een gevelterras mag de omvang van het terras de breedte van de gevel van het (gedeelte van het) gebouw, waarin de inrichting wordt gedreven niet overschrijden.
 - In nauwe straten zijn windschermen of terrasschotten niet toegestaan.
 - De diepte van het terras is mede afhankelijk van de mogelijkheden ter plaatse.
 - Meubilair, parasols en windschermen moeten een bij de inrichting passende uitstraling hebben. Reclamevoering op de afschermende voorzieningen dient beperkt te blijven tot de naam van het horecabedrijf en dient een eenvoudig en niet opdringerig beeld te genereren.
 - Een terras op het trottoir moet een fatsoenlijke doorgang bieden aan voetgangers en mensen in rolstoelen, scootmobiel e.d. (richtlijn: 2 meter).
 - De doorgaande wegen moeten, voor het doorlaten van brandweervoertuigen, over een breedte van ten minste 3½ meter en een hoogte van 4 meter volledig worden vrijgehouden. In de bochten moet voldoende ruimte worden vrij gehouden voor het draaien van een brandweervoertuig. Afzettingen van de wegen moeten eenvoudig en met de hand te verwijderen zijn.
 - Looppaden en niet terrasruimtes zijn kwaliteitruimtes (geen stallingen) en dienen vrij te worden gehouden van terrasmateriaal.
 - De opslag van het meubilair is de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder. Uitgangspunt is opslag uit het zicht om een gastvrij en aantrekkelijk beeld te handhaven.

Beleid

- *Bij de behandeling eventuele van aanvragen om medewerking te verlenen aan de aanleg van een terras de bovengenoemde uitgangspunten hanteren.*

5.8. Mengformule horeca

In de praktijk is er een tendens van ondernemers naar het mogelijk maken van mengformules met een horecadeel. Voorbeelden zijn dat in de bakker belegde broodjes worden verkocht en dat er in een winkel koffie genuttigd kan worden in een koffiehoeke.

Met dit soort mengformules spelen ondernemers in op het veranderende consumentengedrag, met name het winkelen. Het wordt van belang geacht om winkelend publiek een rustpunt met horeca te bieden. Door in de winkel een horeca-activiteit mogelijk te maken, bieden ondernemers deze gelegenheid. Zo kunnen mengformule bijdragen aan de verlevendiging van de buurt, de aantrekkingskracht vergroten en ideeën omtrent vernieuwing van ondernemingen verwezenlijken. Ook de variatie van het winkelaanbod wordt met mengformules bevorderd.

In een mengformule worden meerdere, uiteenlopende activiteiten gecombineerd in één onderneming. Wanneer tegen betaling etenswaren en/of dranken worden verstrekt voor gebruik ter plaatse in een zaak die geen (planologische) hoofdbestemming horeca heeft, mag er geen sprake zijn van zelfstandige horeca, maar wel van een horeca-activiteit die aanvullend is op de hoofdactiviteit. Het effect van de horeca-activiteiten moet ruimtelijk gezien ondergeschikt zijn.

Onderstaand worden de voorwaarden en het beleidskader omschreven waarbinnen de mengformules mogelijk zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat de mengformule een recente ontwikkeling is. Daarom bestaat de mogelijkheid dat de criteria en randvoorwaarden voor mengformules die in deze nota opgenomen zijn, na verloop van tijd aangescherpt of verruimd worden.

Het uitgangspunt is dat bij mengformules de hoofdfunctie (winkel) behouden blijft. De nevenfunctie (aanvullende horeca) wordt toegestaan als extra service. Wanneer de horeca-activiteit als zelfstandige horeca gaat functioneren, ontstaat er een wijziging in gebruik.

Dat levert eventueel strijd op met het bestemmingsplan. De mengformule is gekoppeld aan de uitoefening van detailhandel en is dus niet toegestaan in combinatie met consumentenverzorgende dienstverlening, zoals reisbureaus, uitzendbureaus, makelaars, bankfilialen, internetgelegenheden, kopieerwinkels en dergelijke.

Zolang aan de volgende objectieve criteria wordt voldaan, is de aanvullende horeca een onzelfstandige functie en is er geen sprake van horeca als hoofdactiviteit:

Objectieve criteria

Bij objectieve criteria gaat het om de vorm en de invulling van de mengformule. De mengformules dienen te voldoen aan de volgende objectieve criteria:

1. De openingstijden van de mengformule dienen overeen te komen met de openingstijden van de hoofdactiviteit. Omdat het horecadeel aanvullend is op de hoofdactiviteit is het niet toegestaan dat de horeca-activiteiten worden gecontinueerd na sluitingstijd van de winkel. Omdat de horeca-activiteit ondersteunend is, vervalt deze ondersteunende functie na sluiting van de winkel.
2. Het deel van het nettoverkoopvloeroppervlak dat in gebruik is bij de horeca-activiteit mag ten hoogste 20% van dat netto verkoopvloeroppervlak zijn, met een absoluut maximum van 20 m² netto vloeroppervlak. Het absoluut maximum van 20 m² betekent dat op basis van de Drank- en Horecawet in mengformules het verstrekken van alcohol is uitgesloten, aangezien volgens de Drank- en Horecawet de horeca-activiteit namelijk een oppervlakte van minimum 35 m² dient te hebben om alcohol te mogen schenken.

3. De horeca-activiteit mag niet volledig worden uitgevoerd aan de gevel waar de ingang van de hoofdactiviteit zit. Op deze manier blijft de onderneming de uitstraling houden van de hoofdactiviteit. Het kan voorkomen dat een onderneming gevestigd is op een hoekpunt en niet alleen etalageruimte en/of ramen heeft aan de voorgevel maar ook in de zijgevel. In dit soort bijzondere gevallen kan het zijn dat de horeca-activiteit zichtbaar is in de zijgevel. Zolang aan de voorgevel hoofdzakelijk de hoofdactiviteit zichtbaar is, is dit geen bezwaar.
4. De horeca-activiteit dient te passen binnen de categorie "lichte horeca" als genoemd in paragraaf 5.3 van deze nota, of daarmee naar aard gelijk te stellen bedrijven.
5. De toegang tot de horeca-activiteit is uitsluitend te bereiken via die van de hoofdactiviteit. Er mag dus geen aparte ingang van de horeca aanwezig zijn.
6. Voor de horeca-activiteit mag geen reclame worden gemaakt, bijvoorbeeld via uithangborden, menukaarten voor het raam, 'sandwichborden' op straat, in de media en dergelijke.
7. De exploitatie van een terras is ter voorkoming van branchevervaging niet toegestaan.

Kwaliteitscriteria

Wanneer het geldende bestemmingsplan de mengformule niet (direct) toelaat, vindt een nadere afweging plaats in de vorm van het voeren van een procedure om af te wijken van het bestemmingsplan of een wijzigingsbevoegdheid. In een dergelijke situatie dient de mengformule niet alleen te voldoen aan de objectieve criteria, maar dient tevens een toets plaats te vinden op de ruimtelijke gewenstheid. Aan de hand van de volgende kwaliteitscriteria wordt een afweging gemaakt of het initiatief voor een mengformule op een bepaalde locatie gewenst is:

1. De mengformule is bedoeld als extra service en dienstverlening voor het winkelende publiek. In het algemeen geldt dat bij een initiatief voor een mengformule wordt gedacht aan winkels met een assortiment waarvoor de klant langere tijd in de winkel verblijft (bijvoorbeeld boeken) of winkels waarbij een mengformule in het verlengde ligt van de hoofdactiviteit (bijvoorbeeld een bakker die belegde broodjes verkoopt).
2. Het initiatief dient bij te dragen aan een verbetering van de kwaliteit, het karakter en de gevarieerdheid van het (winkel)aanbod in de (winkel)straat en omgeving, en mag géén afbreuk doen aan de functiemenging en het woon- en leefklimaat in de (winkel)straat en omgeving.

Op mengformules is dezelfde algemene wet- en regelgeving van toepassing die ook geldt voor bedrijven met zelfstandige horeca. Voor mengformules hebben de wettelijke randvoorwaarden de volgende gevolgen:

Drank- en Horecawet

De verkoop van sterk-alcoholische dranken is in een winkel niet toegestaan. De verstrekking van zwak-alcoholische dranken is uitsluitend toegestaan in winkels waar overwegend levensmiddelen en tabak worden verkocht. Consumptie van de zwak-alcoholische dranken ter plaatse is niet toegestaan.

Exploitatievergunning (APV)

Op grond van de APV is voor het exploiteren van een horecabedrijf een exploitatievergunning vereist. Op basis van artikel 2:28 van de APV is echter geen vergunning vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit.

Beleid

- *Mengformules zijn toegestaan bij detailhandel, mits de horeca een onzelfstandige functie is en de horeca-activiteiten aanvullend zijn op de hoofdactiviteit.*
- *Mengformules dienen te voldoen aan de toetsingscriteria die in bovenstaande paragraaf zijn opgenomen.*

5.9 Kookstudio's

Kookstudio's vormen een aparte categorie in het horeca-aanbod, in die zin dat zij niet publiekelijk toegankelijk zijn. De 'core-business' van een kookstudio zit hem in het bedrijfsmatig aanbieden van kooklessen en –cursussen aan (groepen) mensen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een feestje of een bedrijfsuitje. Het voedsel en de dranken die worden 'verstrek' dienen daarbij als lesmateriaal en worden niet direct, maar pas na bereiding genuttigd. De 'dranken en spijzen' vormen dus onderdeel van een arrangement.

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat kookstudio's aangemerkt worden als bedrijf, vanwege het feit dat kookstudio's niet openbaar toegankelijk zijn en zij daardoor geen directe concurrentiepositie innemen ten opzichte van commerciële horecaondernemingen. Per aanvraag zal worden beoordeeld in hoeverre het wenselijk is dat een kookstudio zich op een bepaalde locatie vestigt. Daarbij wordt gekeken naar de daadwerkelijke functie van een betreffende kookstudio en hoe de locatie van de kookstudio zich verhoudt ten opzichte van de omgeving, in het kader van (geluids- of geur)overlast, veiligheid, parkeren, etc.

Indien de kookstudio geen drank- en horecaverunning en een exploitatievergunning nodig heeft, kan alleen aan het bestemmingsplan worden getoetst, omgevingsvergunningen hier even buiten beschouwing gelaten. Wanneer een kookstudio in dat geval binnen een bedrijfsbestemming wordt gepland zijn er planologisch in principe geen gronden om een kookstudio te weigeren. Dit geldt eveneens voor een kookstudio binnen een woonbestemming, mits voldaan wordt aan de in de planregels opgenomen voorschriften.

Beleid

- *De gemeente hanteert als uitgangspunt dat kookstudio's aangemerkt worden als bedrijf, vanwege het feit dat kookstudio's niet openbaar toegankelijk zijn en zij daardoor geen directe concurrentiepositie innemen ten opzichte van commerciële horecaondernemingen.*
- *Per aanvraag wordt beoordeeld in hoeverre het wenselijk is dat een kookstudio zich op een bepaalde locatie vestigt. Daarbij wordt gekeken naar de functie van een betreffende kookstudio, het bestemmingsplan, de omgeving (parkeergelegenheid), kans op overlast, veiligheid, etc.*

5.10 Evenementen

Evenementen bieden de mogelijkheid om tijdelijk extra aanbod te geven aan de bezoeker van de gemeente bovenop het bestaande aanbod. Dit meestal in de vorm van muziek, sport, manifestatie of anderszins. Evenementen kunnen zo een trekker van extra publiek naar de gemeente zijn. De evenementen dragen bij aan een gezellige sfeer in de gemeente, het cultuurtoerisme, een goed-woon- en werkklimaat, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en een positief imago van de gemeente.

De horeca is een belangrijke schakel in het evenementenaanbod als aanbieder en/of als gastheer. Het product horeca heeft in dat geval een samengesteld karakter. De bezoeker komt dan niet zozeer voor één specifieke lokaliteit als wel voor de sfeer, het ontmoeten, de combinatie met andere activiteiten zoals winkelen of horecabezoek.

Naast het commerciële belang is een belangrijke doelstelling van de evenementen om een zo groot en breed mogelijk publiek op een laagdrempelige manier vermaak te bieden en kennis te laten nemen van een kwalitatief programma.

Om het organiseren van evenementen in goede banen te leiden en de verschillende belangen zorgvuldig af te wegen, heeft de gemeente een evenementenbeleid opgesteld (**bijlage 4**). Hierin staan de uitgangspunten die de gemeente hanteert ten aanzien van vergunningaanvragen en de verlening van evenementenvergunningen op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening. In het evenementenbeleid is rekening gehouden met de aanbevelingen die in het project “Verzuip jij je toekomst?!” zijn gedaan over het beperken van alcoholverstrekking tijdens evenementen.

Een andere mogelijkheid om tijdelijk een extra aanbod te creëren voor bezoekers van een horeca-inrichting wordt gevormd door de zogeheten regeling met betrekking tot de collectieve en incidentele festiviteiten. Deze regeling vloeit voort uit het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) dat sinds 1 januari 2008 geldt. In het Activiteitenbesluit is het aantal branches en bedrijven dat gebruik kan maken van de regelingen voor collectieve en individuele festiviteiten vergroot. Vanwege de maatschappelijke functie van de inrichtingen biedt het Activiteitenbesluit de mogelijkheid om ten behoeve van deze festiviteiten ontheffing te verlenen van de (geluids)voorschriften die normaal voor de inrichting gelden. Door middel van een gemeentelijke verordening kunnen daarbij voorwaarden worden gesteld aan de festiviteiten ter voorkoming of beperking van geluidhinder.

Bij collectieve festiviteiten moet gedacht worden aan door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen dagen, zoals bijvoorbeeld Koninginnedag of culturele-, sport- en recreatieve manifestaties.

Bij incidentele festiviteiten gaat het om een festiviteit die aan één of een klein aantal inrichtingen gebonden is. Dit is bijvoorbeeld een optreden met levende muziek in een café, een jubileum of een personeels- of straatfeest. Het maximum aantal dagen waarvoor de (geluids)normen niet gelden, bedraagt wettelijk maximaal 12 dagen of dagdelen per jaar per inrichting. De raad legt het toegestane aantal incidentele festiviteiten vast in een verordening (APV).

De gemeente Hardinxveld-Giessendam kent geen incidentele- en collectieve festiviteitenregeling. In het verleden is daarvoor gekozen om de kans op overlast voor omwonenden zo klein mogelijk te houden. Inmiddels zijn we een aantal jaren verder en is de tendens om de ondernemer van een horeca-inrichting meer verantwoordelijk te maken voor de wijze waarop hij/zij het bedrijf uitoefent. De horeca zelf zou graag zien dat een regeling voor incidentele en collectieve festiviteiten wordt ingesteld.

Het opnemen van de betreffende regeling in de APV kan bijdragen aan de kwaliteit/aantrekkelijkheid van de horeca inrichting voor bezoekers. Aan de andere kant bestaat de kans dat er als gevolg van de incidentele festiviteit overlast voor de omwonenden optreedt. Een voorzichtige benadering op dit punt is daarom wenselijk. Vanuit deze optiek zou de regeling wel ingevoerd kunnen worden in de APV, maar het maximum aantal toegestane incidentele en collectieve festiviteiten laag worden gehouden. Aan de hand van een evaluatie kan vervolgens beoordeeld worden of er aanleiding is voor het continueren van de regeling, een verdere verruiming dan wel het terugdraaien van de regeling. Een vergelijkbare aanpak wordt nu gevolgd wat betreft de sluitingstijden van de horeca-inrichtingen. Van belang is hoe de horecaondernemer invulling geeft aan de eigen verantwoordelijkheid om overlast in en buiten de inrichting te voorkomen.

In het belang van een evenwichtige evenementenformule maar ook omwille van de (over)last, met name door geluid, is de gemeente van mening dat – als gekozen wordt een dergelijke regeling in de Algemene Plaatselijke Verordening op te nemen – het aantal incidentele festiviteiten per inrichting beperkt moet blijven tot maximaal 2 per jaar. Indien door de horeca meer activiteiten zijn gewenst, zullen deze initiatieven moeten ontplooiën die minder geluidsgevoelige zijn, of andersoortige evenementen en activiteiten moeten programmeren. Met het aantal van 2 wordt ook voorkomen dat in een gebied waar meerdere horecabedrijven gevestigd zijn, de omgeving op jaarbasis geconfronteerd wordt met een hoog totaal aan (incidentele en collectieve) festiviteiten.

Beleid

- *Bij het organiseren van evenementen door de plaatselijke horeca dient te worden voldaan aan het gemeentelijke evenementenbeleid.*
- *In de Algemene Plaatselijke Verordening de regeling voor incidentele en collectieve festiviteiten invoeren en daarbij het aantal incidentele festiviteiten per inrichting te beperken tot 2 per jaar.*

Hoofdstuk 6 Tegengaan van negatieve effecten

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de vestiging- en ontwikkelingsmogelijkheden van de horeca. Duidelijk is dat er in verband daarmee op diverse terreinen aandacht nodig is om negatieve effecten van horeca tegen te gaan. Onderstaand wordt kort op deze terreinen ingegaan.

6.1 Openbare ruimte en verkeer

Ten aanzien van de ruimtelijke ordeningsopgave bij het realiseren van groei en het terugdringen van negatieve effecten speelt het bestemmingsplan een belangrijke rol. Het bestemmingsplan legt namelijk ruimtelijk-planologisch vast waar welke type horecavestiging mogelijk is. Bij de totstandkoming van een bestemmingsplan worden de verschillende belangen en uitvoeringsaspecten ook met betrekking tot de openbare ruimte afgewogen. Een horecaondernemer zal zich bij zijn/haar plannen daarom vooraf ervan moeten vergewissen wat het bestemmingsplan regelt over het type horecabedrijf.

De uitoefening van een horecabedrijf raakt door de bezoekersstroom het onderdeel verkeer en parkeren. Wat betreft het parkeren wordt in de eerste plaats aan de hand van kerncijfers (Aanbevelingen Stedelijke Verkeersvoorzieningen ASVV) beoordeeld welke parkeernorm op de inrichting van toepassing is en wat dit betekent qua het vereiste aantal parkeerplaatsen. De horeca en omgeving heeft er in het algemeen namelijk belang bij dat de parkeergelegenheid dicht bij de horeca aanwezig is. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de bereikbaarheid voor minder validen.

Vervolgens kan met het oog op het terugdringen van mogelijke parkeeroverlast of een verbetering van de bereikbaarheid de vraag spelen in hoeverre de horecagelegenheid met openbaar vervoer te bereiken is, of er voldoende stallingsplaatsen voor fietsen beschikbaar zijn en of er taxistandplaatsen aanwezig zijn. Dit laatste aspect speelt bijvoorbeeld bij de horeca die is gevestigd in de Damstraat. Wachtende taxi's voor de deur van een inrichting zijn een in de praktijk voorkomend verschijnsel. Het aanwijzen van een taxistandplaats is een mogelijkheid om hierin regulerend op te treden. worden opgetreden. Deze zaken zijn deels afhankelijk van de plaatselijke situatie, maar ook van eventueel flankerend beleid door de gemeente gericht op verschillende doelgroepen.

Het in voorbereiding zijnde gemeentelijke verkeer- en vervoersplan vormt in dit opzicht het kader voor een uitwerking van mogelijke maatregelen.

Ook terrassen hebben in de meeste gevallen een impact op de openbare ruimte, omdat doorgaans gebruik dient te worden gemaakt van de openbare weg. In paragraaf 5.7 zijn op hoofdlijnen uitgangspunten geformuleerd waaraan terrassen moeten voldoen. Een aantal van deze uitgangspunten is gericht op het voorkomen van overlast.

Beleid

- *Bij de vestiging van horeca dient voldaan te worden aan de door de gemeente gehanteerde parkeernorm (ASVV of gemeentelijk verkeer- en vervoersplan).*
- *Bij flankerend beleid ten aanzien van de horeca op het gebied van openbaar vervoer, bereikbaarheid per fiets en eventuele taxistandplaatsen, wordt rekening gehouden met de uitgangspunten van het gemeentelijke verkeer- en vervoersplan.*
- *Bij de vestiging van terrassen in de openbare ruimte wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden in paragraaf 5.7.*

6.2 Milieubeleid

Het bewerkstelligen van ontwikkelingen die leiden tot verbetering van het woon- en leefklimaat is eveneens een gemeentelijke taak. In het milieubeleid staat het tegengaan en voorkomen van onaanvaardbare hinder (geluid, stank e.d.) van horeca op de (woon)omgeving centraal.

Ten aanzien van de horeca bij zowel bestaande als nieuw te vestigen horeca spelen de volgende factoren:

- functie van het gebied.
- de aanwezige of beoogde horecadichtheid.
- de mate waarin woningen of andere geluidsgevoelige functies in het gebied aanwezig zijn of geprojecteerd.
- de mate van fysieke gescheidenheid met woningen of andere geluidsgevoelige functie c.q. de mate waarin de horecabedrijven zelf afdoende geïsoleerd zijn of kunnen worden.
- de van toepassing zijnde geluidsvoorschriften.

Een zekere mate van concentratie van horeca is in het centrum de feitelijke situatie en moet als gewenst worden gezien omwille van herkenbaarheid, sfeer en uitstraling maar ook geconcentreerde handhaving.

Sommige gemeenten kiezen er voor om via de Algemene plaatselijke verordening een concentratiegebied voor horeca-inrichtingen aan te wijzen. Voor dergelijk uitgaans- of concentratiegebieden gelden andere (hogere) geluidgrenzen dan de algemene geluidgrenzen als bedoeld in de algemene milieuregels. Bij horecabedrijven binnen een dergelijk concentratiegebied wordt voor wat betreft mogelijke geluidhinder rekening gehouden met het in dat gebied heersende referentieniveau. Het toegestane geluidniveau dat in woningen binnen dat gebied wordt gemeten, verschilt echter niet van de situatie elders.

De APV van de gemeente Hardinxveld-Giessendam biedt niet de mogelijkheid om een dergelijk concentratiegebied aan te wijzen. Bij de eventuele aanwijzing van een horecaconcentratiegebied dient rekening te worden gehouden met de consequenties van een dergelijke aanwijzing voor de bewoners van het gebied en de overige belanghebbenden. Gelet op de omstandigheid dat de gevestigde horeca op korte afstand van woningen is gevestigd en de functies horeca en wonen thuis horen in het centrum, moet er voldoende balans zijn tussen beide functies. De gemeente is van mening dat deze balans het meest gebaat is bij het hanteren van de wettelijke normen van het Activiteitenbesluit. Om die reden wordt voorgesteld geen concentratiegebied in te stellen.

Ook voor horecabedrijven bieden het Activiteitenbesluit en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) geen sluitende regeling om alle relevante vormen van hinder te voorkomen. De milieuzonering van horecabedrijven in het bestemmingsplan richt zich in aanvulling op de beide genoemde instrumenten op de volgende vormen van hinder:

- geluidshinder door afzonderlijke inrichtingen in een rustige omgeving;
- (cumulatieve) geluidshinder buiten de inrichting(en) en verkeersaantrekkende werking/parkeerdruk.

De problematiek van hinder door horecabedrijven onderscheidt zich als zodanig nauwelijks van de problematiek van hinder veroorzaakt door "gewone" bedrijven. Bij het indelen van het type horecabedrijven ten behoeve van de regels van een bestemmingsplan en het daarmee samenhangende toelatingsbeleid, is daarom rekening gehouden met de opzet van de Staat van Bedrijfsactiviteiten die al veel langer in bestemmingsplannen wordt toegepast.

Voor een indicatie van de mate van hinder veroorzaakt door horeca-activiteiten biedt de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie "bedrijven en milieuzonering" een goed vertrekpunt. De daar gehanteerde, nogal grove benadering behoeft echter voor de praktijk aanvulling en nadere motivering. In aanvulling op de gegevens uit de VNG-publicatie wordt gebruikgemaakt van de volgende ruimtelijk relevante criteria:

- de voor verschillende soorten horeca-inrichtingen over het algemeen gebruikelijke openingstijden. Er wordt hier nadrukkelijk gesproken over openingstijden die normaal gesproken verbonden zijn aan het functioneren van een type horecabedrijf. De toelaatbare openingstijden van een individueel bedrijf worden namelijk niet via het bestemmingsplan bepaald. De tijden waarop de horeca inrichtingen geopend zijn, zijn voor het hinderaspect relevant. Het Activiteitenbesluit en de circulaire industrielawaai hanteren immers voor de dag-, avond- en nachtperiode verschillende milieunormen;
- de mate waarin een bedrijfstype naar verwachting bezoekers en in het bijzonder bezoekers per auto en/of brommers (scooters) aantrekt.

Beleid

- *waar nodig beschermen woonfunctie en 'verdringing' woonfunctie tegengaan. Ook in het centrum vormt het wonen een behoudenswaardige kwaliteit.*
-
- *voor de in het centrum geconcentreerde horeca ter vermindering van hogere geluidsgrenzen geen gebruik maken van de mogelijkheid om in de APV een horecaconcentratiegebied aan te wijzen.*
- *voor een indicatie van de mate van hinder veroorzaakt door horeca-activiteiten gebruikmaken van de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie "bedrijven en milieuzonering" en de bovengenoemde aanvullende criteria.*

Geluid op een terras bij een horecagelegenheid

Ten aanzien van de geluidhinder kan op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening niet worden opgetreden bij het terrein dat onder de horeca-inrichting valt, zoals bijvoorbeeld het terras. Alles op het terrein van de inrichting valt onder de paraplu van de Wet milieubeheer. Dit komt voor horeca-inrichtingen neer op hetgeen geregeld is in het Activiteitenbesluit. Het Activiteitenbesluit bevat geen specifieke paragraaf met terrasvoorschriften. Dat wil zeggen dat de algemene voorschriften betreffende geluidshinder en indirecte hinder ook van toepassing zijn op terrassen. Zo zal binnen de geluidsgrenzen niet snel levende muziek op het terras mogelijk zijn.

Overigens wordt het stemgeluid van de terrasbezoekers buiten beschouwing gelaten. In artikel 2.18 van het Activiteitenbesluit staat dat namelijk dat op onverwarmde en onoverkapte terrassen, zover er geen sprake is van een binnenterrein, het stemgeluid niet meegeteld mag worden. Op verwarmde en overkapte terreinen en op binnenterreinen moet het stemgeluid wel meegeteld worden. Plaatselijke omstandigheden zoals de situering van een terrein en de mate van beslotenheid van de ligging van een terrein, en geldende jurisprudentie zullen in het voorkomende geval betrokken worden bij de beoordeling van de vraag of sprake is van een binnenterrein of overkapt terrein en daarmee de vraag of het stemgeluid op het terras beoordeeld wordt in het kader van de milieuwetgeving (Activiteitenbesluit).

Als horecaondernemers het terras verwarmen, overkappen of als er sprake is van een binnenterrein zijn er bij klachten van omwonenden wel mogelijkheden om het stemgeluid mee te nemen. Uit de toelichting van het besluit blijkt dat met onoverdekt terrein wordt bedoeld een voor publiek toegankelijk onbebouwd deel van de inrichting, dus een buitenterrein zoals een tuin of terras. Met een overdekking wordt een vaste overdekking bedoeld en niet een zonnescherm of luifel.

Het geluid van bezoekers van een "open" terras kan storend zijn voor de omwonenden. Als gevolg van het rookverbod in de horeca zijn rokende bezoekers bijvoorbeeld aangewezen op terrassen en gebruik van de openbare weg.

Handhavend optreden tegen geluidsoverlast op een terras op grond van de Wet milieubeheer is zoals gezegd complex. Daarom is het wenselijk om het gebruik van een terras uit het oogpunt van de openbare orde te regelen. Dit door het stellen van nadere regels ten aanzien van terrassen op grond van de APV of in de exploitatievergunning de sluitingstijd van een terras op te nemen. Hierbij wordt opgemerkt dat het niet wenselijk is om de openingstijd van een terras automatisch te koppelen aan de openingstijd van een horecabedrijf. Bij vrije openingstijden zou een terras zelfs in de nachtelijke uren kunnen worden gebruikt. Ter voorkoming van overlast is dit niet gewenst.

Verder biedt artikel 2:29 van APV de burgemeester de mogelijkheid om voor een afzonderlijk horecabedrijf of een daartoe behorend terras, in een voorschrift, een sluitingsuur of sluitingsuren vast te stellen. Deze bepaling is bedoeld indien omstandigheden die afwijkende sluitingstijden voor een afzonderlijke openbare inrichting rechtvaardigen. Het stellen van een voorschrift kan bijvoorbeeld aan de orde zijn indien sprake is van openbare inrichting met een terras in een gebied met een (over)concentratie van horecabedrijven/openbare inrichtingen in een woongebied.

Beleid

- *Per horecabedrijf zal worden bekeken wat de sluitingstijd van het terras zal zijn, doch niet later dan 23.00 uur. Dit tijdstip zal bij exploitatievergunning plichtige inrichtingen worden opgenomen in de exploitatievergunning. Indien nodig stelt de burgemeester op grond van artikel 2:29 APV door middel van een voorschrift een sluitingstijd voor een terras van een horecabedrijf vast.*
- *Op het terras mag geen muziek ten gehore worden gebracht dan wel vanuit de horeca-inrichting hoorbaar zijn.*
- *De horeca-exploitant dient alles te doen en na te laten wat redelijkerwijs geveerd kan worden om hinder en overlast veroorzaakt door op het terras aanwezige bezoekers te voorkomen.*

6.3 Openbare Orde en veiligheid

Het tegengaan van negatieve effecten blijft een centraal uitgangspunt van het horecabeleid en omvat handhaving van openbare orde en regels op het gebied van openbare orde en veiligheid. De gemeente werkt aan een verdere verbetering van de dienstverlening. Een doelstelling hierbij is de vermindering van de regelgeving.

Het bieden van ruimere kansen betekent aan de andere kant strakkere handhaving van afspraken. Vanuit openbare orde en beheersoptiek is dan ook een duidelijk handhaving- en sanctieregime van belang. Dit neemt niet weg dat de gemeente samen met ondernemers en andere betrokken partijen blijvend wil werken aan al die andere zaken die een prettig uitgaansklimaat en goede horeca bevorderen.

Sinds een aantal jaren wordt in Hardinxveld-Giessendam samengewerkt door de gemeente, politie en horeca om de veiligheid in het uitgaansgebied te verhogen. Ook bewoners leveren hierbij een aandeel. In het convenant “Veilig Uitgaan” is aan het voorkomen van uitgaansgeweld een hoge prioriteit toegekend.

*Uitgaan:
Hou het
gezellig!*

Het convenant “Veilig Uitgaan in Hardinxveld-Giessendam” dateert echter uit 2004 en is met name opgesteld voor de horecavoorzieningen in de Damstraat. Het convenant zal daarom worden geactualiseerd en herzien op een dusdanige wijze dat het convenant beleidsregels bevat die breder van toepassing zijn op alle horeca. De problematiek van jeugd en alcohol vormt hierbij een belangrijk aandachtspunt. Ten behoeve van de actualisering van het horecaconvenant zijn onderstaand verschillende maatregelen geformuleerd, die bijdragen aan de openbare orde en veiligheid. Een aantal daarvan is reeds opgenomen in het convenant Veilig Uitgaan uit 2004, maar heeft nog steeds actualiteitswaarde.

- Actualisering en registratie van vergunningen: Dit aspect is aangestipt in het convenant Veilig Uitgaan 2004. Binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam is in de afgelopen jaren gewerkt aan een controle van aan horeca-inrichtingen verleende vergunningen en een standaardisatie van de vergunningvoorschriften. Ter voorbereiding op de wijziging van de Drank- en Horecawet, zullen

de vergunningen en de processen nogmaals opnieuw onder de loep genomen worden.

Wenselijk is wel dat de geactualiseerde verleende (horeca gerelateerde) vergunningen geautomatiseerd in een databank worden opgeslagen. Ter vergroting van de integraliteit – ook met het oog op de handhaving – is het de bedoeling dat aansluiting wordt gezocht bij het registratiesysteem dat binnen het cluster Vergunningen en Handhaving reeds voor omgevingsvergunningen wordt gebruikt.

- toepassing kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan: De Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU) is een landelijk initiatief dat lokaal kan worden gebruikt om de kwaliteit van uitgaansgebieden (waarvan veiligheid een wezenlijk onderdeel uitmaakt) te verhogen. Het ontwikkelde instrument is een procesinstrument voor de samenwerking tussen lokale partijen (horeca, gemeente, politie, Openbaar Ministerie), gericht op het komen tot afspraken en het selecteren en uitvoeren van concrete maatregelen, die rechtstreeks betrekking hebben op de veiligheid in uitgaansgebieden. Hierbij moet gedacht worden aan de volgende maatregelen:
 - happy hours: de nieuwe Drank- en Horecawet maakt het voor gemeenten mogelijk – ook weer op basis van eigen afwegingen – de toepassing van prijsacties, in de vorm van happy hours of stuntprijzen, in een verordening te regelen. Dit ter bescherming van de volksgezondheid of in het belang van de openbare orde. Als uitgangspunt wordt voorgesteld in het convenant (en later in de verordening) te regelen dat de happy hours niet gericht mogen zijn op jeugdigen, niet na 24.00 uur mogen plaatsvinden. Verder moet de prijs van alcoholische dranken minimaal de helft van de meest voorkomende consumptieprijs bedragen. De consumptieprijs voor niet alcoholische dranken moeten ook minimaal gelijk zijn aan de actieprijs van de alcoholische dranken. Uiteraard mogen niet alcoholische dranken altijd tegen een lager tarief worden aangeboden, hiervoor geldt geen minimumprijs;
 - horecaoverleg: frequent overleg tussen horeca, politie en gemeente over de uitgaansproblematiek;
 - huisregels: gebaseerd op het model van Koninklijke Horeca Nederland. Naast eventuele aanvullende huisregels gelden binnen elke horecagelegenheid minimale regels over legitimatieplicht, overlast, houding en recht van weigering;
 - protocol wapens: verbod op wapens en afspraken met de politie over omgang met aangetroffen wapens binnen de horecagelegenheid;
 - lokaalverboden: elke horecaondernemer kan een verbod opleggen aan een individueel persoon tot de toegang van de horecagelegenheid. Dit kan zelfs leiden tot een collectieve toegangontzegging voor alle aangesloten horecabedrijven. Samen met de politie wordt hierop gehandhaafd.
- meedoen met aanpak jeugd en alcohol: De gemeente Hardinxveld-Giessendam ziet voor zichzelf een rol in het registreren en bijeenbrengen van partijen en initiatieven die lopen rondom het thema jeugd en alcoholpreventie. De gemeente Hardinxveld-Giessendam participeert op het gebied van preventie in het opstellen van een regionaal alcoholmatigingsbeleid jeugd en alcohol. Op de thema's onderwijs, thuis, horeca, wet- en regelgeving / handhaving, sport, jeugd- en jongerenwerk zijn concrete acties benoemd die in de projectperiode 2011 – 2014 worden uitgevoerd. De acties zijn op een tweetal doelen gericht:
 - voorkomen van gezondheidsrisico's en maatschappelijke problemen die voortvloeien uit overmatig gebruik van alcohol. Met name wordt ingezet op het terugdringen van het te vroeg, te veel en te vaak drinken door jongeren;
 - reduceren van (uitgaans)overlast.
- aanvullende maatregelen
Op het punt van veilig uitgaan kan verder gedacht worden aan de volgende aanvullende voor de horeca relevante maatregelen.
 - alternatieve straffen: door middel van alternatieve straffen worden geweldsplegers bewust gemaakt van de destructieve invloed van te veel alcohol. Deze insteek zou een preventieve werking kunnen hebben.

- monitoring: in het kader van de samenwerking binnen de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan zal tweejaarlijks door gemeente en politie een geweldsanalyse worden verricht naar de aard en omvang van geweldsincidenten tijdens uitgaansavonden.
- permanent cameratoezicht: een korte terugblik leert dat de invoering van cameratoezicht, in het jaar 2004 gebaseerd, is op klachten van omwonenden. Door de toename van allerlei overlastvormen in de omgeving van het uitgaansgebied bij de Damstraat/Molenstraat heeft uiteindelijk, op voordracht van de gemeenteraad, de aanschaf van een cameratoezichtsysteem plaatsgevonden. Ook is daarop de Algemeen Plaatselijke Verordening aangepast.
In de loop van de jaren is aan de hand van politiecijfers en een enquête onder de omwonenden gebleken dat het cameratoezicht een passend middel is om de overlast terug te dringen. Organisatorisch is het uitlezen van de camerabeelden niet meer een directe politieaangelegenheid. Momenteel is dat belegd bij het CameraUitleesRuimte (CUR) te Gorinchem. Op basis van de ervaringen sinds 2004 is geconcludeerd dat het permanent cameratoezicht een proportioneel middel is om de veiligheid duurzaam te verhogen in het uitgaansgebied van Hardinxveld-Giessendam. Een nieuwe evaluatie van het cameratoezicht zal binnen afzienbare tijd worden uitgevoerd.
- toegangscontrole: met de plaatselijke horecaondernemers is in het convenant “Veilig Uitgaan Hardinxveld-Giessendam” afgesproken dat er huisregels zijn, is de verplichting voor portiers opgenomen en zijn nadere afspraken gemaakt over het instellen van omgevingsregels. Deze maatregelen hebben in de afgelopen jaren hun dienst bewezen. In het kader van de evaluatie van het vrijgeven van de openingstijden is het van belang om te beoordelen of de afspraken gecontinueerd of verruimd worden.
- exploitatievergunning: Bij de herziening van de APV in 2011 is er voor gekozen om het exploitatievergunningstelsel te handhaven. Het biedt de gemeente een instrument om de openbare orde te handhaven en overlast tegen te gaan. De Drank- en Horecavergunning is ingegeven vanuit het belang van de volksgezondheid en ziet niet op het tegengaan van overlast. Het exploitatievergunningstelsel voor de natte horeca maakt in Hardinxveld-Giessendam een vast bestandonderdeel uit van het horecabeleid. De praktijk en dan met name incidenten in de horeca op het gebied van de openbare orde bevestigt dat een vergunningstelsel noodzakelijk is voor, en bijdraagt aan, het uniform reguleren van de horeca-activiteiten.

Beleid

- *Actualiseren van het convenant Veilig Uitgaan uit 2004, waarbij rekening wordt gehouden met actuele ontwikkelingen op het gebied van alcoholpreventie (jeugd) en de openingstijden van horecainrichtingen.*
- *Continueren van de participatie in het opstellen van een regionaal alcoholmatigingsbeleid jeugd en alcohol.*
- *Aanpassen van het vergunningenbestand op moment van inwerkingtreding nieuwe Drank- en Horecawet en registratie daarvan in geautomatiseerd systeem.*
- *Uit het oogpunt van een duurzaam veilig uitgaan vooralsnog de komende jaren het cameratoezicht handhaven. Dit in verband met het vrijgeven van de sluitingstijden en het in toenemende mate uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid van de horecaondernemer. Cameratoezicht kan een nuttige bijdrage leveren bij de evaluatie.*

6.4 Wet BIBOB: ongewenste ondernemers, criminaliteit

De horeca is een belangrijke economische functie. In de praktijk gaat het om een volwassen, zakelijke sector. Het is overigens ook een sector die af en toe wordt geconfronteerd met een ondernemer of bedrijf met criminele achtergronden. Om dit ongewenste ondernemerschap tegen te gaan is er de wet BIBOB (Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur van 1 juni 2003). Deze wet maakt het bestuursorganen mogelijk vergunningen, subsidies en opdrachten (aanbestedingen) te

weigeren of in te trekken als er sprake is van een ernstig gevaar dat de vergunning, subsidie of overheidsopdracht wordt gebruikt voor het plegen van strafbare feiten of het witwassen van geld (artikel 3).

Aldus biedt de wet BIBOB bestuursorganen een belangrijk instrument om een bijdrage te kunnen leveren aan de preventie en bestrijding van (georganiseerde) criminaliteit en beschermt het de gemeente tegen het risico dat het (ongewild) criminele activiteiten faciliteert. In het kader van deze wet kan de gemeente uitgebreide vragen stellen over de onderneming of persoon. Bij horecagelegenheden wordt hier op dit moment alleen gebruik van gemaakt als het vermoeden bestaat dat er sprake is van gevaar, zoals omschreven in de wet.

Binnen de regio Zuid-Holland-Zuid is een Regionaal informatie- en expertisecentrum (RIEC) actief. Ten aanzien van de BIBOB heeft het RIEC aangegeven dat de regionale BIBOB-beleidslijn zal worden aangeboden aan de gemeente, standaarddocumenten zullen worden aangeleverd en gemeenten zullen worden ondersteund bij het opstellen van een BIBOB-beleidsnota. De uitvoering hiervan staat door het RIEC gepland voor 2012.

Beleid

- *Ten aanzien van de integriteitsbeoordeling van aanvragen die betrekking hebben op de horeca, zoals exploitatievergunningen voor horeca- en seksinrichtingen en Wabovergunningen, aanhaken bij de in voorbereiding zijnde regionale BIBOB-beleidslijn.*

6.5 Paracommercialisme Drank en horecawet

Naast horeca als hoofdfunctie bestaat er zoals eerder in deze notitie aangegeven ook paracommerciële horeca. Hiermee worden bedoeld rechtspersonen, anders dan een NV of een BV met beperkte aansprakelijkheid, die een horecabedrijf uitoefenen en zich richten op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. Het gaat dan om horeca in de vorm van bijvoorbeeld een kantine of horeca in een culturele voorziening.

APV

Voor deze horeca is op grond van de APV, net als voor zelfstandige horeca, in de meeste gevallen een exploitatievergunning vereist. In artikel 2:28 van de APV is een overzicht opgenomen van openbare inrichtingen waarvoor geen exploitatievergunning is vereist. In dit overzicht staan de volgende paracommerciële inrichtingen opgenomen, te weten de horeca die zich bevindt in een zorginstelling en in een museum.

Bestemmingsplan

Omdat het bij paracommerciële horeca gaat om een additionele voorziening, wordt deze horeca in bestemmingsplannen niet apart bestemd. Op de plankaarten van de bestemmingsplannen wordt dan ook alleen de hoofdfunctie opgenomen. In recente bestemmingsplannen en ook de in voorbereiding zijnde bestemmingsplannen wordt geregeld dat voor paracommerciële horeca geen aparte afwijkingsprocedure meer nodig is. Ten behoeve van paracommerciële inrichtingen wordt namelijk in de omschrijving van de bestemmingen "Maatschappelijk", "Sport" en/of "Recreatie opgenomen dat de gronden mede bestemd zijn voor horeca die direct en ondergeschikt een verband heeft met de maatschappelijke, sportieve of recreatieve voorzieningen.

Er zijn in de gemeente veel verenigingen en stichtingen actief. Uit de gesprekken met de horecaondernemers en sociaal-maatschappelijke, culturele, religieuze en sportieve instellingen is

gebleken dat de verhouding tussen beide “partijen” goed is en er in het algemeen geen oneerlijke concurrentie ervaren wordt.

Desondanks wenst de gemeente duidelijkheid te geven over het beleid ten aanzien van zogenaamde paracommercie, ofwel oneerlijke concurrentie in de horeca. Uitgangspunt is dat het uitdrukkelijk niet de bedoeling is de horeca-activiteiten van niet-commerciële inrichtingen per definitie in een verdacht/kwaad daglicht te plaatsen. Instellingen als buurthuizen en verenigingen hebben maatschappelijke functies, zoals vrije tijdbesteding, ontmoeting, religie, sport / bewegen, cultuur en vormen daarmee een voor de samenleving essentiële bindende factor tussen mensen. Eventuele horeca-activiteiten zijn ondersteunend om deze maatschappelijke doelen te bereiken.

De gemeente heeft echter tot op heden voor paracommerciële inrichtingen geen beleid ontwikkeld, waardoor sprake is van een ad-hoc benadering, al dan niet naar aanleiding van handhavingsverzoeken van het Bureau Eerlijke Mededinging. Verder vragen paracommerciële inrichtingen regelmatig duidelijkheid van de gemeente: wat zijn nu precies de beperkende voorwaarden, wat mag wel en wat mag niet, bij wie kunnen we aankloppen wanneer er eventuele problemen zijn, etc. Dit alles heeft ertoe geleid dat het verschijnsel paracommercie in de integrale horecanota van de gemeente Hardinxveld-Giessendam een plaats dient te krijgen.

Nieuwe Drank- en Horecawet

Ook met het oog op de komst van een nieuwe Drank- en Horecawet is het bepalen van beleidsuitgangspunten wenselijk. Oorspronkelijk bestond het voornemen om de bestaande mededingingsregelgeving (artikelen 4, 5 en 6 van de huidige Drank- en Horecawet) te schrappen en te vervangen door uniforme bepalingen. Van uniforme regels is echter afgezien, omdat die onvoldoende ruimte laten voor lokaal maatwerk.

Wel vindt het kabinet dát er regels moeten worden gesteld aan paracommercialisme. Daarom wordt nu voorgesteld in nationale wetgeving vast te leggen dat gemeenten verplicht worden een verordening op te stellen om paracommercialisme te reguleren. De gemeente dient regels op te stellen gedurende welke dagen en tijdstippen in paracommerciële inrichtingen alcohol mag worden verstrekt (ook wel schenktijden genoemd). De gemeenten stellen tevens regels over bijeenkomsten van persoonlijke aard en activiteiten die niet aan de paracommerciële inrichting verbonden zijn. Deze regels mogen naar de aard van de paracommerciële rechtspersoon verschillend zijn. Dit betekent dat studentenverenigingen andere regels kunnen worden opgelegd door een gemeente, dan sportverenigingen of buurthuizen.

De bestaande regelgeving over de wijze waarop paracommerciële rechtspersonen moeten waarborgen dat in hun kantine, clubhuis of sociëteit verantwoord alcohol wordt verstrekt, blijft grotendeels van kracht. Het gaat dan met name om:

- de verplichting een reglement op te stellen dat waarborgt dat de verstrekking van alcohol vanuit het oogpunt van sociale hygiëne op een verantwoorde wijze geschiedt.
- het vereiste dat er op momenten dat alcoholhoudende drank wordt verstrekt, tenminste één barvrijwilliger moet zijn die een voorlichtingsinstructie heeft gekregen op het gebied van sociale hygiëne, blijft gehandhaafd. De werkgroep “Verzuip jij je toekomst ?!” heeft de trainingen t/m 2011 gecoördineerd en deels gefinancierd. In Hardinxveld-Giessendam ging het om 5 verenigingen, die hebben deelgenomen. Vanaf 2012 kan de gemeente dit zelf oppakken. Hiervoor is een toolkit beschikbaar gesteld.
- de vereniging of stichting moet bovendien in de kantine een register, of een kopie daarvan, hebben met de persoonsgegevens van degenen die een voorlichtingsinstructie hebben gekregen.
- De barvrijwilliger moet – net als nu - minimaal 16 jaar zijn.

Het wetsvoorstel wijkt voor wat betreft de regels rond verantwoorde verstrekking in kantines op een aantal punten af van de bestaande regelgeving.

- Door invoering van lokale schenktijden kan de wettelijke eis vervallen dat in het bestuursreglement schenktijden worden opgenomen. Dit geldt ook voor de eis dat «de dagen en tijdstippen» waarop geschonken wordt ook duidelijk zichtbaar in de kantine moeten worden aangegeven.

Voor de handhaving is vermelding van de schenktijden niet meer nodig, daar voortaan niet meer landelijke, maar uitsluitend gemeentelijke toezichthouders toezien op de naleving van deze wet. Van de lokale toezichthouder kan verwacht worden dat hij of zij de schenktijden uit

de lokale verordening kent. Overigens kan het zichtbaar maken van de schenktijden wel bijdragen aan een bewustwording bij de gasten.

- De regelgeving over de eisen die aan leidinggevendenden van een paracommerciële rechtspersoon worden gesteld, wordt versoepeld. Nu dienen van alle leidinggevendenden er twee aan alle eisen te voldoen. Zij moeten dus óók beschikken over een Verklaring Sociale Hygiëne. Alle andere leidinggevendenden dienen alleen te voldoen aan de overige eisen die de wet aan leidinggevendenden stelt. Voorgesteld nu wordt te bepalen dat er bij een paracommerciële rechtspersoon in totaal maar twee leidinggevendenden hoeven te zijn (meer mag overigens ook). Deze dienen dan wel aan alle eisen te voldoen.
- Als gevolg van de begripsbepaling van leidinggevende in artikel 1 kunnen in de huidige Drank- en Horecawet bestuursleden van paracommerciële rechtspersonen geen leidinggevende zijn. Sommigen willen dat echter wel zijn. Deze belemmering wordt nu weggenomen door aanpassing van de begripsbepaling «leidinggevende» in artikel 1.

Beleid paracommercialisme/nieuwe verordening

Gelet op vorenstaande overwegingen is het van belang om in ieder geval een aantal uitgangspunten te formuleren die gehanteerd kunnen worden onder de huidige wetgeving, maar ook bruikbaar zijn als vertrekpunt voor de inhoud van een verordening op grond van de nieuwe Drank- en Horecawet. Het doel is:

- te komen tot een duidelijke definiëring van het begrip paracommercie. Het is de intentie om helderheid en duidelijkheid te scheppen over wanneer er nu precies sprake is van paracommercie, ofwel oneerlijke concurrentie;
- het bepalen van de gemeentelijke beleidsuitgangspunten;
- het borgen van het handhavingaspect.

In **bijlage 4** bij deze nota is een eerste aanzet gegeven van de gemeentelijke beleidsuitgangspunten. Korte tijdshalve wordt daarnaar verwezen. Met betrekking tot het handhavingaspect wordt opgemerkt dat dit onderdeel aan de orde komt in hoofdstuk 7 van deze nota.

Beleid

- *Bij de vergunningverlening aan alle instellingen van sociaal-culturele, sportieve, recreatieve en levensbeschouwelijke aard worden beperkende voorwaarden opgelegd op grond van bijlage 4 bij deze nota.*
- *De in bijlage 4 verwoorde gemeentelijke beleidsuitgangspunten worden verwerkt en/of aangevuld in een krachtens de nieuwe Drank- en Horecawet vast te stellen verordening.*
- *Toezicht op en handhaving van de voorwaarden is essentieel en vereist het reserveren van capaciteit. In het handhavingprogramma dat betrekking heeft op de (nieuwe) Drank- en Horecawet zal de benodigde capaciteit inzichtelijk worden gemaakt.*
- *De schenktijden van zwakalcoholische dranken van de paracommerciële inrichting in overleg met de uitbater daarvan afstemmen op de aard van de rechtspersoon. De schenktijden vastleggen in de gemeentelijke verordening indien de nieuwe Drank- en Horecawet daartoe formeel verplicht.*

6.6 Drank- en Horecaverordening

De gemeente Hardinxveld-Giessendam voert een veilig uitgaansbeleid dat tot doel heeft om een plezierig en verantwoord horecabezoek te bevorderen. Tevens wordt er een alcoholontmoedigingsbeleid gevoerd met als belangrijkste doel om de beschikbaarheid van alcoholhoudende drank voor jeugdigen zoveel mogelijk te beperken. Dit beleid moet op diverse manieren, waaronder voorlichting en bewustwording maar ook door regelgeving en handhaving, gestalte krijgen. Een flankerend instrument in dit verband is de gemeentelijke drank- en horecaverordening.

Drank- en Horecaverordening 1993

Binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam is een Drank- en Horecaverordening van kracht, die is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 oktober 1993. De verordening is gebaseerd op de Drank- en Horecawet die gold tot 1 november 2000. Deze wettelijke basis bestaat niet meer waardoor de verordening feitelijk geen rechtskracht meer heeft. Zo wordt in de verordening verwezen naar artikelen van de oude Drank- en Horecawet en wordt nog beroep op Gedeputeerde Staten opengesteld. De verordening regelt onder meer aanvullende inrichtingseisen, de eisen waaraan een inrichting moet voldoen om toestemming te krijgen tot het geven van gelegenheid tot dansen en het verstrekken van alcoholvrije drank. Verder bevat de verordening regels die de verstrekking van sterke drank beperken.

Aan de hand van de praktische toepasbaarheid van de verordening is duidelijk dat een aantal onderdelen uit de verordening niet opnieuw geregeld hoeven te worden in een nieuwe verordening. Zo zijn in hoofdstuk II en IV van de verordening aanvullende eisen gesteld over de inrichting van de horecalokaleiteit (bijv. de toiletten) en gebruiksvoorschriften (verlichting van toiletten, zindelijkheid van voorzieningen). Deze bepalingen zijn overbodig omdat het Besluit inrichtingseisen van de Drank- en Horecawet of het Activiteitenbesluit dit al regelt.

Verder bevat de huidige Drank- en horecaverordening uit 1993 in hoofdstuk V artikelen over het bedrijfsmatig verstrekken van alcoholvrije drank in een besloten ruimte. In de praktijk worden deze artikelen nauwelijks toegepast. Verder vallen alcoholvrije dranken niet onder de werkingssfeer van de Drank- en Horecawet. Het verlot ziet dus niet toe op de belangen waarvoor de Drank- en Horecawet en de Drank- en Horecaverordening in het leven zijn geroepen. Tot slot is het verlot geen instrument om het alcoholgebruik te reguleren. Het alcoholmisbruik onder jongeren betreft het gebruik van zwak-alcoholische dranken en sterke dranken. Dit probleem wordt niet opgelost met een verlot alcoholvrije drank.

De kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening bevat de ambitie om het aantal regels terug te brengen. Afschaffing van het verlot alcoholvrije drank sluit aan bij deze ambitie.

Verordende bevoegdheid Drank- en Horecawet

De huidige Drank- en Horecawet geeft in de artikelen 4, 20, 23 en 26 de mogelijkheid aan de gemeente om bij verordening nadere regels te stellen ten aanzien van alcoholverstrekkende horecabedrijven. Het moet daarbij gaan om nadere regels vanuit sociaal-hygiënisch of sociaal-economische doeleinden. Indien andere doeleinden ten grondslag liggen aan de verordening, zoals in de sfeer van openbare orde en milieuhygiëne, dan zullen deze bepalingen onverbindend worden verklaard. Vanzelfsprekend is van belang dat de lokale regelgeving niet afdoet aan datgene dat al in de Drank- en Horecawet is geregeld.

Nadere regelgeving bij verordening is mogelijk op de navolgende terreinen:

1. voorschriften of beperkingen ten aanzien van paracommerciële instellingen;
2. de minimale leeftijd van personen voor het verkrijgen van toegang tot een horecalokaleiteit;
3. het verbieden of beperken van de verstrekking van alcoholhoudende drank;

Omdat deze lokale bevoegdheden van belang zijn voor de Drank- en horecaverordening worden ze hieronder toegelicht.

1. Voorschriften of beperkingen ten aanzien van paracommerciële instellingen

Zoals in paragraaf 6.5 van deze notitie is aangegeven zal de nieuwe Drank- en Horecawet leiden tot een verplichting voor de gemeente een verordening vast te stellen. Niet bekend is of deze verplichting zal worden uitgevoerd door een aanpassing van de model Drank- en Horecaverordening of dat een separate modelverordening wordt opgesteld. Daarom wordt voorgesteld in de nieuwe gemeentelijke verordening slechts beperkt bepalingen op te nemen die verstrekking van alcoholhoudende dranken door zogenoemde paracommerciële instellingen aan banden leggen. Deze bepalingen vinden hun basis in artikel 4 van de Drank- en Horecawet en de beleidsuitgangspunten die de gemeente ten aanzien van paracommerciële inrichtingen heeft geformuleerd.

2. *De minimale leeftijd van personen voor het verkrijgen van toegang tot een horecalokaleiteit*

Ingevolge artikel 20 lid 5 van de Drank- en horecawet heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om een leeftijdsgrens te bepalen voor bezoekers van evenementen en gebeurtenissen in een horecainrichting, die (nog) niet geschikt worden geacht voor jeugdigen beneden een bepaalde leeftijd (uiterste minimale leeftijd is gesteld op 21 jaar). Te denken valt dan aan houseparty's, maar ook aan bijvoorbeeld paaldansen, striptease of bierfeesten die in een bepaalde lokaliteit van een horecainrichting worden georganiseerd.

In de Drank- en horecaverordening kan daarom worden bepaald dat de burgemeester de bevoegdheid heeft in een nader besluit in het concrete geval aan te geven welke leeftijdsgrens dient te worden gehanteerd voor het evenement.

Van belang is, dat de burgemeester dit toegangsverbod niet kan uitvaardigen voor de gehele gemeente of voor een aangewezen deel daarvan doch slechts in een lokaliteit van een bij besluit aangewezen aard. Met een dergelijke bepaling wordt er bewust voor gekozen om deze bevoegdheid bij de burgemeester neer te leggen. Op deze wijze kan de burgemeester snel inspelen op maatschappelijke veranderingen op het gebied van uitgaan.

3. *Het verbieden of beperken van de verstrekking van alcoholhoudende drank*

In de Drank- en horecaverordening kan worden bepaald dat de burgemeester de bevoegdheid om een tijdelijke "drooglegging" in de gehele gemeente, in een deel daarvan of zelf in een aangewezen pand of lokaliteit uit te vaardigen. Van deze bevoegdheid zal over het algemeen gebruik gemaakt worden bij gebeurtenissen waarvan wordt vermoed, dat alcoholgebruik zal leiden tot verstoring van de openbare orde. Ook hier is sprake van een bewuste keuze om deze bevoegdheid bij de burgemeester neer te leggen. Vooraf is namelijk niet altijd bekend bij welke gebeurtenissen hiervan sprake zal zijn. Aan de hand van signalen is de burgemeester in staat snel een dergelijk besluit te nemen.

Ook kan de verordening voorschriften bevatten over de beperking van de verstrekking van sterke drank. Deze voorschriften zijn gericht op het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren. Dit is in de huidige Drank- en Horecaverordening uit 1993 ook het geval. Het is wenselijk dergelijke voorschriften opnieuw op te nemen in een nieuwe verordening.

Beleid

- *De Drank- en horecaverordening 1993 in te trekken*
- *Een nieuwe Drank- en horecaverordening vaststellen waarin voorschriften zijn opgenomen over:*
 - *beperkingen ten aanzien van paracommerciële instellingen.*
 - *leeftijdsgrens voor bezoekers van evenementen en gebeurtenissen, die (nog) niet geschikt worden geacht voor jeugdigen beneden een bepaalde leeftijd.*
 - *het tijdelijk verbieden of beperken van de verstrekking van alcoholhoudende drank.*
 - *beperken van de verstrekking van sterke drank.*

6.7 Ontheffingen artikel 35 Drank- en Horecawet

Op grond van het bepaalde in artikel 35 van de Drank- en Horecawet kan de burgemeester voor bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard ontheffing verlenen van het verbod om buiten de inrichting zwakalcoholhoudende drank te verstrekken. Behalve de wettelijke eisen wordt per aanvraag bekeken of het wenselijk is om een ontheffing Drank- en Horecawet te verlenen.

Als bijzondere gelegenheid van zeer tijdelijke aard wordt verstaan een regionale of plaatselijk gewichtige (bijzondere) gebeurtenis van zeer tijdelijke aard (voor een aaneengesloten periode van ten hoogste twaalf dagen) die bestemd is voor de inwoners van de gemeente in het bijzonder.

Als voorbeelden van een bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard worden (conform het bepaalde in de toelichting van de Drank- en Horecawet) aangemerkt: kermissen, braderieën, muziek- en sportfeesten, jaarmarkten en andere manifestaties die éénmalig, dan wel in de regel niet meer dan tweemaal per jaar plaatsvinden.

Het karakter van een ontheffing is een nee, tenzij benadering. Bij een ontheffing gaat het namelijk om een handeling waar in principe wel bezwaar tegen is en waar in beginsel slechts bij wijze van uitzondering aan wordt meegewerkt. Het vorenstaande betekent dat een ontheffing geen vanzelfsprekende zaak is en dat er goede redenen moeten zijn om een ontheffing te verlenen.

De burgemeester mag bij de beslissing verschillende belangen meewegen. Dat kunnen belangen zijn op het gebied van de openbare orde en veiligheid maar ook belangen op het gebied van het voorkomen of terugdringen van alcoholmisbruik. De burgemeester mag een beleid vaststellen voor de behandeling van ontheffingen

Als beleidsuitgangspunten worden de volgende kernpunten geformuleerd, die door middel van concrete standaardvoorschriften op grond van artikel 35 lid 2 Drank en Horecawet in de ontheffing worden uitgewerkt

- Alcoholverstrekking dient een ondergeschikt karakter te hebben.
- Geen sterke drank.
- Geen 16 jaar = geen alcohol
- Verplichte beschikbaarheid van “Alcoholvrij” en “Water”.
- Al “kennelijk onder invloed”? Dan niet meer tappen.
- Geen gebruik van glaswerk.
- Aandacht voor brandveiligheidseisen van gebouwen.
- Geen ontheffing als schenken van alcoholische dranken de openbare orde en veiligheid onaanvaardbaar negatief zal beïnvloeden.
- Vóór 12:00 uur geen alcohol.
- Iedere horeca-inrichting kan bij een evenement/bijzondere gelegenheid toestemming krijgen voor het plaatsen van één buitentap.
- Buitentaps op of aan de openbare weg: uiterlijk 24:00 uur tap dicht.
- Geen mobiele tappunten, “rugzaktaps” en “navulslangen”.
- Terrein waarbinnen de geschonken alcohol genuttigd mag worden. Het terrein waarop de ontheffing betrekking heeft dient afgeschermd te zijn met het oog op de handhaving van het verbod van alcohol op de openbare weg buiten het afgeschermd gebied.

Beleid

- *Bij de behandeling van aanvragen om een ontheffing op grond van artikel 35 Drank- en Horecawet de bovengenoemde kernpunten als uitgangspunt hanteren.*

6.8 Drankketen

In de afgelopen jaren hebben de hokken en keten in Nederland een prominente plaats gekregen op de politieke agenda, als gevolg van de groeiende maatschappelijke onrust omtrent het gedrag van jongeren in keten. Het alcoholgebruik in keten is een van de meest in het oog springende karakteristieken van keten. Er wordt bovengemiddeld veel gedronken door keetbezoekers, hetgeen schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de keetbezoekers en indirect voor de maatschappij tot gevolg kan hebben. Maar ook het gebrek aan naleving van geldende wet- en regelgeving (zoals bouw- en milieuvoorschriften en de Drank- en Horecawet) in een groot deel van de hokken en keten kan tot gevaarlijke situaties leiden.

Het kabinet gaat er vanuit dat de gemeenten het beste zicht hebben op de lokale problematiek en daarom de regie hebben bij het kiezen van een passende aanpak van schadelijk alcoholgebruik in hokken en keten. Bovendien krijgen gemeenten binnenkort het toezicht op de Drank- en Horecawet en een aantal andere bevoegdheden om de aanpak van schadelijk alcoholgebruik beter mogelijk te maken. Gezien de aard en de omvang van het probleem, wil het kabinet dat wordt opgetreden tegen hokken en keten. Ketenbeleid vormt een essentieel onderdeel van het lokaal alcoholbeleid.

Tijdens de oriënterende gesprekken over het horecabeleid is door de horecaondernemers richting de gemeente het signaal afgegeven, dat er zich ook binnen de gemeentegrenzen verschillende drankketen bevinden. Bij de gemeente is echter niet bekend op welke locaties deze drankketen aanwezig zijn en in welke vorm. Omdat er sprake kan zijn van oneerlijke concurrentie kunnen horecaondernemers hiervan rechtstreeks of via het Bureau Eerlijke Mededinging melding doen bij de gemeente. De gemeente zelf zal in het buitentoezicht alert zijn op de aanwezigheid van drankketen.

Aanvullende onderzoeksmethoden zijn het scannen van het internet, het raadplegen van politie(gegevens) of jongerenwerkers.

Voor het geval er in de nabije toekomst daadwerkelijk drankketen worden aangetroffen, is het van belang op hoofdlijnen de uitgangspunten te bepalen voor de aanpak van hokken en keten. Onderstaand is daarvoor een aanzet gegeven. Qua integraliteit is er voor gekozen om deze uitgangspunten te integreren in het horecabeleid. Het is namelijk belangrijk om het ketenbeleid met al zijn aspecten onder te brengen op een beleidsterrein. Versnippering van verantwoordelijkheden en activiteiten zal de effectiviteit en efficiëntie van het ketenbeleid doen afnemen en afbreuk doen aan reeds behaalde resultaten.

Definitie en verschillende typen.

Een keet is een ontmoetingsplek veelal opgezet voor en door jongeren, die daar één of meer keer per week samenkomen voor de gezelligheid. Er zijn vele benamingen die gebruikt worden om de zelfgecreëerde ontmoetingsplekken te benoemen. Keten en hokken zijn de meest gangbare termen. Een keet staat meestal los op een erf en wordt daar speciaal voor het doeleinde van keetbezoek neergezet en een hok bevindt zich vaak in een bestaande locatie (bijvoorbeeld een omgebouwde schuur of kippenhok). Ook (sta)caravans, schuren, hutten, honken, stallen, containers, kassen, schaftwagens, (hooi)zolders en (wagen)loodsen zijn voorbeelden van gebruikte termen. Keten is echter de meest voorkomende term voor het fenomeen en zal daarom verder gebruikt worden.

Er zijn drie typen keten te onderscheiden. Deze keten onderscheiden zich op de criteria: toegang tot de keet en de verstrekking van alcohol tegen betaling. In de praktijk kunnen deze drie typen keten elkaar overlappen.

- **Huiskamerkeet.** In een huiskamer, zolder of garage in het huis van een van de groepsleden, komt een kleine groep vrienden bijeen. De drank wordt uitgedeeld door de gastheer of meegebracht door de leden zelf (bijvoorbeeld door middel van een roulatiesysteem).
- **Buurtketen.** De meeste keten vallen in deze categorie. Een groep vrienden komt bijeen in de keet die meestal op privéterrein staat. Drankjes en andere consumpties worden afgerekend door middel van directe betaling, een 'pot', bonnen-, muntjes- of pasjessysteem of een streeplijst.
- **(Semi-) commerciële keet.** In deze keten komen grote groepen jongeren bijeen, waar alcohol tegen een winstgevend tarief wordt aangeboden. De keet is zeer goed uitgerust en oogt als een verkapt horecabedrijf (met een professioneel ogende bar en kassa).

Van bovenstaande typen, heeft alleen de huiskamerkeet bestaansrecht binnen de bestaande wet- en regelgeving. Deze variant is toegestaan op grond van de bepalingen van de Drank- en Horecawet. In deze situatie dient echter nog wel te worden voldaan aan de eisen met betrekking tot de brandveiligheid en ook moet de keet binnen de kaders van het bestemmingsplan vallen.

Beleidsuitgangspunten

Voor de ontwikkeling van effectieve aanpak is een goede lokale probleemanalyse nodig. Het is nodig om de keten in kaart te brengen door op gestructureerde wijze informatie te verzamelen over de locatie, de activiteiten en de bezoekers van de keten. De kans dat keten zich zelf melden bij de gemeente is klein wanneer zij de kans gering achten dat ze ooit ontdekt worden. De pakkans kan echter vergroot worden door een actief opsporingsbeleid van keten door de gemeente, naast een duidelijke communicatie over de acties van de gemeente en de verantwoordelijkheden van de keeteigenaren voor het aanmelden van hun keet. Als eerste uitgangspunt geldt dan ook een actief multidisciplinair opsporingsbeleid.

Bestaat een goed beeld over de aanwezige keten dan is het van belang om de gezondheids- en veiligheidsrisico's van keten en (overmatig) alcoholgebruik in beeld te brengen. Hierdoor wordt de impact van keten in de gemeente duidelijk, op grond waarvan gerichte maatregelen kunnen worden getroffen. Het gemeentelijke beleid is er qua maatregelen op gericht op het aanpakken van de keten die de wet- en regelgeving overtreden. Het kan hierbij gaan om wetgeving gericht op de openbare orde, ruimtelijke ordening en op het gebied van de Drank- en Horecawetgeving. Dit in samenspraak met de politie, brandweer, jeugdwerkers, project Verzuip jij te toekomst?, GGD en instellingen voor verslavingszorg.

Een volgende stap is het bepalen van de norm van wat de gemeente acceptabel acht met betrekking tot het aantal keten, het type keten en het gedrag in keten. De gemeente hanteert de volgende uitgangspunten:

- (Semi-) commerciële keten worden gesloten gelet op de strijdigheid met de geldende regelgeving. Er wordt winst gemaakt op de verkoop van alcohol, zonder dat daar een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet en de APV voor is. Verder wordt niet voldaan aan de vakinhoudelijke en professionele eisen die aan leidinggevende van een horecabedrijf worden gesteld. Daarnaast is er doorgaans strijdigheid met de technische eisen die de wet stelt aan de inrichting van de ruimte waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend.
- Bij buurtketen volgt sluiting of eventueel een overgangsperiode. Gedurende deze overgangsperiode kan de gemeente nadere (gedrags)regels stellen aan een buurtkeet. Deze nadere regels vloeien voort uit de wet- en regelgeving, zoals voorschriften voor brandveiligheid en eisen op basis van de Drank- en Horecawet. Als deze buurtketen de nadere regels niet naleven, worden deze alsnog gesloten.
- Huiskamerketen zijn alleen toegestaan indien deze in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan en voldoen aan de eisen van brandveiligheid. Er wordt naar gestreefd om het aantal huiskamerketen tot een minimum te beperken door het creëren van alternatieve vrijetijdsbestedingsmogelijkheden voor jongeren.
- Indien sprake is van een huiskamerkeet die past binnen de geldende regelgeving, dienen ouders, grond- en keeteigenaren te handelen naar gemeentelijke regels over toezicht, veiligheid en drankgebruik.
- Ouders, grond- en keeteigenaren zijn verantwoordelijk voor wat er in en om de keet plaatsvindt wat betreft veiligheid en gezondheid van keetbezoekers.
- Keetbezoekers en ouders dienen informatie, advies of hulpverlening te ontvangen wanneer onveilige en/of ongezonde praktijken in keten zijn gesignaleerd of worden vermoed.
- Gelet op de verwevenheid met de lokale regelgeving voert de gemeente de regie bij het toezicht en de handhaving. Dit sluit aan bij de regie die de gemeente voert in het kader van het lokale veiligheidsbeleid. In het gemeentelijke handhavingsprogramma worden de uitgangspunten voor het toezicht, de prioriteiten en de frequentie van het toezicht evenals de best passende reactie die volgt bij een geconstateerde overtreding, vastgelegd.

Indien de praktijk vanwege de omvang en aard van de ketenproblematiek aanleiding geeft voor een verdere uitwerking, dan kan gebruik worden gemaakt van de “Handreiking ketenbeleid” van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Beleid

- *Het signaleren en monitoren van keten en het consequent handhaven van wet- en regelgeving gericht op het inperken van de negatieve aspecten van de keten (overmatig alcoholgebruik door jongeren en verblijf in onveilige ruimte).*
- *Het creëren van alternatieve vrijetijdsbestedingsmogelijkheden voor jongeren, al dan niet binnen de bestaande horeca-inrichtingen, met gebruikmaking van eigen initiatieven van de jeugd.*

6.9 Rookverbod

Op 1 juli 2008 is het Besluit uitvoering rookvrije werkplek, horeca en andere ruimten in werking getreden, een besluit voortvloeiend uit de Tabakswet. Op grond van dit besluit is het vanaf de datum van inwerkingtreding onder andere niet meer toegestaan te roken in horecabedrijven.

Het rookverbod geldt niet in speciaal voor het roken ingerichte lokaliteiten ('rookruimtes') in een horecabedrijf. Een rookruimte moet afsluitbaar zijn en aangeduid zijn als rookruimte.

Buiten de rookruimte mag geen hinder of overlast ontstaan door tabaksrook en er mag in de rookruimte niet bediend worden. Er worden vanuit de tabaksregelgeving geen eisen gesteld aan de afmeting, inrichting of luchtverversing van de rookruimte. Wel wordt geadviseerd om aandacht te besteden aan luchtverversing in een rookruimte om het klimaat binnen in de rookruimte acceptabel te houden en hinder en overlast buiten de rookruimte te voorkomen. Bij bouwaanpassingen dient uiteraard te worden voldaan aan de regelgeving op het gebied van brandveiligheid, de bouwregelgeving en de regelgeving

Een uitzondering geldt voor het roken in kleine cafés zonder personeel. Als een horecaondernemer verklaart dat alleen hij/zij in het café als zelfstandige zonder personeel werkzaam is, in het café de bedrijfsactiviteiten vrijwel uitsluitend bestaan uit het verstrekken van alcoholhoudende drank én hij slechts één horecabedrijf heeft waarvan het oppervlak kleiner is dan zeventig vierkante meter, mag in de horeca-inrichting worden gerookt.

De nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) houdt toezicht op de naleving van de Tabakswet. Als een ondernemer de Tabakswet overtreedt, loopt hij/zij het risico een boete krijgen.

Beleid

- *Horecaondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor de naleving van het rookverbod. De gemeente is wel bereid om desgevraagd binnen de grenzen van de bouwregelgeving en de eisen van brandveiligheid mee te werken aan het creëren van een rookvrije ruimte.*

6.10 Coffeeshops

Een coffeeshop is een alcoholvrij bedrijf waarin wordt gedooft dat tegen vergoeding softdrugs worden aangeboden of verstrekt. Omdat een coffeeshop een horecabedrijf is, geldt voor dit type bedrijf de exploitatievergunningsplicht zoals die is opgenomen in de APV.

In het districtelijk driehoeksoverleg Vijfheerenlanden is in 1996 besloten met betrekking tot verkooppunten voor softdrugs een gezamenlijke beleidslijn te volgen. Daarbij is als beleidsuitgangspunt gekozen voor het gedogen van een gelimiteerd aantal verkooppunten voor softdrugs (in het vervolg te noemen coffeeshops). Hierbij wordt als criterium gehanteerd 1 coffeeshop per 20.000 inwoners. Een en ander betekent dat in Gorinchem 2, en Vianen en Leerdam elk 1 verkooppunt worden gedooft. Dit beleid is vastgesteld op 17 december 1998 en in werking getreden op 1 januari 1999. In Hardinsveld-Giessendam bevinden zich geen coffeeshops. In het kader van het regionaal vastgestelde beleid zal aan de vestiging van dit type horecabedrijf in de gemeente geen medewerking worden verleend.

Beleid

- Gelet op het regionaal vastgestelde coffeeshopbeleid geen medewerking verlenen aan de vestiging van coffeeshops in de gemeente

6.11 Brandveiligheid

Het veilig gebruik van gebouwen is primair een verantwoordelijkheid van de eigenaren of beheerders. Zij moeten maatregelen nemen om een gebouw brandveilig te maken en te houden en zijn verantwoordelijk voor een veilig gebruik. Koninklijke Horeca Nederland is daarbij behulpzaam door het ter beschikking stellen van checklists op het gebied van brandveiligheid.

Voor het brandveilig gebruiken van een gebouw of ander bouwwerk, waaronder dus ook horeca-inrichtingen, moet een gebruiker een aantal maatregelen nemen. Daarbij moet de betrokkene zich houden aan de algemene voorschriften uit het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit). Voor de meer risicovolle soorten gebruik moet bovendien een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruiken worden aangevraagd of een gebruiksmelding doen. Via het [Omgevingsloket online](#) kan worden nagegaan welke situatie op een horeca-inrichting van toepassing is.

Er is een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruiken nodig voor het gebruik van gebouwen die nachtverblijf bieden aan meer dan 10 personen of dagverblijf aan meer dan 10 personen jonger dan 12 jaar of met een lichamelijke of verstandelijke handicap. Het gaat dan bijvoorbeeld om een hotels.

Voor het gebruik van bepaalde gebouwen kan worden volstaan met het doen van een gebruiksmelding. Het gaat om situaties waarbij verblijf wordt geboden aan meer dan 50 mensen. Bijvoorbeeld restaurants en sportaccommodaties.

De Brandweer, Cluster Gorinchem Hardinxveld-Giessendam en per 2013 de Regionale brandweer Zuid-Holland Zuid adviseert op het gebied van brandveiligheid en controleert eventuele meldingen. Afstemming tussen de verschillende vakdisciplines bij advisering over plannen van horecaondernemers is dan ook van belang.

In horeca-inrichtingen wordt regelmatig gebruik gemaakt van allerlei versieringen, bijvoorbeeld tijdens verrichtingen van het Nederlands Elftal, met de Kerstdagen etc. Slingers, vlaggen, papieren vlaggetjes en andere versieringen bepalen echter mede hoe snel een brand om zich heen grijpt. Het is daarom belangrijk dat versieringen niet gemakkelijk ontvlambaar zijn en dat u bij het ophangen van de versieringen, de voorschriften in de gaten houdt. Versieringen moeten de juiste brandvertragende kwaliteit hebben en versiering moet minimaal 50 centimeter verwijderd zijn van spotjes en andere apparaten waarvan de oppervlaktetemperatuur kan oplopen (bijv. een televisie).

Beleid

- De horecaondernemer is zelf verantwoordelijk voor het doen van meldingen en de naleving van de brandveiligheidseisen.
- Het brandveilig gebruik van horecagelegenheden dient te geschieden volgens het Gebruikbesluit en aanvullende voorwaarden vanuit de gebruiksvergunning, indien dit van toepassing.
- De brandweer adviseert en controleert ten behoeve van een brandveilige horeca.

6.12 Speelautomaten

Speelautomaten vormen een bron van gemakelijkheid die bijna onlosmakelijk verbonden is met de horeca. Het wettelijk kader hieromtrent wordt op landelijk niveau hoofdzakelijk gevormd door de Wet op de Kansspelen (hierna: Wok) en twee hieraan gelieerde regelingen, te weten het speelautomatenbesluit en de speelautomatenregeling. De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft geen speelautomaten- c.q. speelautomatenhal verordening vastgesteld. Inkomende vergunningaanvragen worden aan de wet getoetst en de vestiging van een speelautomatenhal is op grond van een bepaling in de APV **niet** toegestaan. Motief hier is voorkoming van gokverslaving.

De wetgever heeft getracht een evenwicht te bewerkstelligen tussen de economische belangen van de exploitanten en de bescherming van de bespelers van de speelautomaten. Daarvoor heeft de wetgever een onderscheid gemaakt in hoogdrempelige- en laagdrempelige inrichtingen.

Volgens de Wet op de Kansspelen is een inrichting hoogdrempelig als:

- Er rechtmatig een horecabedrijf wordt uitgeoefend zoals bedoeld in de Drank- en Horecawet;
- Het bezoek aan zo'n bedrijf op zich zelf staat;
- Er geen activiteiten plaatsvinden waaraan een zelfstandige betekenis kan worden toegekend;
- De activiteiten in belangrijke mate gericht zijn op personen van 18 jaar en ouder.

In de praktijk betekent dit dat alleen cafés en restaurants hoogdrempelige inrichtingen kunnen zijn. Overige inrichtingen zijn dus doorgaans laagdrempelig

Speelautomaten kunnen onderverdeeld worden in kansspelautomaten en behendigheidsautomaten. Behendigheidsautomaten zijn niet meer vergunningsplichtig op grond van de Wet op de Kansspelen, omdat er geen sprake meer is van een gevaar voor de volksgezondheid. Op grond van deze wetswijziging mogen behendigheidsautomaten vanaf 1 juli 2010 overal geplaatst worden en geldt ook niet meer een maximum aantal. Uiteraard is het niet toegestaan om zoveel behendigheidsautomaten te plaatsen dat de inrichting de uitstraling krijgt van een speelautomatenhal.

In de APV is bepaald dat in de gemeente Hardinxveld-Giessendam in hoogdrempelige inrichtingen maximaal twee kansspelautomaten zijn toegestaan. In laagdrempelige inrichtingen zijn kansspelautomaten dus in het geheel niet toegestaan.

Onder een samengestelde inrichting wordt verstaan: een laagdrempelige inrichting met daaraan gekoppeld een ruimte waarin een hoogdrempelige inrichting is gevestigd. Indien deze hoogdrempelige ruimte voldoende is afgescheiden van het laagdrempelige gedeelte kan, onder voorwaarden de ruimte worden aangemerkt als hoogdrempelig. De plaatsing van een of twee kansspelautomaten is dan toegestaan. Bij de beoordeling, of sprake is van een laag- of hoogdrempelige inrichting, wordt aansluiting gezocht bij de bestaande jurisprudentie.

In horeca-inrichtingen (bv. cafés, restaurants) kunnen 'behendigheidsautomaten' zoals flipperkasten en videogames worden toegestaan, evenals kansspelautomaten. In buurthuizen, sportcomplexen, snackbar, afhaalrestaurants en dergelijke zijn kansspelautomaten niet toegestaan vanwege de jeugdigheid van de gemiddelde bezoeker. Ook worden kansspelautomaten geweerd uit laagdrempelige inrichtingen. Dat zijn onder andere horecabedrijven waar vooral etenswaren worden verkocht en genuttigd of waar recreatie en sport wordt uitgeoefend, behalve restaurants.

De aanvrager moet beschikken over voldoende kennis en inzicht met betrekking tot het gebruik van speelautomaten en de risico's van gokverslaving. Als een speelautomaat geplaatst wordt in een horecabedrijf, waarvoor een drank- en horecaverunning is verleend, voldoet de aanvrager aan deze vereisten. In andere gevallen moet hij over een diploma Sociale Hygiëne beschikken.

Aan een aanwezigheidsvergunning voor kansspelautomaten kunnen verschillende voorschriften worden verbonden in het belang van het voorkomen van gokverslaving. In de gemeentelijke praktijk wordt gebruik gemaakt van standaardvoorschriften waarin dit belang een plaats heeft gekregen. De door het college aangewezen toezichthouders houden toezicht op de verleende aanwezigheidsvergunningen met bijbehorende voorschriften.

Beleid

- *Door toezicht en handhaving zal er op toe worden gezien dat de plaatsing van speelautomaten in horeca-inrichtingen voldoet aan het wettelijke kader.*
- *Aan de vergunning voor kansspelautomaten worden voorschriften verbonden die gericht zijn op het voorkomen van gokverslaving.*

Hoofdstuk 7 Handhaving

7.1 Handhaving algemeen

Handhaving in enge zin is het door controle en toepassen of aankondigen van bestuursrechtelijke of strafrechtelijke middelen bereiken dat voorschriften worden nageleefd (repressie). Middelen hiertoe zijn het uitvoeren van controles en het opleggen van sancties. Handhaving in ruime zin is echter meer omvattend. Handhaving dient er ook op gericht te zijn om overtredingen te voorkomen (preventie).

De gemeente zal in samenwerking met onder andere de politie handelingen verrichten die erop gericht zijn dat de horeca de regels ingevolge de Drank- en Horecawet, de APV, de milieuwetgeving, de bouwverordening etc. naleeft.

Doel van handhaving en een daarop gebaseerd stappenplan en handhavingsprogramma is:

- het verwoorden van een visie op horecahandhaving.
- het ontwikkelen van een eenduidige, effectieve en efficiënte manier van handhaving door middel van protocollen en arrangementen.
- het maken van duidelijke samenwerkingsafspraken met andere betrokkenen, zoals politie en brandweer.
- het maken van risicoanalyses en stellen van prioriteiten.
- het in gang zetten van duidelijke communicatie richting horeca en andere belanghebbenden

De verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels ligt op de eerste plaats bij de ondernemers. Door, na het vaststellen van deze nota, bekendheid te geven aan onder andere de wijze van handhaving weet men wat er verwacht wordt, waarom en hoe. Hiermee kan deels voorkomen worden dat de regels worden overtreden. De horecabedrijven hebben inzicht in hun eigen mate van naleving en de gelegenheid de eigen verantwoordelijkheid op te pakken.

Ook bij niet-commerciële inrichtingen is het van belang dat allereerst wordt ingezet op preventie. De kennis van alle na te leven wet- en regelgeving en de daarbij behorende voorschriften, is bij niet-commerciële inrichtingen - waar veel gewerkt wordt met vrijwilligers - beperkter dan bij commerciële ondernemingen, waar professionele krachten werken. Heldere informatie over wat wel en wat niet mag draagt bij aan het naleven van regels.

Ondanks de preventieve inzet blijft het mogelijk dat overtredingen worden begaan. Als horeca-inrichtingen ondanks bovengenoemde inspanningen toch nog de regels overtreden, dan is het toepassen van bestuursrechtelijke of strafrechtelijke instrumenten noodzakelijk. De vaststelling van het horecabeleid vormt aanleiding om een tijdelijke kwalitatieve en kwantitatieve impuls te geven aan het toezicht en de handhaving. Vanuit de gemeente beperkt zich een en ander op hoofdlijnen tot de publiekrechtelijke kant van de zaak, zoals de controle van de sluitingstijden, naleving van de voorschriften in de exploitatievergunningen, de inrichtingseisen van de horeca-inrichting en de leidinggevenden in een horeca-inrichting.

Het toezicht op de Drank- en horecavergunning wordt tot op heden uitgeoefend door de Voedsel- en Warenautoriteit. Onder de nieuwe Drank- en Horecawet wordt het toezicht op de Drank- en Horecawet gedecentraliseerd van het Rijk naar de gemeenten. Het uitgangspunt hierachter is dat gemeenten het toezicht efficiënter in kunnen zetten en meer frequent toezicht kunnen uitoefenen. In een afzonderlijke notitie wordt door het cluster Vergunningen en Handhaving inzichtelijk gemaakt welke capaciteitsvraag dit voor de gemeentelijke organisatie met zich meebrengt. Van belang is dat door het beschikbaar stellen van gelden/capaciteit de handhaving op het gebied van de horecawetgeving verankerd kan worden.

7.2 Handhavingsprogramma en horecastappenplan

Gelet op bovenstaande ontwikkelingen is het wenselijk om de handhaving op het terrein van de horeca het eerste jaar (2012) op te nemen in het gemeentelijke handhavingsprogramma en de gemeentelijke toezichthouders in de tussentijd op te leiden c.q. voor te bereiden op het uitvoeren van zelfstandige integrale horecacontrole. Door het cluster Vergunningen en Handhaving is ten behoeve van het handhavingsprogramma aan de hand van het aantal in de gemeente gevestigde horeca-inrichtingen een overzicht gemaakt van het aantal controlebezoeken en de tijd/capaciteit die met deze inzet gemoeid is. Dit overzicht is als **bijlage 6** bijgevoegd.

Na het eerste jaar van een intensieve controle is het aannemelijk dat een ieder de spelregels kent en zijn in administratief opzicht eventuele onvolkomenheden ten aanzien van de horeca-inrichtingen geregeld. In die fase wordt gedacht aan een meer regulier toezicht/handhaving waarbij minder controles worden uitgeoefend, maar wanneer blijkt dat de ondernemer regels overtreedt – bijvoorbeeld naar aanleiding van klachten – de straffen zwaarder zijn dan in de aanloopfase het geval is. Op deze wijze kan invulling worden gegeven aan het streven meer vertrouwen te geven aan de markt en te zorgen voor minder belasting vanuit de overheid.

Het handhavend optreden in deze fase (vanaf eind 2012) kan geschieden met behulp van een zogeheten horecastappenplan. Voor de meest voorkomende en ernstige overtredingen is in het horecastappenplan een handhavingsscenario beschreven. Dit betekent dat is aangegeven wie, wanneer, wat doet.

Door het vaststellen van eenduidige beleidsregels voor de handhaving van de regels met betrekking tot de horeca, kan snel en adequaat gereageerd worden. Door een consequent en consistent toepassen van dit beleid kan de handhaving meer efficiënt en effectief verlopen. Het horecastappenplan (**bijlage 7**), dat in regionaal verband is voorbereid, bevat niet alleen de uitgangspunten voor de bestuursrechtelijke procedure maar ook het sanctiebeleid van Justitie.

Het strafrecht heeft in dit horecasanctiebeleid een eigen positie. Los van de bevoegdheden die het college van burgemeester en wethouders en de Burgemeester hebben om bestuursrechtelijke sanctiemaatregelen te treffen, kan het Openbaar Ministerie initiatief nemen tot bijvoorbeeld het opmaken van een proces-verbaal. Verder kan de BOA kan ten aanzien van bepaalde strafbare feiten een strafbeschikking aankondigen, dan wel een proces-verbaal opmaken en rechtstreeks aanleveren bij het OM.

In het horecasanctiebeleid wordt wel aangegeven op welke momenten de politie, als uitvoerder van het Openbaar Ministerie wordt ingeschakeld en op welke momenten zij geacht wordt proces-verbaal op te maken.

Overigens kunnen beide trajecten gelijktijdig worden ingezet. In zoverre zijn deze dus complementair. Uitgangspunt in dit sanctiebeleid is dat in onderling overleg de geconstateerde overtredingen worden besproken en de te nemen maatregelen op elkaar worden afgestemd.

Aan de overtredingen zijn sancties verbonden, waarbij in eerste instantie vaak een waarschuwing wordt gegeven en bij herhaling daadwerkelijk gehandhaafd wordt. Het horecastappenplan vormt ook een hulpmiddel bij de vraag hoe wordt gehandhaafd als er sprake is van een cumulatie van overtredingen of meerdere overtredingen volgtijdelijk.

De situatie waarbij alle horeca-inrichtingen in de gemeente alle regels volledig naleven is het ideaal. De gemeente legt met gebruikmaking van het horecastappenplan echter accenten op bepaalde overtredingen/handelingen. Dit zijn overtredingen die direct of indirect een impact hebben op de veiligheid van de bezoeker van de inrichting of op de openbare orde of ernstige overlast betekenen:

- het zonder vergunning uitoefenen van een horeca-inrichting.
- controle op de leeftijdsgrenzen bij het verkopen van drank.
- controle op alcoholverkoopverbod bij bedrijven en instellingen die geen alcohol mogen verkopen
- controle of de exploitatie van de inrichting in overeenstemming is

- met de statutaire doelstellingen en het alcoholbestuursreglement.
- het niet aanwezig zijn van een leidinggevende in een horeca-inrichting.
- het zich niet houden aan eventueel afzonderlijk vastgestelde toegangs- en sluitingstijden, ook van eventuele terrassen.
- een (zeer) ernstig incident (overtreding art. 13b Opiumwet).
- het veroorzaken van geluidsoverlast dat tot klachten leidt.
- niet voldoen aan de brandveiligheidsvoorschriften.

Het horecastappenplan bevat ook een bijlage waarin het juridische en wettelijke kader met betrekking tot het onderdeel handhaving is uitgewerkt. De bijlage gaat bijvoorbeeld in op spoedeisende bestuursdwang en de zienswijzeprocedure als onderdeel van de handhavingsprocedure.

Het horecastappenplan geldt na vaststelling als (extra) beleidsregel als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Volgens deze wet is een beleidsregel een bij besluit vastgestelde algemene regel. Ter motivering van een besluit kan slechts worden volstaan met een verwijzing naar het beleid. Elke zaak vereist echter een afzonderlijke afweging. Bijzondere omstandigheden kunnen daarbij leiden tot een afwijking van het beleid. Publicatie van de beleidsregel is vereist om er gebruik van te kunnen maken. De beleidslijn zal overigens niet altijd tot een duidelijke oplossing leiden. In het stappenplan zijn immers niet alle overtredingen opgenomen. Het stappenplan geeft echter wel een richting aan voor de diversiteit van de gevallen waarin niet is voorzien.

De gemeente vindt dat ook bij overtredingen waarover door burgers in een concrete situatie geklaagd wordt, getracht moet worden om de situatie te beëindigen en/of te voorkomen. Het moet dan wel om klachten gaan die structureel voorkomen met een overlastpatroon. Hierbij moet gedacht worden aan stankoverlast, zwerfvuil en hinder door komende en vertrekkende bezoekers.

Eventuele andere overtredingen die niet voorkomen in het horecastappenplan mogen vanzelfsprekend ook niet voorkomen, maar de risico's voor de veiligheid van de bezoeker of voor de openbare orde zijn geringer en de burger ondervindt hierbij niet direct hinder. Er zijn verschillende criteria van belang voor het bepalen van de vraag of een overtreding een bedrijf/instelling risicovol is:

- risico voor de fysieke veiligheid van de bezoekers (hoog aantal bezoekers van de inrichting levert een hoger risico op en het zonder vergunning uitoefenen van het bedrijf).
- risico voor kwaliteit van de woonomgeving ((geluids)overlast; nabijheid van woningen).
- gebied waarin de inrichting is gelegen (diverse horeca dichtbij elkaar kan een verhoogd risico opleveren).
- het naleefgedrag in het verleden (constateringen door de Politie, Brandweer en medewerkers van het cluster Vergunningen en Handhaving).
- het klachtenpatroon uit de woonomgeving (door klachten over geluid of over vechtpartijen kan een bedrijf risicovol worden).
- waarnemingen of signaleringen van bijvoorbeeld OM of politie (indrukken of gevoelens van deze instanties over een verhoogd veiligheidsrisico).

Registratie en evaluatie

Met gebruikmaking van het jaarverslag over de uitvoering van het gemeentelijke handhavingsprogramma kan worden geëvalueerd of de controles en de bestuurlijke maatregelen op het gebied van de horecawetgeving een voldoende naleefgedrag bewerkstelligen en of de handhavingsactiviteiten vergroot moeten worden. Daarbij is dus ook van belang te beoordelen of de beschikbare handhavingscapaciteit aan het handhavingsniveau kan voldoen. Het handhavingsniveau is namelijk geen statisch gegeven.

Om op een goede wijze te handhaven is een registratie van gemeentelijke en externe signalen essentieel. De verschillende toezichthouders en handhavers moeten hun bevindingen en acties zoveel mogelijk centraal registreren en analyseren en zodoende elkaar snel kunnen informeren. Een handhavingsoverleg is hiervoor een middel, maar ook een geautomatiseerde verwerking in een gemeentelijk registratiesysteem levert een wezenlijke bijdrage aan een integrale benadering.

Aansluiting bij het systeem Squit verdient de voorkeur. Dit registratiesysteem wordt reeds gebruikt door de Brandweer en het cluster Vergunningen en Handhaving. De drank- en horecavergunningen, de aanwezigheidsvergunningen WoK en de exploitatievergunningen worden al verwerkt in het systeem. Toezicht en handhaving zal binnen afzienbare tijd volgen.

Beleid

- *Verankeren van handhaving drank- en horecawetgeving in gemeentelijke handhavingsprogramma en daarvoor voldoende capaciteit beschikbaar stellen.*
- *Het bestuurlijke sanctiebeleid baseren op het horecastappenplan. Tegen overtredingen die daarin niet zijn opgenomen optreden indien uit klachten blijkt dat sprake is van een structureel overlastpatroon en/of sprake is van een risico voor de veiligheid van bezoekers of de openbare orde.*
- *Kiezen voor geautomatiseerde registratie van meldingen, controles en aanschrijvingen.*

Hoofdstuk 8 Organisatie, communicatie en coördinatie

8.1 Organisatie horeca

Direct aanspreekpunt voor de horecabedrijven in Hardinxveld-Giessendam is de Koninklijke Horeca Afdeling Gorinchem, die zich vooral bezig houdt met het algemeen beleid. De deelname van de Hardinxveld-Giessendamse horeca in hun vertegenwoordigende afdeling is goed. Een goede overlegstructuur met de gemeente kan de samenwerking tussen de Koninklijke Horeca Afdeling Gorinchem en de horecaondernemers verder versterken.

8.2 Organisatie gemeente

De portefeuillehouder horeca is verantwoordelijk voor de totstandkoming van horecabeleid. Ambtelijk is er sprake van de beleidsvoorbereiding, de uitvoering van beleid en toetsing van aanvragen aan het beleid e.d. Dit vindt plaats binnen twee afdelingen, namelijk Beleid, Ontwikkeling en Ondersteuning (team Juridische Zaken) en de afdeling BurgerBalie (cluster Vergunning en handhaving). Eén en ander is voor de horeca niet altijd duidelijk. In het kader van de verbetering van de dienstverlening is het wenselijk om via één centrale ingang de contacten te onderhouden met de horecabedrijven. Het “loket” zal fungeren als het aanspreekpunt voor de ondernemer. Het krijgt volgende functies:

- het zowel digitaal als mondeling kunnen informeren, adviseren en zo nodig verwijzen betreffende regels, ontheffingen en vergunningen en verstrekken van formulieren etc..
- toezicht op de naleving van de afspraken uit het project Veilig Uitgaan.
- het maken van afspraken en het verstrekken van gegevens en informatie over andere instanties die belangrijk zijn voor de ondernemer.
- de ondernemer ondersteunen door als “gids” te functioneren bij diens plannen voor vestiging, uitbreiding, etc.

Gelet op de organisatiestructuur ligt het voor de hand om het “horecaloket” te positioneren binnen het cluster Vergunningen en Handhaving. Daar vinden in de praktijk nu ook al de meeste klantcontacten met horecaondernemers plaats en bestaan er korte lijnen met de ruimtelijke ordeningskant. Het beantwoorden van de categorie “meest gestelde vragen” van startende en gevestigde horecaondernemers kan op termijn belegd worden bij het klantcontactcentrum (KCC) of zelfs door middel van een elektronisch/digitaal loket.

Vragen of opmerkingen met betrekking tot horeca die binnenkomen bij het cluster Vergunningen en Handhaving en die noodzaken tot een overleg met andere disciplines dienen intern besproken te worden. Ditzelfde geldt voor beleidsmatige ontwikkelingen die vanuit de afdeling Beleid, Ontwikkeling en Ondersteuning ten aanzien van horeca worden geïnitieerd en effect hebben op de uitvoerende afdeling. Het is gewenst om dat daarvoor een platform aanwezig is.

8.3 Overleg tussen gemeente en horeca in een horecaplatform.

In Hardinxveld-Giessendam wordt regelmatig overleg gevoerd met een aantal horecaondernemers. De paracommerciële horeca neemt daaraan overigens geen deel. Het overleg vindt plaats in de zogeheten werkgroep “Horeca Damstraat”, waarin ook de burgemeester, de ambtenaar openbare orde en veiligheid, een medewerker van het cluster Vergunningen en Handhaving en de politie zitting hebben.

Het is met het oog op het behoud en versterking van een integrale benadering van de horeca wenselijk om deze werkgroep een meer formele status te geven en uit te breiden met de volgende deelnemers:

- afvaardiging andere categorieën horeca (niet alleen cafés, maar ook bijvoorbeeld restaurant).
- paracommerciële horeca (verenigingen/stichtingen op sportief, cultureel, religieus, educatief, maatschappelijke vlak)
- Koninklijke Horeca Nederland afdeling Gorinchem
- Brandweer
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

- GGD
- Ondernemersvereniging Hardinxveld-Giessendam
- WMO-platform
- VVV

De samenstelling van het nieuwe horecaplatform kan uiteraard verschillen afhankelijk van het onderwerp dat op de agenda staat.

Dit horecaplatform kan dan in de komende periode overlegplatform zijn en de 'kartrekker' voor verdere uitwerking en uitvoering van het in deze beleidsnota geformuleerde horecabeleid en nieuwe ontwikkelingen die zich de komende mogelijk zullen voordoen.

Qua frequentie wordt gedacht aan een bijeenkomst per kwartaal op uitnodiging van de burgemeester. Gelet op het voornemen (Hoofdpijnenbrief alcoholbeleid) om de burgemeester in medebewind te belasten met de uitvoering van de Drank- en Horecawet ligt het voor de hand om de gemeentelijke coördinatie op te dragen aan de burgemeester. Dit waar aan de orde uiteraard met in achtneming van het zogeheten collegialiteitsbeginsel. Het is wenselijk dat het horecaplatform ambtelijk wordt ondersteund. Deze ondersteuning kan net als nu geleverd worden door de afdeling Beleid, Ontwikkeling en Ondersteuning (ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid), die dan het secretariaat voert en qua agenda de integraliteit mede bewaakt.

Doelstellingen van het horecaplatform zijn samengevat:

- het faciliteren van een kwalitatieve groei van de horeca in Hardinxveld-Giessendam.
- tegengaan van de overlast vanuit de horeca: in concreto gaat het om het borgen van het project Veilig Uitgaan zoals dat geactualiseerd wordt.
- faciliteren verdere proces tot uitvoering van het geïntegreerd horecabeleid.
- stimulering samenwerking tussen ondernemers op gebied van veiligheid, promotie / marketing, zowel individueel als collectief.
- het versterken van de band tussen horecaondernemers en de gemeente en horecaondernemers onderling. Dit mede met het oog op de aankomende decentralisatie van het toezicht.

Beleid

- *De loketfunctie voor de horecaondernemer positioneren binnen de afdeling BurgerBalie.*
- *Onder regie van de burgemeester een horecaplatform instellen waarin alle categorieën horeca en bij de horeca betrokken instanties vertegenwoordigd zijn. Afhankelijk van het onderwerp dat op de agenda staat nemen overige portefeuillehouders deel aan het horecaoverleg.*

Bijlage 1 Startnotitie integraal horecabeleid

Bijlage 2 Wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving

Drank- en horecawet

- het verbod om zonder vergunning een horeca-inrichting uit te oefenen (art. 3).
- de mogelijkheid om ten aanzien van paracommerciële rechtspersonen voorschriften te stellen (art. 4)
- de eis dat de leidinggevende niet in enig opzicht van slecht levensgedrag mag zijn (art. 8).
- de eis dat voldaan moet worden aan het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet (art. 10).
- het verstrekken van alcoholhoudende drank ter plaatse anders dan in een vergunning vermelde horecalokaliteit of anders dan op in de vergunning vermeld terras (art. 12).
- het verbod om alcoholhoudende drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt of om sterke drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt (art. 20).
- verbod om een horecagelegenheid of slijtlokaal geopend te houden, indien in de inrichting geen leidinggevende aanwezig is (art. 24).
- het niet binnen één maand melden van een wijziging van een inrichting (art. 30).
- het opleveren van gevaar voor de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid (artikel 31, lid 1 onder d).

Algemene Plaatselijke Verordening

- het zonder vergunning exploiteren van een inrichting
- het zonder vergunning exploiteren van een terras
- in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid dan wel indien naar het oordeel van de burgemeester sprake is van bijzondere omstandigheden, andere sluitingstijden vast te stellen of tijdelijk de algehele sluiting van een of meer horecabedrijven te bevelen
- en overige bepalingen in de Algemeen Plaatselijke Verordening voornamelijk in hoofdstuk 2 en vergunningvoorschriften.

Wet op de Kansspelen

- het zonder vergunning aanwezig hebben van speelautomaten (art. 30b).
- eisen ten aanzien van de inrichting en speelautomaat (art. 30).

Wet BIBOB

- het doen ontstaan van ernstig gevaar dat een gegeven beschikking, ingevolge de Drank- en Horecawet of de APV mede zal worden gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of strafbare feiten te plegen (art. 3 of 7).

Opiumwet

- de burgemeester is bevoegd tot het sluiten van een voor het publiek toegankelijke lokaal of daarbij behorend erf indien aldaar middelen als bedoeld in lijst I of lijst II van de Opiumwet worden verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig zijn (art. 13b).

Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit

Voor wat betreft milieuwetgeving vallen horecabedrijven onder het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer ('Activiteitenbesluit'), een AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) op grond van de Wet Milieubeheer. De algemene voorschriften, opgenomen in dit besluit, dienen ter bescherming van het milieu en behelzen onderwerpen als geluid, afval, energie en opslag. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is namens het gemeentebestuur belast met het toezicht op naleving van de Wet Milieubeheer en het Activiteitenbesluit door horecabedrijven. In dat kader voert de Omgevingsdienst onder meer geluidsmetingen uit bij horecabedrijven.

Gecontroleerd wordt bijvoorbeeld op:

- het handelen in strijd met het geluidsvoorschrift
- het handelen in strijd met de nadere eis die door het college is gesteld met betrekking tot de inrichting om geluidsoverlast te voorkomen.
- het handelen in strijd met regels voor het afzuigen van dampen die vrijkomen in een ruimte waarin voedingsmiddelen worden bereid.
- het handelen in strijd met de voorschriften voor de uitmonding van het afvoeren van hiervoor genoemde dampen.

Het Gebruiksbesluit

Naast algemene regels met betrekking tot bouwwerken en (ver-)bouwen, en woon- en verblijfsruimtes hebben horecaondernemers voor wat betreft de Woningwet vooral te maken met het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken, oftewel het Gebruiksbesluit. Dit besluit is op 1 november 2008 in werking getreden en bevat onder meer de meldingsplicht voor bouwwerken waarin meer dan 50 personen tegelijk zullen verblijven. Exploitanten van horecabedrijven die aan dit criterium voldoen dienen in het kader van een brandveilig gebruik van hun pand, een melding te doen bij de Brandweer, waarop deze ter plekke kan controleren of het bouwwerk en het gebruik daarvan aan de in de bouwregelgeving gestelde brandveiligheidseisen voldoen. De melding is (voor horecabedrijven) in de plaats gekomen van de gebruiksvergunning.

Drank- en Horecawet: de acht belangrijkste veranderingen

Het wetsvoorstel Drank- en Horecawet is aangenomen door de Tweede Kamer. Hieronder de belangrijkste wijzigingen voor horecaondernemers, waarbij de visie van Koninklijke Horeca Nederland is vermeld.

1. Er komt geen experimenteerartikel zoals aanvankelijk was opgenomen in het wetsvoorstel. Tevens blijven de leeftijdsgrenzen gelijk.

Tijdens de laatste behandelingen in de Tweede Kamer is door meerdere partijen gepleit voor het gelijk landelijk ophogen van de leeftijdsgrens voor verkoop van zwakalcoholische drank van 16 naar 18 jaar. Er zijn ook amendementen ingediend om dat voor elkaar te krijgen. Daar bleek nog geen Kamermeerderheid voor te vinden. Koninklijke Horeca Nederland heeft consequent gelobbyd om het experimenteerartikel te schrappen en is ook van mening dat verhogen van de leeftijdsgrens geen zin heeft als de handhaving niet beter is. En dan niet alleen de handhaving op horeca en supermarkten, maar ook de handhaving in sportkantines, hokken en keten etc. Veruit de meeste alcohol wordt thuis en bij vrienden genuttigd. Met andere woorden, ook door ouders, scholen etc. is er nog het nodige doen.

2. Strafbaarstelling van jongeren <16 als ze alcohol in bezit hebben, zowel op straat als in de horeca.

Jongeren worden ook strafbaar als ze alcohol in bezit hebben, zowel op straat, als ook op voor publiek toegankelijke plaatsen waar alcohol ter plekke wordt genuttigd. Dus het café, restaurant, hotel en de discotheek. Maar ook in sportkantines, buurthuizen en poppodia. KHN heeft jaren gelobbyd voor strafbaarstelling van jongeren onder de 16 jaar. Geen 16?, Geen druppel!

Als de maatschappij niet wil dat jongeren onder de 16 jaar alcohol in bezit hebben en drinken, dan moeten ze daar ook op aangesproken kunnen worden. Zo is er een beter balans in de verantwoordelijkheid, voor ondernemers en jongeren.

3. Leidinggevend en niet langer op de vergunning, maar op aanhangsel bij de vergunning.

- Op een vergunning staat straks het pand en de vergunninghouder (bedrijf of persoon). De leidinggevend en komen straks op een aanhangsel bij de vergunning te staan. Dus niet telkens een nieuwe vergunning als er een nieuwe bedrijfsleider wordt aangenomen!
- Een nieuwe leidinggevend e kan na melding gelijk als zodanig aan de slag. Mocht later blijken dat hij toch niet aan de wettelijke eisen voldoet, kan hij in ieder geval niet meer als leidinggevend e functioneren.
- Er komen landelijk vastgestelde modellen voor het aanhangsel en het melden van een nieuwe leidinggevend e. De bedoeling is dat die later ook een digitale variant krijgen.
- Er komt een landelijk digitaal register van mensen die een Verklaring Sociale Hygiëne hebben. Kortom, maatregelen die leiden tot vermindering van administratieve lasten en dus minder kosten voor horecaondernemers. Voor alle vier punten is door KHN jarenlang gepleit.

4. Bepaalde leidinggevend en hoeven niet te beschikken over een Verklaring Sociale Hygiëne (VSH)

Leidinggevend en die niets met de bedrijfsvoering of de exploitatie te maken hebben, hoeven niet over de VSH te beschikken. Dit moet ook schriftelijk verklaard worden en vastgelegd. Dat geldt bijvoorbeeld voor (buitenlandse) bestuurders van vennootschappen met een hoofdkantoor in het buitenland en vestigingen in Nederland. Dit gaat misschien niet om grote aantallen, maar het is wel een praktische oplossing waar KHN jarenlang voor heeft gepleit.

5. De handhaving gaat van de nVWA naar de burgemeester. De burgemeester wordt bevoegd gezag i.p.v. het college van B&W. De opbrengst van bestuurlijke boetes gaat naar de gemeentekas.

De burgemeester wordt daardoor een belangrijke speler als het gaat om de DHW. De burgemeester is daarmee niet alleen de vergunningverlener, maar ook degene die toezichthoudende ambtenaren aanwijst die worden belast met de toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet. Worden er bestuurlijke boetes opgelegd, dan gaat de opbrengst naar de gemeentekas. Handhaving door de gemeente (aangestuurd door de burgemeester) hoeft niet nadelig te zijn. Wel loert het gevaar van teveel onderlinge verschillen tussen gemeenten. De ministers Schippers en Opstelten hebben aangekondigd dat er in ieder geval 2 jaar na invoering van de nieuwe Drank- en Horecawet een landelijk expertisecentrum bij de nVWA in stand wordt gehouden. Er komen speciale ROC-opleidingen voor de toezichthoudende ambtenaren die de Drank- en Horecawet controleren. Volgens KHN verbeteringen ten opzichte van de eerdere toezeggingen.

6. Paracommercie

Gemeenten krijgen een verplichting om in een verordening de regels voor paracommerciële instellingen vast te leggen. Dat betekent dat de voorschriften/beperkingen niet meer in de vergunning van paracommerciële instellingen staan, maar worden vastgelegd in een verordening. □ KHN betreurt dit onderdeel. Het huidige stelsel voor paracommerciële instellingen (een speciale DHW-vergunning voor paracommerciële instellingen met beperkingen) werkt prima. Waarom dat veranderen? □ Deze aanpassing in de DHW betekent dat ondernemers/afdelingen van KHN dus goed moeten opletten wanneer de verordeningen binnen de gemeenteraad van hun gemeente tot stand worden gebracht. Misschien dat via die weg nog invloed kan worden uitgeoefend om tot een uitgebalanceerde verordening voor paracommerciële instellingen te komen. □ NB: overigens heeft het Ministerie van Financiën bevestigd dat de voorwaarden voor het blijven benutten van fiscale vrijstellingen voor sportkantines (en overige paracommerciële instellingen) onverkort blijven gelden.

7. Extra verordenende bevoegdheden voor gemeenten

Gemeenten krijgen de bevoegdheid om extra verordeningen te maken. Dit betekent een bevoegdheid om in een verordening stuntprijzen en happy hours aan banden te leggen.

- Happy hours tot maximaal 60% van de 'reguliere' verkoopprijs
- Bevoegdheid om toegangsleeftijden te koppelen aan sluitingstijden.

KHN was geen voorstander van deze voorstellen. KHN meent dat ze niet bijdragen aan het terugdringen van alcoholmisbruik door jongeren. Een meerderheid in de Tweede Kamer blijkt toch voorstander te zijn. Het gaat om een bevoegdheid voor het maken van een verordening en niet een verplichting. Ook hier zullen ondernemers/afdelingen van KHN via de lokale politiek hun invloed moeten aanwenden en biedt het dus lokaal nog mogelijkheden.

8. Bij art 35-ontheffingen is een Verklaring Sociale Hygiëne niet langer een vereiste

Wordt een art 35 DHW-ontheffing afgegeven voor een evenement, dan geldt niet langer de eis dat er altijd iemand moet zijn met een VSH. Bij de ontheffing kan die eis wel worden gesteld, maar dat wordt aan de burgemeester overgelaten. KHN vindt deze versoepeling onbegrijpelijk als het hoofddoel van de DHW is om een verantwoorde verstrekking van alcohol te borgen. Straks kan dus bij Koninginnedag iedereen vrij gemakkelijk bier op straat gaan verkopen zonder dat hij/zij over enige kennis hoeft te beschikken over hoe je dat op een verantwoorde manier doet? KHN heeft de politiek op dit punt helaas niet voldoende kunnen overtuigen.

BIJLAGE 3 Onderzoek horecastructuur 2010

BIJLAGE 4. Beleidsuitgangspunten paracommercialisme

Definitie

Het bedrijfsschap Horeca en Catering hanteert de volgende definitie voor paracommercialisme: een vorm van (oneerlijke) concurrentie door al dan niet op enigerlei wijze direct dan wel indirect, gesubsidieerde instellingen die buiten hun hoofddoelstelling om, horecadiensten aanbieden aan het publiek.

Onder 'horecadiensten' wordt verstaan het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse. Voornoemde definitie wijst er op dat in de meeste gevallen sprake is van een instelling die subsidie ontvangt. Er zijn echter meerdere elementen die de prijsstelling van de aangeboden horecadiensten van paracommerciële instellingen kunnen beïnvloeden, waardoor oneerlijke concurrentie kan ontstaan, te weten:

- Een directe- dan wel indirecte subsidieverstrekking.
- Er moeten 2 leidinggevenden op de vergunning worden opgevoerd, deze hoeven tijdens openingstijden/schenktijden niet lijfelijk aanwezig te zijn.
- Er wordt gebruik gemaakt van (bar)vrijwilligers, deze behoeven niet in het bezit te zijn van het diploma sociale hygiëne maar kunnen volstaan met een korte instructie barvrijwilliger.
- Een paracommerciële instelling behoeft zich niet in te schrijven bij het Bedrijfsschap Horeca en Catering.
- Paracommerciële instellingen hebben gunstiger fiscale voorwaarden.
- Paracommerciële instellingen kunnen in veel gevallen accommodatie huren of verkrijgen beneden de marktprijs.

Paracommerciële instellingen en de Drank- en horecawet

Artikel 4 van de Drank- en Horecawet bepaalt dat alle rechtspersonen niet zijnde naamloze vennootschappen of besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, in beginsel paracommerciële instellingen zijn, indien deze instellingen zich richten op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. Uit deze bepaling kan worden afgeleid dat verenigingen en stichtingen die zich richten op de genoemde activiteiten, in beginsel aangemerkt worden als paracommerciële instellingen.

Om te voorkomen dat er door de eerdergenoemde voordelen geen oneerlijke concurrentie ontstaat is op grond van de huidige Drank- en Horecawet het college van burgemeester en wethouders verplicht om een of meer voorschriften of beperkingen, die gelet op de plaatselijke of regionale omstandigheden nodig zijn ter voorkoming van oneerlijke concurrentie, op te nemen in de vergunning.

Deze beperkingen mogen op geen andere onderwerpen betrekking hebben dan:

- In de inrichting te houden bijeenkomsten en feesten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen.
- Het openlijk aanprijzen van de mogelijkheid tot het houden van bijeenkomsten en feesten van persoonlijke aard
- De tijden gedurende welke in de betrokken inrichting alcoholhoudende drank wordt verstrekt.

Binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam worden momenteel de volgende beperkende voorschriften opgenomen in drank- en horecavergunningen van paracommerciële instellingen:

- a. De vergunning geldt niet voor het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard zoals bruiloften en partijen;
- b. Het is de vergunninghouder verboden de mogelijkheid van het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard te houden, openlijk aan te prijzen;
- c. Deze vergunning geldt uitsluitend voor het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse, één uur voor, tijdens en één uur na de activiteiten die binnen de doelstelling van de vereniging vallen(c.q. met een sportief karakter), in verenigingsverband georganiseerd of in het kader van activiteiten van de vereniging zelf;
- d. Deze vergunning geldt niet voor het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van sterke dranken voor gebruik ter plaatse.

Uitzonderingen (op grond van jurisprudentie)

Aan de horecavergunning van een stichting of vereniging worden de hierboven omschreven voorschriften in ieder geval **niet** verbonden, indien:

A . de stichting of vereniging op gelijke wijze en onder gelijke voorwaarden als een regulier horecabedrijf op de markt opereert. Hiervan is sprake indien:

1. De stichting of vereniging kan aantonen de laatste 10 jaar voor de vergunningsaanvraag geen directe dan wel indirecte subsidie te hebben ontvangen;
2. De stichting of vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken en in die zin heffingen afdraagt aan de Kamer van Koophandel en Fabrieken;
3. De stichting of vereniging staat ingeschreven bij het Bedrijfschap Horeca en Catering in verband met de gebondenheid aan o.a. de horeca-CAO;
4. Aangetoond kan worden (bijvoorbeeld middels een accountantsverklaring) dat alle leidinggevend en werknemers in loondienst zijn en er derhalve de gebruikelijke inhoudingen plaatsvinden;
5. De stichting te goeder trouw kan verklaren dat op geen enkele wijze gebruik gemaakt zal worden van vrijwilligers, ook niet op incidentele basis;
6. Alle bestuursleden van de stichting voldoen aan de eisen gesteld in artikel 8 van de Drank- en Horecawet (bezit diploma Sociale Hygiëne, geen slecht levensgedrag etc.);
7. De instelling belastingplichtig is en geen fiscale vrijstellingen geniet (zoals BTW, maar ook, voorzover van toepassing, vennootschapsbelasting);
8. De onderneming wordt gedreven voor rekening en risico van de ondernemer (dus geen enkele NV of BV onder de stichting of vereniging; die worden als schijnconstructies beschouwd);
9. De onderneming past binnen het ter plaatse vigerende bestemmingsplan;
10. Er een reële huur- of pacht prijs, c.q. koopprijs is overeengekomen conform de marktwaarde, of er sprake is van een aangepaste prijs in relatie tot het primaire doel van de exploitatie.

B . De stichting of vereniging zich niet richt op de in artikel 4, eerste lid van de Drank- en Horecawet, gestelde activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft geoordeeld dat de opgesomde activiteiten als limitatief moeten worden aangemerkt (AbRS, 6-9-1999, no.HO1.98.1692).

Toegestane activiteiten

Voorbeelden van activiteiten (niet limitatief) die door een paracommerciële instelling mogen worden georganiseerd en waarbij tevens alcoholhoudende dranken mogen worden verstrekt:

Sportieve instellingen / Recreatieve instellingen:

- Jubileumfeest van het bestuur
- Kampioenschap
- Afscheidsfeest van het bestuur / een bestuurslid
- Feestavond voor vrijwilligers (max. 1 à 2 keer per jaar)
- Jaarfeest of afsluiting seizoen (max. 1 keer per jaar)
- Toernooi
- Overige strikt clubgerelateerde feesten voor leden

Sociaal-culturele instellingen:

- Bijeenkomsten/vergaderingen/feesten van en voor verenigingen en stichtingen die gebruik maken van het pand (dus alleen toegankelijk voor de leden);
- Sociaal-culturele evenementen (ook voor publiek toegankelijk)
- Jaarvergaderingen
- Kerstviering

Educatieve instellingen:

- Lessen/cursussen
- Afstudeerbijeenkomst/ diploma-uitreiking
- Schoolfeesten voor leerlingen
- Ouderavond
- Laatste schooldag
- Sportdag voor leerlingen en leraren

Instellingen van levensbeschouwelijke of godsdienstige aard:

- Alle activiteiten die te maken hebben met levensbeschouwelijke of godsdienstige zaken, zoals bijeenkomsten, cursussen, kerstviering etc.

BIJLAGE 5. Gemeentelijk handhavingsprogramma Drank- en Horecawet

BIJLAGE 6 Evenementenbeleid

BIJLAGE 7 Horecastappenplan

BIJLAGE 8. Deelnemers werkgroepen

Werkgroep Horecabeleid

Gemeente: Dhr E.C.M. Kraaijeveld, coördinerend portefeuillehouder
 Dhr. G.J. Nieuwland (projectleider en ruimtelijke ordening)
 Dhr. J.M. Vaal (openbare orde en veiligheid)
 Dhr. W. Bronkhorst (Vergunningverlening en Handhaving)
 Mevr. M. Roest – Rietveld (Vergunningverlening)
 Dhr. F. Clabbers (Maatschappelijke aangelegenheden)
 Dhr. J. de Ruiter (gemeentelijke Brandweer)
 Dhr. B van de Heuvel (Communicatie)

Deelnemers gesprekken

1. ondernemers
 Ondernemend Hardinxveld
 VVV
 Kamer van Koophandel
 Koninklijke Horeca Nederland
 Diverse horecaondernemers (o.a. café 't Peultje, café 't-Kraaienest, De Koperen Snor, Tappet-
 rij Damrak, De Kleine Beurs, Foyer De Wielewaal/Drijvershof)
2. jongeren
 Stichting Jeugdplatform
 De Wagon
 Stichting Sociaal-Kultureel Educatief Werk
3. verenigingsleven
 Diverse sportverenigingen (o.a. Vriendenschaar, ijsclub De Putten, H.K.C., VV Hardinxveld)
 Maatschappelijke instellingen (Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt, ANBO).
4. toezichthouders
 Politie
 Brandweer
 Voedsel- en Warenautoriteit
 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
 Gemeentelijke toezichthouders
5. welzijn en gezondheid
 GGD (Verzuip jij je toekomst?!)
 Centrum voor Jeugd en Gezin
 WMO-platform